

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)

ปริญญา

จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรม
ที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม
จังหวัดบุรีรัมย์

The Effects of Group Guidance Program on Developing Intellect to Reduce
Drop – out Risk Behavior of Mathayomsuksa 2 Students at Hauwratpittayakam School,
Changwat Buri Ram

นามผู้วิจัย นางสาวศิริกัญญา ตระกูลรัมย์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก (รongศาสตราจารย์รุ่งแสง อรุณไพโรจน์, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (รongศาสตราจารย์ณภาพร ปริษามารถ, ค.ม.)

หัวหน้าภาควิชา (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรมิพัทธ์ ถิระวัฒน์, ศศ.ม.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รongศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์

The Effects of Group Guidance Program on Developing Intellect to Reduce Drop-out Risk Behavior
of Mathayomsuksa 2 Students at Hauwratpittayakom School, Changwat Buri Ram

โดย

นางสาวศิริกัญญา ตระกูลรัมย์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)

พ.ศ. 2552

ศิริกัญญา ตระกูลรัมย์ 2552: ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญหาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหัวราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว) สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์รุ่งแสง อรุณไพโรจน์, Ph.D. 143 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญหาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน 2) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญหาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน โดยเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญหาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่า 1) ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธี 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธี 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 6) หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 7) ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 8) ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Siripinya Tragoonram 2009: The Effects of Group Guidance Program on Developing Intellect to Reduce Drop-out Risk Behavior of Mathayomsuksa 2 Students at Hauwratpittayakam School, Changwat Buri Ram. Master of Arts (Educational Psychology and Guidance), Major Field: Educational Psychology and Guidance, Department of Educational Psychology and Guidance.
Thesis Advisor: Associate Professor Rungsang Arunphirojana, Ph.D. 143 pages.

The purposes of this study were: 1) to develop Group Guidance Program on developing intellect to reduce drop-out risk behavior. 2) to study the effects of Group Guidance Program on developing intellect to reduce drop-out risk behavior and compare drop-out of risk behavior score of experimental group students who participated in the Group Guidance Program and control group students.

The results indicated that: 1) there were significant differences at the .05 level between the pre- and post-test scores of drop-out risk behavior of the experimental group. 2) there were significant differences at the .05 level of drop-out risk behavior after the experiment between the experimental and control groups. 3) there were significant differences at the .05 level between the pre- and post-test scores of ariyasacca problem solving skills of the experimental group. 4) there were significant differences at the .05 level of ariyasacca problem solving skills after the experiment between the experimental and control groups. 5) there were significant differences at the .05 level between the pre- and post-test scores of achievement motivation of the experimental group. 6) there were significant differences at the .05 level of achievement motivation after the experiment between the experimental and control groups. 7) there were significant differences at the .05 level between the pre- and post-test scores of career planning during studying of the experimental group. 8) there were significant differences at the .05 level of career planning during studying after the experiment between the experimental and control groups.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาและการดูแลเอาใจใส่จากคณาจารย์หลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งแสง อรุณไพโรจน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ ปรินามารถ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์ ประธานการสอบ รองศาสตราจารย์ สิริวรรณ สารธนาศ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมและแนวกลุ่มเพื่อนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการ โรงเรียนห้วยราชพิทยาคมจังหวัดบุรีรัมย์ ในการเข้าไปทดลองโปรแกรมและแนวกลุ่ม และขอขอบคุณ คณะครู นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จได้

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อประสิทธิ์ และคุณแม่ทศพร ตระกูลรัมย์และขอขอบใจน้องลัดดาวัลย์ รวมถึงเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ นิสิตสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนวทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมาจนทำให้วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ศิริกัญญา ตระกูลรัมย์

เมษายน 2552

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	7
แนวคิดเกี่ยวกับการออกกลางคัน	8
การเสนอแนวทางการป้องกันการออกกลางคัน	12
แนวคิดเกี่ยวกับการแนะแนวกลุ่ม	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
สมมติฐานการวิจัย	38
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การดำเนินการทดลอง	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	65
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	67
ผลการวิจัย	67
ข้อวิจารณ์	90

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	96
สรุปผลการวิจัย	96
ข้อเสนอแนะ	102
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	103
ภาคผนวก	114
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	115
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	126
ภาคผนวก ค โปรแกรมแนะแนวกลุ่ม	129
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	143

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์	2
2	ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านพฤติกรรม และปัจจัยด้านจิตวิทยา	42
3	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการสร้างโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้าง ปัญญา	43
4	โครงสร้างโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญา	44
5	ตัวอย่างข้อคำถามของแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออก กลางคัน	52
6	จุดประสงค์และแนวการตอบของหลักการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4	53
7	ตัวอย่างข้อคำถามของแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน	62
8	คะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันและคะแนนการคิดแก้ปัญหาตาม แนว ริยสัจ 4 ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง	68
9	คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง70	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	คะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันและคะแนนการคิดแก้ปัญหาตาม แนวอริยสัจ 4 ของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง	70
11	คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง	71
12	คะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันและคะแนนการคิดแก้ปัญหา ตามแนวอริยสัจ 4 ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง	72
13	คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง	73
14	คะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันและคะแนนการคิดแก้ปัญหาตาม แนวอริยสัจ 4 ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง	74
15	คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง	75
16	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง	76
17	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลอง	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	เปรียบเทียบคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง	77
19	เปรียบเทียบคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังกการทดลอง	78
20	เปรียบเทียบคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง	79
21	เปรียบเทียบคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง	79
22	เปรียบเทียบคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง	80
23	เปรียบเทียบคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังกการทดลอง	80
24	คำมัชฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของคะแนนการประเมินของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม	88

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ผลการสำรวจข้อมูลนักเรียนออกกลางคันปี 2550 ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 178 เขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามีนักเรียนออกกลางคัน จำนวน 119,626 คน หรือ 1.4% จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 8,513,828 คน โดยนักเรียนที่ออกกลางคัน เป็นนักเรียนชาย 69,244 คน นักเรียนหญิง 50,382 คน แยกตามสาเหตุได้ตามลำดับ ดังนี้ ฐานะยากจน 39,700 คน อพยพตามผู้ปกครอง 18,133 คน มีปัญหาครอบครัว 12,600 คน มีปัญหาในการปรับตัว 7,403 คน หาเลี้ยงครอบครัว 5,114 คน สมรส 4,898 คน เจ็บป่วย/เกิดอุบัติเหตุ 1,052 คน ต้องคดีและถูกจับ 252 คน และกรณีอื่นๆ 30,474 คน ทั้งนี้เมื่อแยกจำนวนนักเรียนตามระดับชั้นในระดับอนุบาล 1 มีนักเรียนออกกลางคัน 4,365 คน อนุบาล 2 จำนวน 7,406 คน ประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6,413 คน ประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5,488 คน ประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5,619 คน ประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5,754 คน ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6,378 คน ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6,806 คน มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 13,774 คน มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 18,158 คน มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20,069 คน มัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10,833 คน มัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6,917 คน และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4,672 คน เมื่อแยกจำนวนนักเรียนออกกลางคัน ตามเขตพื้นที่การศึกษาพบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสุรินทร์ เขต 1 มีจำนวนมากที่สุด 2,448 คน รองลงมาคือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุดรธานี เขต 1 จำนวน 2,265 คน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เขต 2 จำนวน 1,956 คน (สยามรัฐ, 2551)

โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 ซึ่งเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้สำรวจจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันระดับชั้นมัธยมศึกษาปี 1-3 ปีการศึกษา 2550 พบว่าจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2550
โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนออกกลางคัน (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
มัธยมศึกษาปีที่ 1	17	3	20
มัธยมศึกษาปีที่ 2	30	5	35
มัธยมศึกษาปีที่ 3	33	18	51
รวม	80	26	106

ที่มา: ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ (2550)

จากตารางแสดงจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2550 จะเห็นว่า มีจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับระดับชั้น กล่าวคือ มีนักเรียนที่ออกกลางคันในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 คน มีนักเรียนที่ออกกลางคันในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 35 คน และมีนักเรียนที่ออกกลางคันในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 51 คน รวมจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 106 คน จากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์แนะแนว และอาจารย์ฝ่ายปกครอง พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันนั้นขาดความสนใจในการเรียน เบื่อหน่ายการเรียน และมีนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีพฤติกรรมที่แสดงออกในชั้นเรียน คือ ไม่ส่งการบ้าน หนีเรียน เข้าเรียนสาย พุดคุยกันขณะครูสอน ไม่ทำตามคำสั่งครู และเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาไม่พร้อม โดยนักเรียนมีพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ประมาณ 1-2 ครั้ง ต่อสัปดาห์

จากรายงานผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของสำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (2540: 95-96) พบว่า ตัวแปรในการพยากรณ์การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาตอนต้น คือ อายุ การเป็นชนกลุ่มน้อย สภาพแวดล้อมทางบ้าน การเห็นความสำคัญของการศึกษาของบิดามารดา ความปลอดภัยในโรงเรียน สถิติปัญญา ความพึงพอใจในการเรียน การเบื่อหน่ายการเรียน และพฤติกรรมเบี่ยงเบนในสภาพทั่วไปตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการออกกลางคันมากที่สุดคือ ความเบื่อหน่ายในการเรียน รองลงมาได้แก่ การเคยสอบตก การมีผู้ปกครองคนเดียว และความปลอดภัยในโรงเรียนตามลำดับ

ทั้งนี้ ในการป้องกันปัญหาการออกกลางคัน ผู้วิจัยได้นำการส่งเสริมปัญญาซึ่งประกอบด้วย การคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน มาสร้างโปรแกรมเพื่อป้องกันปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนให้ลดน้อยลง ทั้งนี้โปรแกรมดังกล่าวเป็นการพัฒนากระบวนการคิดของนักเรียน ผู้วิจัยเล็งเห็นว่านำไปสู่การเกิดปัญญาได้ และทำให้นักเรียนมีทางออกในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ์ ปยุตฺโต) (2551: 11) กล่าวว่า ปัญญา หมายถึง ความรู้เข้าใจสิ่งทั้งหลายตามเป็นจริง รู้ความเป็นไปตามเหตุปัจจัยที่ทำให้แก้ไขปัญหไปตามแนวทางเหตุผล รู้เท่าทันโลกและชีวิต จนสามารถทำจิตใจให้บริสุทธิ์ หลุดพ้นจากความยึดติดถ่วงมั่นในสิ่งต่าง ๆ ดับกิเลสดับทุกข์ได้ เป็นอยู่ด้วยจิตใจอิสระผ่องใสเบิกบาน ทั้งนี้ พระพรหมคุณาภรณ์ (ปยุตฺโต)(2549: 667) ได้อธิบายว่า โยนิโสมนสิการเป็นวิธีการแห่งปัญญาเป็นการใช้ความคิดอย่างถูกวิธี เป็นการฝึกการใช้ความคิด ให้รู้จักคิดอย่างถูกวิธี คิดอย่างเป็นระเบียบ รู้จักคิดวิเคราะห์ ไม่มองเห็นสิ่งต่างๆ อย่างตื้นๆ ผิวเผิน เป็นขั้นสำคัญในการสร้างปัญญาที่บริสุทธิ์เป็นอิสระ ทำให้ทุกคนช่วยตนเองได้ วิธีคิดอริยสัจ 4 เป็นวิธีคิดหนึ่งของโยนิโสมนสิการ อริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมสำคัญที่ครอบคลุมคำสอนทั้งหมดในพระพุทธศาสนา ลักษณะของคำสอนในพระพุทธศาสนา คือ การสอนความจริงที่เป็นประโยชน์ กล่าวคือ ความจริงที่นำมาใช้ประโยชน์แก่ชีวิตได้ ส่วนสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ แม้เป็นความจริงก็ไม่สอนและอริยสัจ 4 นี้ถือว่าเป็นความจริงที่เป็นประโยชน์ ใช้แก้ปัญหาก็ได้ และสิ่งที่ประกอบด้วยความประโยชน์ใช้แก้ปัญหานั้นก็คือ อริยสัจ 4

เนื่องจากการออกกลางคันของนักเรียนนั้นมาจากหลายสาเหตุทั้งในทางตรงและทางอ้อม ขึ้นอยู่กับความแตกต่างแต่ละบุคคล การนำวิธีคิดแบบอริยสัจ 4 มาเป็นแนวทางให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหา นำไปสู่การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากวิธีคิดแบบอริยสัจ 4 เป็นวิธีคิดตามเหตุและผล หรือเป็นไปตามเหตุและผลสืบสาวจากผลไปหาเหตุ แล้วแก้ไขที่ต้นเหตุ เป็นวิธีคิดที่ตรงจุดตรงเรื่อง ตรงไปตรงมา มุ่งตรงต่อสิ่งที่จะต้องทำต้องปฏิบัติ ต้องเกี่ยวข้องกับชีวิต และใช้แก้ปัญหาคด้วย (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2551: 52-53) ทั้งนี้ ในการสร้างนิสัยรักการเรียน เป็นการสร้างแรงจูงใจให้มีแรงขับ ความมุ่งมั่น กระตือรือร้นในการเรียน เนื่องจากแรงจูงใจเป็นตัวกำหนดทิศทางช่วยในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ซึ่งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นจิตลักษณะที่สำคัญที่บุคคลที่เกี่ยวข้องจะควรช่วยสร้างเสริมให้มีในมนุษย์โดยเฉพาะเยาวชนของชาติ เพราะบุคคลใดที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ย่อมมีความมานะพยายามที่จะทำได้ดีที่สุด ตามศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ (อริยา คูหา, 2546: 37-38) ถ้านักเรียนเห็นว่า การเรียนเป็นเรื่องสนุกสนานก็จะเป็นแรง

กระตุ้นให้นักเรียนมีพลังในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ลดการเบื่อหน่ายในการเรียนซึ่งเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการออกกลางคัน นอกจากนี้ การวางแผนทำงานจะช่วยให้มีทิศทางในการเลือกทางเดินไปสู่เป้าหมาย ซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการ ทักษะ ความสามารถ แรงจูงใจของตนเองเพื่อสามารถสร้างเป้าหมายให้กับชีวิตอย่างถูกต้องตามสภาพความเป็นจริงได้ ในการวางแผนทำงานนั้น ความสนใจทั้งหมดจะต้องมุ่งไปสู่ตัวบุคคล โดยจะต้องทำการวิเคราะห์ตนเองในทุกแง่มุมเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจตัวเอง สามารถตัดสินใจและพิจารณาถึงทางเลือกที่เหมาะสม (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2544: 216-217) การวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนนั้นเป็นหนึ่งใน การเสริมสร้างปัญญาเพื่อลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน เนื่องจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีผลต่อการออกกลางคัน นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ และมีประสบการณ์ในการว่างงานมาแล้วจะส่งผลต่อการออกกลางคันสูงขึ้น (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม, 2540: 19) ถ้านักเรียนมีกระบวนการคิดที่ถูกต้องและมีแนวทางที่เหมาะสมจะทำให้มีความสามารถเรียนต่อจนจบหลักสูตรได้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยได้จัดทำโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน
2. เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน โดยเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้โปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญหาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์
2. เป็นแนวทางให้โรงเรียน และอาจารย์แนะแนวนำไปปรับใช้กับนักเรียนเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

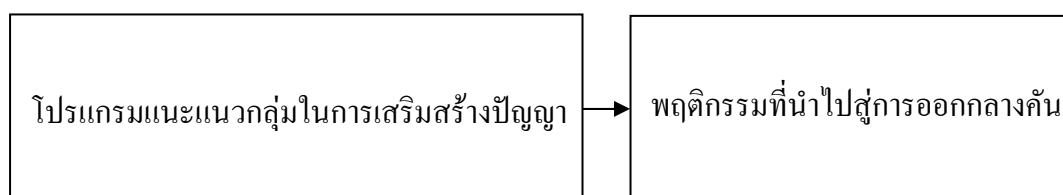
1. กลุ่มประชากร นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 216 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โดยผู้วิจัยได้มาโดยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยให้นักเรียนทำแบบสอบถามพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน จากนั้นตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์เรียงคะแนนจากสูงไปต่ำ คัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 จำนวน 54 คน จากนั้นผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจของนักเรียนในการเข้าร่วมการทดลองได้นักเรียนจำนวน 24 คน หลังจากนั้นแบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นกลุ่มทดลอง 12 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 12 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ โปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญหา

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์

โปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญา หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างปัญญา เพื่อพัฒนาการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน เพื่อลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้ นักเรียนสามารถพัฒนาความคิดตัวเองสำรวจตัวเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตัวเอง โดยจัดกิจกรรมแนะแนวจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง

พฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบสอบถามพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแบบวัดแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่พัฒนาขึ้นโดย ภทรพร ยุทธาภรณ์พินิจ (2547)

การวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กลุ่มทดลอง หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 และเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญา

กลุ่มควบคุม หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 และไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญา

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ โดยจำแนกประเด็นการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการออกกลางคัน
2. การเสนอแนวทางการป้องกันการออกกลางคัน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการแนะแนวกลุ่ม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการออกกลางคัน

ความหมายของการออกกลางคัน

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (2542: 2) ได้ให้ความหมายว่าการออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไม่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและต้องออกไป รวมถึงผู้ที่เคยออกกลางคันระหว่างเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วกลับมาเรียนใหม่ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนจนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วย

จากความหมายข้างต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า การออกกลางคันของนักเรียน หมายถึง นักเรียนที่ไม่สามารถเรียนจนจบหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้ ต้องออกไปจากโรงเรียนก่อนถึงกำหนดการจบหลักสูตร และรวมถึงผู้ที่เคยออกกลางคันระหว่างเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน

รายงานผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของสำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (2540: 96-108) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านประชากร (Demographic Factor) ได้แก่

1.1 การอาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาเพียงคนเดียว การมีหัวหน้าครอบครัวเพียงคนเดียว ทำให้ต้องรับภาระในการเลี้ยงดู และต้องออกทำงานนอกบ้านจนไม่มีเวลาที่จะอบรมสั่งสอน และให้คำแนะนำในเรื่องการเรียนแก่บุตรของตน ไม่เพียงแต่จะทำให้นักเรียนมีผลการเรียนต่ำจนนำไปสู่การออกกลางคัน ยังทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการออกกลางคัน เช่น การหนีเรียน การคบเพื่อนที่เกเร พฤติกรรมด้านชู้สาว เป็นต้น

1.2 การเป็นชนกลุ่มน้อย การเป็นชนกลุ่มน้อยนั้นทำให้มีข้อจำกัดทางด้านภาษา และการสื่อสารกับคนทั่วไป เนื่องจากการเรียนในโรงเรียนจำเป็นต้องใช้ภาษาไทยกลางเป็นสื่อในการเรียนรู้ ดังนั้น ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ จึงไม่สามารถเรียนรู้ได้ดีเท่านักเรียนคนอื่นๆ ที่ใช้ภาษาไทย

2. ปัจจัยด้านพื้นฐานทางครอบครัว (Family Background) ได้แก่

2.1 สภาพแวดล้อมทางบ้าน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางบ้านมีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งผลต่อการออกกลางคัน ซึ่งที่ผ่านมาปัจจัยดังกล่าวมักจะไม่ค่อยโดดเด่น แต่ในครั้งนี้อปัจจัยสภาพแวดล้อมทางบ้านกลับโดดเด่นมากเพราะว่าสังคมปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสารเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนสามารถหาความรู้ได้ทุกแห่ง ทำให้ความสำคัญของการเรียนรู้ในระบบโรงเรียนลดลง และความเจริญทำให้เกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ ส่งผลต่อผลการเรียนของนักเรียนและมีโอกาสที่จะทำให้เด็กหลงมัวเมา ไม่สนใจการเรียนจนทำให้ออกกลางคันได้ในที่สุด

2.2 การสนับสนุนทางบ้าน การสนับสนุนจากทางบ้านมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักเรียนและยังส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน โดยนักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนจากทางบ้าน จะมีโอกาสเสี่ยงต่อการออกกลางคั้นน้อยกว่า

2.3 การเห็นความสำคัญทางการศึกษาทางครอบครัว หากว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองมองเห็นว่าการศึกษามีความสำคัญ เชื่อว่าการศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพในอนาคต เป็นแนวทางเบื้องต้นที่จะทำให้บุตรหลานไปสู่ความมีสถานภาพในทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต จะส่งผลให้แนวโน้มในการออกกลางคนลดลงได้

3. ปัจจัยด้านสถานภาพเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Status) ได้แก่

3.1 การศึกษาของบิดามารดา การออกกลางคันของนักเรียนนั้น มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาของบิดามารดา การที่บิดามารดาของนักเรียนมีระดับการศึกษาต่ำนั้น จะเป็นผลให้ได้ทำงานที่มีค่าจ้าง และผลตอบแทนต่ำ เป็นเหตุให้รายได้ของครอบครัวต่ำจนไม่สามารถนำมาสนับสนุนด้านการเรียนของบุตรได้อย่างเต็มที่ และการที่บิดามารดามีรายได้น้อยจึงทำให้ต้องใช้เวลาในการทำงานเกือบทั้งหมดจนไม่มีเวลาในการดูแลเรื่องการเรียนของบุตรของตน นอกจากนี้การที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำทำให้ขาดความรู้ความสามารถทางวิชาการจนไม่สามารถให้คำแนะนำในด้านการเรียน เช่น การทำการบ้านของนักเรียนได้ และบิดามารดาที่มีการศึกษาต่ำยังไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการศึกษา จึงไม่ได้ให้การสนับสนุนด้านการเรียนของนักเรียนเท่าที่ควร

3.2 รายได้ภายในครอบครัว เนื่องจากรายได้ของครอบครัวมีส่วนสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น การซื้ออุปกรณ์ ค่าอาหารกลางวัน ค่าเดินทาง เป็นต้น

4. ปัจจัยตัวแปรด้านโรงเรียน (School Factor) ได้แก่

4.1 การเคยสอบตกบางวิชา การทดสอบส่งผลต่อการเรียนทำให้ผลการเรียนต่ำ ทำให้นักเรียนมีแนวโน้มในการออกกลางคัน การสอบตกกับผลการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดคือนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำก็มักจะมีแนวโน้มเป็นผู้ที่เคยสอบตกมาก่อน ดังนั้นตัวแปรการเคยสอบตกจึงได้รับความสนใจในการนำมาใช้เป็นตัวพยากรณ์การออกกลางคันอีกตัวหนึ่งนอกเหนือจากตัวแปรผลการเรียน

4.2 การทำการบ้าน การบ้านก็คือส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ซึ่งการเรียนการสอนนั้นมีผลต่อการเรียนและผลการเรียนก็มีผลต่อการเสี่ยงต่อการออกกลางคัน นักเรียนที่ทำการบ้านเป็นประจำจะทำให้เขาใช้เวลาในการเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เคยทำการบ้าน นอกจากนี้ นักเรียนที่ไม่ทำการบ้านยังอาจได้รับผลกระทบในทางลบต่อผลการเรียนของเขาอีกด้วย

4.3 ความปลอดภัยในโรงเรียน ความรู้สึกไม่ปลอดภัย เป็นความกลัวของนักเรียนที่จะถูกทำร้ายร่างกาย ทั้งจากเพื่อนนักเรียนโรงเรียนด้วยกันเองหรือแม้แต่มตรการการทำโทษอย่างรุนแรงของโรงเรียน รวมทั้งความรุนแรงต่างๆ นำไปสู่ความหวาดกลัวต่อความปลอดภัยในการมาเรียนส่งผลต่อการเรียนและส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนด้วย

4.4 ผลการเรียน นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ มักจะมีแนวโน้มที่จะเรียนไม่จบและออกกลางคันในที่สุด ทั้งนี้ ยังต้องพิจารณาปัจจัยอื่นร่วมด้วยเพื่ออธิบายการออกกลางคัน

5. ปัจจัยด้านพฤติกรรม (Behavior Factor) ได้แก่

5.1 การถูกทำโทษ การถูกทำโทษจะมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น การไม่ทำการบ้าน การทำผิดระเบียบ การขาดเรียน การทะเลาะวิวาท การดื้อยาเสพติด ฐัฐสาว เป็นต้น พฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้ ล้วนแต่มีความสัมพันธ์กันในทางลบกับผลการเรียน เป็นสาเหตุให้นักเรียนต้องออกกลางคัน

5.2 พฤติกรรมเบี่ยงเบน พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในลักษณะผิดปกติไปจากนักเรียนทั่วไป เช่น พฤติกรรมการใช้สารเสพติด การประพฤติดูเสื่อมเสียในเรื่องต่างๆ เป็นต้น มีความสัมพันธ์ต่อการออกกลางคัน

5.3 การขาดเรียน การที่นักเรียนไม่มาเรียนแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการเล่าเรียนลดน้อยลง ความตั้งใจในการเรียนน้อยลง และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทาง การเรียนลดลง เมื่อกิจกรรมต่าง ๆ ในเรื่องการเรียนลดลงย่อมจะต้องส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและนำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนในที่สุด

6. ปัจจัยด้านจิตวิทยา (Psychological Factor) ได้แก่

6.1 ความพึงพอใจในการเรียน ความพึงพอใจในการเรียนก็ยังมีอิทธิพลต่อการออกกลางคัน ถ้านักเรียนมีความพึงพอใจที่จะเรียนสูง ย่อมที่จะตั้งใจเรียนต่อสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ในทางตรงกันข้าม ถ้านักเรียนที่มีความพึงพอใจในการเรียนต่ำก็จะส่งผลให้เกิดความท้อถอยและเสี่ยงต่อการออกกลางคันมากขึ้น

6.2 การเบื่อหน่ายต่อการเรียน การเบื่อหน่ายการเรียนหรือการเห็นว่าการเรียนเป็นเรื่องสนุก มองได้ว่าเป็นแรงจูงใจในการเรียน เป็นเงื่อนไขสำคัญที่เสริมพลังหรือบั่นทอนพลังที่นำไปสู่พฤติกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งนี้ การเบื่อหน่ายต่อการเรียนจึงนับเป็นอุปสรรคโดยตรงต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนและนำไปสู่การออกกลางคันในที่สุด

6.3 สถิติปัญญา สถิติปัญญามีผลโดยตรงกับผลการเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสถิติปัญญากับการออกกลางคัน คือ นักเรียนที่มีสถิติปัญญาดี จะสามารถเรียนได้ดีกว่านักเรียนที่สถิติปัญญาไม่ค่อยดี ส่งผลต่อการเรียนในทางบวกด้วย ในขณะที่ผู้ที่มีสถิติปัญญาไม่ดีก็จะมีผลการเรียนต่ำส่งผลทางลบทางด้านการเรียน

6.4 ทักษะคิดต่อการเรียนและโรงเรียน ทักษะคิดของนักเรียนที่มีต่อการเรียนและต่อโรงเรียนไม่ว่าจะออกมาในทิศทางบวกหรือลบก็จะสะท้อนออกมาในรูปพฤติกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการตอบสนองสิ่งเร้าได้แก่ การเรียนและต่อโรงเรียนซึ่งจะส่งผลต่อการเรียน นำไปสู่ความสำเร็จและความล้มเหลว ปัจจัยด้านโรงเรียนที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนส่วนใหญ่มักจะมุ่งที่พฤติกรรมของนักเรียน เช่น ความประพฤติ ความตั้งใจ ความสนใจ และทักษะคิดต่อการเรียน มีอิทธิพลต่อการออกกลางคันของนักเรียน

จะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มี 6 ด้าน คือ ปัจจัยด้านประชากร ปัจจัยด้านพื้นฐานทางครอบครัว ปัจจัยด้านสถานภาพเศรษฐกิจและ

สังคม ปัจจัยตัวแปรด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านพฤติกรรม และปัจจัยด้านจิตวิทยา ซึ่งส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการออกกลางคันของนักเรียนขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนแต่ละคน ถ้าเราสามารถทราบปัญหาที่แท้จริงของนักเรียนก็จะทำให้สามารถป้องกันปัญหาได้

การเสนอแนวทางการป้องกันปัญหาการออกกลางคัน

จากปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันที่แสดงออกในชั้นเรียน คือ การไม่ส่งการบ้าน การถูกทำโทษ การขาดเรียน ผลการเรียนต่ำ และการเคยสอบตกบางวิชา ซึ่งจากพฤติกรรมดังกล่าวนี้สามารถสังเกตเห็นในชั้นเรียน นำไปสู่การป้องกันนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันได้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์แนะแนว และอาจารย์ฝ่ายปกครองโรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันมีพฤติกรรมที่แสดงออกในชั้นเรียน คือ ไม่ส่งการบ้าน หนีเรียน เข้าเรียนสาย พุดคุยกันขณะครูสอน ไม่ทำตามคำสั่งครู และเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาไม่พร้อม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ในขณะที่นักเรียนอยู่ชั้นเรียนและสามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจนเช่นกัน นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของโรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จำนวน 24 คน จากการคัดเลือกของอาจารย์แนะแนว พบว่า นักเรียนคิดว่าสาเหตุของการออกกลางคันคือการไม่ตั้งใจเรียน การไม่สนใจเรียน เบื่อหน่ายการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวยากจน ทั้งนี้ จากรายงานผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของสำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (2540: 95-96) พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการออกกลางคันมากที่สุดได้แก่ การเบื่อหน่ายในการเรียน ทั้งนี้ ถ้านักเรียนมีวิถีชีวิตที่เหมาะสมโดยมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนากระบวนการคิดโดยตัวนักเรียนเอง จะทำให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาและหาทางออกได้ด้วยตัวเอง

แนวทางการป้องกันปัญหาการออกกลางคัน จากการค้นคว้าเอกสาร บทความ และงานวิจัย ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า ถ้านักเรียนมีวิถีชีวิตที่เหมาะสมโดยมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนากระบวนการคิดโดยตัวนักเรียนเอง จะทำให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาและหาทางออกได้ด้วยตัวเอง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน เนื่องจากการนำวิธีคิดแบบวิธีสัจ 4 มาเป็นแนวทางให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาตามเหตุและผล ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นการสร้างแรงจูงใจให้มีแรงขับ ความมุ่งมั่น กระตือรือร้นในการเรียน ซึ่งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวกำหนดทิศทางการช่วยในการประกอบ

กิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มีความมานะพยายามที่จะทำให้ดีที่สุด ตามศักยภาพที่ตนเองที่อยู่ และการวางแผนการทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนนั้นจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการ และความสามารถของตนเอง โดยจะต้องทำการวิเคราะห์ตนเองในทุกแง่มุมเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจตัวเอง สามารถตัดสินใจและพิจารณาถึงทางเลือกที่เหมาะสมนำไปสู่การเกิดปัญญา

แนวคิดเกี่ยวกับปัญญา

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต)(2540: 18) กล่าวว่า ปัญญาเป็นปัจจัยตัวเอกที่จะทำให้มนุษย์อยู่รอดปลอดภัยได้ หลุดพ้นเป็นอิสระ นำมนุษย์ไปสู่อิสรภาพ ถ้ามนุษย์ไม่มีปัญญา ก็ไม่มีอิสรภาพแม้แต่จะมีชีวิตอยู่ก็ไม่รอด มนุษย์นั้นเมื่อเกิดมาก็ยังไม่รู้อะไรและเมื่อเจออะไรที่ยังไม่รู้ก็ไม่รู้จะปฏิบัติต่อสิ่งนั้นอย่างไรจึงติดขัดคับข้องเป็นภาวะบีบคั้นทำให้เกิดทุกข์เกิดปัญหา แต่ถ้าเรารู้เราก็ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเราก็จะรอดพ้นปัญหาได้ ฉะนั้น เพื่อให้รู้ มนุษย์ก็ต้องเรียนรู้ เรามีตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ มากับตัวที่จะเรียนรู้ และฝึกฝนพัฒนาทำให้เกิดปัญญาคើขึ้น มนุษย์มีปัญญารู้ในสิ่งนั้นยิ่งขึ้น ๆ จนทำให้มีตำรา และวิชาการต่าง ๆ ซึ่งเป็นความรู้ในเรื่องนั้น ๆ รู้เรื่องใดก็แก้ปัญหานั้นเรื่องนั้นได้ จนกระทั่งเข้าใจโลกตามความเป็นจริง ทำให้จัดวางชีวิตได้ลงตัวกับโลกนี้

ความหมายของปัญญา

พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธิ์ ปยุตฺโต)(2551: 11) ได้ให้ความหมายของปัญญาว่า หมายถึง ความรู้เข้าใจสิ่งทั้งหลายตามเป็นจริง รู้ความเป็นไปตามเหตุปัจจัยที่ทำให้แก้ไขปัญหาลงไปตามแนวทางเหตุผล รู้เท่าทันโลกและชีวิต จนสามารถทำจิตใจให้บริสุทธิ์ หลุดพ้นจากความยึดติดถือมั่นในสิ่งต่าง ๆ ดับกิเลสดับทุกข์ได้ เป็นอยู่ด้วยจิตใจอิสระผ่องใสเบิกบาน

วิธีสร้างสรรค์ปัญญา

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต)(2540: 67-69) กล่าวว่า วิธีสร้างสรรค์ปัญญาเราต้องการปัญญาที่รู้แจ้งเข้าใจความเป็นจริงจนถึงโพธิญาณ แต่ในตอนที่ยังไม่ถึงโพธิญาณ ก็ให้มีแค่สัมมาทิฐิก่อน เป็นหลักการที่จะเป็นฐานของการพัฒนาปัญญาต่อไป ปัจจัยแห่งสัมมาทิฐิมี 2 อย่าง แยกเป็นปัจจัยภายในกับปัจจัยภายนอก

1. ปัจจยภายใน คือ โยนิโสมนสิการ การรู้จักคิดรู้จักพิจารณาด้วยตนเอง

2. ปัจจยภายนอก คือ ปรโตโมสะเสียงจากผู้อื่นในทางที่ดีหรือกัลยาณมิตร

จะเห็นได้ว่า ปัญญาเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความเป็นอิสระ รอดพ้นจากปัญหา ซึ่งมนุษย์จะต้องการเรียนรู้ และฝึกฝนพัฒนาจึงจะเกิดปัญญา ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งทั้งหลายโลกตามความเป็นจริง รู้ความเป็นไปตามเหตุปัจจัยที่ทำให้แก้ไขปัญหารู้เท่าทันโลกและชีวิต ผู้มีปัญญาย่อมรู้จักคิดชอบชั่วดี รู้จักบาปบุญคุณโทษ และรู้จักเหตุผล และหลุดพ้นจากความยึดติดถ้อยมั่นในสิ่งต่าง ๆ ดับกิเลสดับทุกข์ ทั้งนี้ ในการสร้างสรรค์ปัญญา จะต้องรู้แจ้งความเข้าใจความเป็นจริงจนถึงโพธิญาณ ในอันดับแรกนั้นจะต้องมีสัมมาทิฐีก่อนเพื่อเป็นฐานของการพัฒนาปัญญาต่อไป ซึ่งปัจจัยแห่งสัมมาทิฐิมี 2 อย่าง คือ ปัจจยภายในกับปัจจัยภายนอก ซึ่งปัจจัยภายใน คือ โยนิโสมนสิการ ก็คือ การรู้จักพิจารณาด้วยตนเอง โดยมุ่งกำจัดอวิชชาโดยตรง และมุ่งพัฒนาตนเอง โยนิโสมนสิการจำแนกเป็นวิธีคิด 10 วิธี คือ วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ วิธีคิดแบบสามัญลักษณ์ วิธีคิดแบบอริยสัจ 4 วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ วิธีคิดแบบเห็นคุณค่าและทางออก วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้-คุณค่าเทียม วิธีคิดแบบเร้าคุณธรรม วิธีคิดแบบอยู่กับปัจจุบัน และวิธีคิดแบบวิภาษวาท วิธีการคิดแบบโยนิโสมนสิการเป็นการนำเอาโยนิโสมนสิการมาใช้ในทางปฏิบัติ จากการที่ผู้วิจัยได้สร้างโปรแกรมแนะแนวกลุ่มเพื่อส่งเสริมปัญญา โดยใช้วิธีคิดแบบอริยสัจ 4 ซึ่งเป็นหนึ่งในวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ มาพัฒนาความคิดนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน เนื่องจากวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ถ้าตรวจดูขั้นตอนการทำงานของโยนิโสมนสิการ จะเห็นว่า โยนิโสมนสิการทำงานทั้งสองช่วง คือ ทั้งตอนรับรู้อารมณ์หรือประสบการณ์จากภายนอก และตอนคิดค้นพิจารณาอารมณ์ หรือเรื่องราวที่เก็บเข้ามาภายใน ลักษณะที่พึงสังเกตอย่างหนึ่งของการรับรู้ด้วยโยนิโสมนสิการ คือ การรับรู้เพียงเพื่อเป็นความรู้ที่ถูกต้องตามเป็นจริง และเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสติจะเอาไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และจะช่วยแก้ปัญหาให้บรรเทาลง ทั้งนี้ ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนมาจากหลายสาเหตุซึ่งแต่ละคนจะแตกต่างกันไป ถ้านักเรียนมีแนวทางในการคิดเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นของแต่ละคน ก็จะทำให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดเพื่อปรับตัว และแก้ปัญหานั้น ๆ ให้เบาบางลงได้มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันลดลงไปด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4

ความหมายของอริยสัจ 4

พระพรหมคุณาภรณ์ (ปยุตฺโต)(2549: 893-895) กล่าวว่า อริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมสำคัญที่ครอบคลุมคำสอนทั้งหมดในพระพุทธศาสนา ลักษณะของคำสอนในพระพุทธศาสนา คือ การสอนความจริงที่เป็นประโยชน์ กล่าวคือ ความจริงที่นำมาใช้ประโยชน์แก่ชีวิตได้ ส่วนสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ แม้เป็นความจริงก็ไม่สอน และอริยสัจนี้ถือว่าเป็นความจริงที่เป็นประโยชน์ ทั้งนี้พระพุทธเจ้าตรัสว่า สิ่งที่พระองค์ตรัสรู้มีมากมาย แต่ทรงนำมาสอนเพียงเล็กน้อยเหตุผลที่ทรงกระทำเช่นนั้น ก็เพราะสอนแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ ใช้แก้ปัญหาได้ และสิ่งที่ประกอบด้วยประโยชน์ ใช้แก้ปัญหาได้นั้นก็คืออริยสัจ 4

หลักการของวิธีคิดแบบอริยสัจ 4

พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ์ ปยุตฺโต)(2551: 53-55) กล่าวว่า หลักการของวิธีคิดแบบอริยสัจ 4 คือ การเริ่มต้นจากปัญหา โดยกำหนดรู้ ทำความเข้าใจกับปัญหาคือความทุกข์นั้นให้ชัดเจน แล้วค้นหาสาเหตุเพื่อเตรียมแก้ไข ในเวลาเดียวกันก็กำหนดเป้าหมายของตนให้แน่ชัดว่าคืออะไร จะเป็นไปได้หรือไม่ และเป็นไปได้อย่างไร แล้วคิดวางวิธีปฏิบัติที่จะกำจัดสาเหตุของปัญหา โดยสอดคล้องกับการที่จะบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้นั้น ในการคิดตามวิธีนี้ จะต้องตระหนักถึงกิจหรือหน้าที่ที่พึงปฏิบัติต่ออริยสัจแต่ละข้ออย่างถูกต้องด้วยเพื่อให้มองเห็นเค้าความในเรื่องนี้ จะกล่าวถึงหลักอริยสัจและวิธีปฏิบัติโดยย่อ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทุกข์ คือ สภาพปัญหา ความคับข้อง ดิดขัด กดดัน บีบคั้น บกพร่อง ที่เกิดมีแก่ชีวิตหรือที่คนได้ประสบ ซึ่งเมื่ออย่างกว้างที่สุดก็คือ ภาวะที่สังขาร หรือนามรูป หรือขั้น 5 หรือโลก และชีวิตตกอยู่ในอำนาจของกฎธรรมชา เป็นของไม่เที่ยงแท้คงที่ ถูกเหตุปัจจัยต่างๆ กดดันบีบคั้น และขึ้นต่อเหตุปัจจัย ไม่มีตัวตนที่จะอยู่ในอำนาจครอบครองบังคับได้จริงนั่นเอง สำหรับทุกข์นี้เรามีหน้าที่เพียงกำหนดรู้ คือทำความเข้าใจและกำหนดขอบเขตให้ชัดเหมือนอย่างแพทย์กำหนดรู้หรือตรวจให้รู้ว่าเป็นอาการของโรคอะไร เป็นที่ไหน หน้าที่นี้เรียกว่า ปริยญา เราไม่มีหน้าที่เอาทุกข์มาครุ่นคิด มาแบกไว้ หรือคิดขัดเคืองเป็นปฏิปักษ์กับความทุกข์ หรือหวังกังวลอยากหายทุกข์ เพราะคิดอย่างนั้นมีแต่จะทำให้ทุกข์เพิ่มขึ้น เราอยากแก้ทุกข์ได้ แต่เราก็แก้ทุกข์ด้วยความอยากไม่ได้ เราต้องแก้ด้วยความรู้และกำจัดเหตุของมัน ดังนั้นอยากจะไปก็ไม่มีประโยชน์ มีแต่โทษเพิ่มขึ้น ขั้นนี้

นอกจากกำหนดรู้แล้ว ก็เพียงวางใจวางท่าที่แบบรู้เท่าทันคตินิยาม เมื่อกำหนดรู้ทุกข์และเข้าใจปัญหา เรียกว่าทำปัญญาแล้ว ก็เป็นอันปฏิบัติหน้าที่ต่อทุกข์หรือต่อปัญหาเสร็จสิ้น พึงก้าวไปสู่ขั้นที่ 2 ทันที

ขั้นที่ 2 สมุทัย คือ เหตุเกิดแห่งทุกข์หรือสาเหตุของปัญหา ได้แก่ เหตุปัจจัยต่างๆ ที่เข้าสัมพันธ์ขัดแย้งส่งผลสืบทอดกันมาจนปรากฏเป็นสภาพบีบคั้น กดดัน กับข้อง ดิดขัด อึดอัดบกพร่องในรูปต่างๆ แปลกๆ กันไป อันจะต้องค้นหาให้พบ แล้วทำหน้าที่ต่อมันให้ถูกต้อง คือ ปหาน ได้แก่ กำจัดหรือละเสีย ตัวเหตุแกนกลางที่ยืนพื้นหรือยืนโรงกำกับชีวิตอยู่ควบคู่กับความทุกข์พื้นฐานของมนุษย์ พระพุทธเจ้าได้ทรงแสดงไว้ทั้งระดับตัวแสดงหน้าโรง คือ ตัณหา และระดับเต็มกระบวนการหรือเต็มโรง คือ การสัมพันธ์สืบทอดกันแห่งเหตุปัจจัยเริ่มแต่วิชาตามหลักปฏิจาสุมุบาท เมื่อประสบทุกข์หรือปัญหาลำเฉพาะแต่ละกรณีก็ต้องพิจารณาสืบสาวหาสาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ถ้าเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านมนุษย์ ก็พึงนำเอาตัวเหตุแกนกลางหรือเหตุยืนโรงมาพิจารณาร่วมกับเหตุปัจจัยเฉพาะกรณีด้วย เมื่อสืบค้นวิเคราะห์และวินิจฉัยจับมูลเหตุของปัญหา ซึ่งจะต้องกำจัดหรือแก้ไขได้แล้ว ก็เป็นอันเสร็จสิ้นการคิดขั้นที่ 2

ขั้นที่ 3 นิโรธ คือ ความดับทุกข์ ความพ้นทุกข์ ภาวะไร้ทุกข์ ภาวะพ้นปัญหา หมดหรือปราศจากปัญหา เป็นจุดหมายที่ต้องการ ซึ่งเรามีหน้าที่ สัจฉิกิริยา หรือประจักษ์แจ้ง ทำให้เป็นจริง ทำให้สำเร็จหรือบรรลุถึง จะต้องกำหนดได้ว่าจุดหมายที่ต้องการคืออะไร การที่ปฏิบัติอยู่นี้หรือจะปฏิบัติเพื่ออะไร จุดหมายนั้นเป็นไปได้หรือไม่ เป็นไปได้อย่างไร มีหลักการในการเข้าถึงอย่างไร มีจุดหมายรองหรือจุดหมายลดหลั่นแบ่งเป็นขั้นตอนในระหว่างได้อย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 4 มรรค คือ ทางดับทุกข์ ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์หรือวิธีแก้ไขปัญหา ได้แก่ วิธีการและรายละเอียดสิ่งที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อกำจัดเหตุปัจจัยของปัญหา ให้เข้าถึงจุดหมายที่ต้องการ ซึ่งเรามีหน้าที่ภาวนา คือ ปฏิบัติหรือลงมือทำ สิ่งที่ทำในขั้นของความคิดก็คือ กำหนด วางวิธีการ แผนการและรายการที่จะต้องทำ ซึ่งจะช่วยแก้ไขสาเหตุของปัญหาได้สำเร็จ โดยสอดคล้องกับจุดหมายที่ต้องการ

วิธีแก้ปัญหแบบพุทธ

พระพรหมคุณาภรณ์ (ปยุตฺโต)(2549: 917) กล่าวว่า วิธีการแก้ปัญหา แยกเป็น 2 ส่วน คือ ว่าโดยหลักการอย่างหนึ่ง ว่าโดยแง่เน้นของคำสอนหรือแง่ที่มีเนื้อหาคำสอนมากกว่า

1. ว่าโดยหลักการ วิธีการแก้ปัญหาแบบพุทธ มีลักษณะสำคัญ 2 อย่าง คือ เป็นการแก้ปัญหาที่เหตุปัจจัยอย่างหนึ่ง เป็นการแก้ปัญหามนุษย์โดยฝีมือของมนุษย์เองอย่างหนึ่ง หรืออาจพูดรวมว่าเป็นการแก้ปัญหามนุษย์โดยมนุษย์เอง ที่ตรงตัวเหตุปัจจัย ที่ว่าแก้ตรงเหตุปัจจัย ก็ว่าเป็นกลาง ๆ ไม่จำกัดเฉพาะข้างนอกหรือข้างใจ และที่ว่าแก้ปัญหามนุษย์โดยมนุษย์เอง ก็จะเห็นได้จากการที่พระพุทธเจ้าทรงชี้ให้มนุษย์มองปัญหาของตนที่ตัวมนุษย์เอง ไม่ใช่มองหาเหตุและมองหาทางแก้ไปทีบนฟ้าหรือชดทอดโชคชะตา และให้แก้ไขด้วยการลงมือทำด้วยความเพียรพยายามตามเหตุผล ไม่ใช่หวังพึ่งการอ้อนวอนหรือนอนคอยโชค เป็นต้น

2. ว่าโดยแง่ที่เน้นของคำสอน หรือส่วนที่มีเนื้อหาคำสอนมากกว่าเด่นกว่า ควรจะย้ำไว้ก่อนว่า พระพุทธศาสนาสอนให้แก้ปัญหทั้งด้านนอก ด้านใน ทั้งทางสังคมและทางจิตใจของบุคคล คือมีคำสอนชั้นศีล เป็นด้านนอก และชั้นจิตและปัญญาเป็นด้านใน จากนั้นจึงมาทำความเข้าใจกันต่อไปว่า เมื่อกล่าวตามแง่เน้นของคำสอนเท่าที่มีอยู่ เนื้อหาคำสอนที่บันทึกอยู่ในคัมภีร์ ส่วนที่ว่าด้วยการแก้ปัญหาด้านในหรือด้านจิตปัญญา มีมากกว่าส่วนที่ว่าด้วยการแก้ปัญหาด้านนอก หรือปัญหาทางสังคม เป็นต้น พูดอีกอย่างหนึ่งว่า เนื้อหาคำสอนเน้นด้านแก้ปัญหามองจิตใจมากกว่าแก้ปัญหามองสังคม หรือด้านภายนอกอย่างอื่นที่เป็นเช่นนี้เป็นเรื่องธรรมดาโดยเหตุผล และควรจะเป็นเช่นนั้น

คุณค่าเด่นของอริยสัจ 4

พระพรหมคุณาภรณ์ (ปยุตฺโต) (2549: 920) กล่าวว่า หลักอริยสัจ นอกจากเป็นคำสอนที่ครอบคลุมหลักธรรมทั้งหมดในพระพุทธศาสนา ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ยังมีคุณค่าเด่นที่น่าสังเกตอีกหลายประการ สรุปได้ดังนี้

1. เป็นวิธีการแห่งปัญญา ซึ่งดำเนินการแก้ไขปัญหามาตรับแบบแห่งเหตุผล เป็นระบบวิธีแบบอย่างซึ่งวิธีการแก้ปัญหาใด ๆ ก็ตาม ที่จะมีคุณค่าและสมเหตุผลจะต้องดำเนินไปในแนวเดียวกันเช่นนี้

2. เป็นการแก้ปัญหา และจัดการกับชีวิตของตน ด้วยปัญญาของมนุษย์เอง โดยนำเอาหลักความจริงที่มีอยู่ตามธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ ไม่ต้องอ้างอำนาจลบล้างของตัวการพิเศษเหนือธรรมชาติ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใด ๆ

3. เป็นความจริงที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของคนทุกคน ไม่ว่ามนุษย์จะเติบโตออกไปเกี่ยวกับสัมพันธ์กับสิ่งที่อยู่ห่างไกลตัวกว้างขวางมากมายเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าเขาจะต้องมีชีวิตของตนเองที่มีคุณค่า และสัมพันธ์กับสิ่งภายนอกเหล่านั้นอย่างมีผลดีแล้ว เขาจะต้องเกี่ยวข้องและใช้ประโยชน์จากหลักความจริงนี้ตลอดไป

4. เป็นหลักการความจริงกลาง ๆ ที่คิดเนื่องอยู่กับชีวิต หรือเป็นเรื่องของชีวิตเองแท้ ๆ ไม่ว่ามนุษย์จะสร้างสรรค์ศิลปะวิทยาการ หรือดำเนินกิจการใด ๆ ขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาความเป็นอยู่ของตน และไม่ว่าศิลปะวิทยาการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ นั้น จะเจริญขึ้น เสื่อมลง สูญสลายไป หรือเกิดมีใหม่มาแทนอย่างไร ๆ ก็ตาม หลักความจริงที่เรียกว่าอริยสัจนี้ก็จะคงยืนยง ใหม่ และใช้เป็นประโยชน์ได้ตลอดทุกกาล

จะเห็นได้ว่า วิธีคิดแบบอริยสัจ 4 เป็นวิธีคิดแบบหลัก และครอบคลุมวิธีคิดอื่น ๆ ได้ทั้งหมด เป็นวิธีคิดตามเหตุและผล สืบสาวจากผลไปหาเหตุ มุ่งตรงต่อสิ่งที่จะต้องปฏิบัติเกี่ยวข้องกับชีวิต ให้แก้ปัญหา ทั้งนี้ ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน มีสาเหตุมาจากหลายสาเหตุทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับปัญหาของนักเรียนแต่ละคนซึ่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน ถ้านักเรียนรู้จักแนวทางในการสำรวจตัวเองทำให้นักเรียนได้เข้าใจว่านักเรียนนั้นมีปัญหาอะไร สาเหตุของปัญหาเกิดจากอะไร กำหนดเป้าหมาย การวางแผนแนวทางในการปฏิบัติ เนื่องจากวิธีคิดแบบอริยสัจนี้เป็นวิธีการแห่งปัญญา จึงสามารถทำให้นักเรียนมีแนวทางในการแก้ปัญหา จัดการกับชีวิตของตัวเองตามความเป็นจริง พัฒนาวิธีคิดของนักเรียน และการนำแนวคิดไปลงมือปฏิบัติ นำไปสู่การลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2550: 172) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึงแรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศ (Standard of Excellence) ที่ตนเองตั้งไว้บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะไม่ทำงานเพราะหวังรางวัล แต่ทำเพื่อจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

พรณี ข.เจนจิต (2545: 292) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการที่จะสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง เราจะสังเกตเห็นว่านักเรียนที่เรารู้จักนั้น บางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง บางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ความแตกต่างของบุคคลทั้งสองพวกนี้ ได้มาจากการทำงาน

จะเห็นได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงขับให้บุคคลต้องการสิ่งต่าง ๆ และบุคคลจะแสดงพฤติกรรมเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งแต่ละคนจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำแตกต่างกันไป

ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

พรณี ข.เจนจิต (2545: 292-293) กล่าวว่า เราจะสังเกตเห็นว่านักเรียนที่เรารู้จักนั้น บางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง บางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ความแตกต่างของบุคคลทั้งสองพวกนี้ ได้มาจากการทำงาน ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ดังนี้

ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

1. เป็นผู้ที่มีความมานะบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง

2. เป็นผู้ทำงานมีแผน

3. เป็นผู้ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง

ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

1. เป็นผู้ที่ทำงานแบบไม่มีเป้าหมาย

2. ตั้งเป้าหมายไปในวิถิทางที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว อาจจะตั้งเป้าหมายง่ายหรือยากเกินไป ตั้งเป้าหมายไว้ง่าย ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ผิดหวัง ส่วนพวกที่ตั้งไว้ยากเกินไปนั้นเพราะรู้ว่าอาจจะต้องล้มเหลวอีก แต่ล้มเหลวเพราะการทำงานที่ยากรักษาหน้าตัวเองได้ดีกว่า

3. ตั้งระดับความคาดหวังไว้ต่ำ เกี่ยวกับเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้ คนทุกคนจะมีการตั้งมาตรฐานการกระทำของตนเองไว้ คนเรียนรู้ที่จะตั้งมาตรฐานการกระทำภายหลังที่ได้ทำงานชิ้นแรกเป็นผลสำเร็จ จะก่อให้เกิดกำลังใจในการที่จะคาดหวังความสำเร็จในครั้งต่อ ๆ มา คนแต่ละคนมีระดับความคาดหวังแตกต่างกัน ใครจะตั้งระดับความคาดหวังไว้สูงหรือต่ำเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์คนที่เคยประสบต่อความสำเร็จก็มักจะตั้งระดับความหวังไว้สูง ส่วนคนที่เคยประสบแต่ความล้มเหลวผิดหวังก็จะตั้งความคาดหวังไว้ต่ำ หรือกลายเป็นคนท้อแท้เหนื่อยหน่ายไม่กล้าคิดไม่กล้าหวัง

หลักที่ใช้ในการอบรมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในโรงเรียน

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2550: 177) กล่าวว่า หลักที่ใช้ในการอบรมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในโรงเรียน มีดังต่อไปนี้

1. สอนให้นักเรียนพิจารณา หรือศึกษาตนเองว่ามีจุดเด่น หรือความสามารถพิเศษอะไรบ้าง
2. ตั้งวัตถุประสงค์ในการทำงานโดยคำนึงถึงความสามารถของตน
3. รู้จักใช้การเสี่ยงในความสำเร็จปานกลางคือไม่สูงเกินไปและต่ำเกินไป หรือไม่ง่ายหรือยากจนเกินไป
4. รู้จักวางแผนงานเพื่อจะทำงานให้ประสบความสำเร็จ
5. รู้จักประเมินผลงานที่ทำ และใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

แรงจูงใจในพุทธธรรม

พระพรหมคุณาภรณ์ (ปยุตฺโต) (2549: 490-494) กล่าวว่า แรงจูงใจในการกระทำของมนุษย์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ความพอใจ ชอบใจ ยินดี อยาก รักใคร่ ต้องการ ที่ไม่ดี ไม่สบาย ไม่เกื้อกูล เป็นอกุศล เรียกว่า ตัณหา

ค้นหา มุ่งประสงค์เวทนา และจึงต้องการสิ่งสำหรับเอามาเสพเสวยเวทนา หรือสิ่งที่จะปรนปรีอัวตน ค้นหาอาศัยวิชาคอยหล่อเลี้ยง และให้โอกาส พัวพันเกี่ยวเนื่องอยู่กับเรื่องตัวตน เอาอัตตาเป็นศูนย์กลาง และนำไปสู่ปริเยสนา หรือการแสวงหา

2. ความพอใจ ชอบใจ ยินดี อยาก รักใคร่ ต้องการ ที่ดีงาม สบาย เกื้อกูล เป็นกุศล เรียกว่า **ฉันทะ**

ฉันทะ มุ่งประสงค์อรรถะคือตัวประโยชน์ (หมายถึงสิ่งที่มีคุณค่าแท้จริงแก่ชีวิต คล้ายกับที่ปัจจุบันเรียกว่าคุณภาพชีวิต) และจึงต้องการความจริง สิ่งที่ดีงาม หรือภาวะที่ดีงาม ฉันทะก่อตัวขึ้นจากโยนิสมติการ คือ ความรู้จักคิดหรือคิดถูกวิธี คิดตามสภาวะ และเหตุผล เป็นภาวะกลาง ๆ ของธรรมชาติไม่ผูกพันกับอัตตา และนำไปสู่อุตสาหะ หรือวิริยะ คือ ทำให้เกิดการกระทำ

พระพรหมคุณาภรณ์ (ปยุตฺโต) (2549: 496-498) กล่าวว่า การมีค้นหาหรือมีฉันทะเป็นแรงจูงใจในการกระทำ ก่อให้เกิดผลในทางจริยธรรมหรือผลในทางปฏิบัติแตกต่างกันออกไปได้มาก กล่าวโดยสรุปคือ ค้นหาคือต้องการเสพ ฉันทะคือต้องการธรรมและต้องทำ สำหรับบุคคลผู้มีฉันทะเป็นแรงจูงใจ ต้องการภาวะที่เป็นผลของการกระทำโดยตรง อันเป็นเหตุให้เขามีความต้องการทำ กล่าวคือ

1. ไม่ทำให้เกิดการทุจริต แต่ทำให้เกิดความสุจริต ความขยัน อดทน ความซื่อตรงต่องาน และแม้แต่ความซื่อตรงต่อเหตุผลที่เป็นไปตามกฎธรรมชาติ

2. ทำให้ตั้งใจทำงาน นำไปสู่ความประณีต ความดีเลิศของงาน เพราะนิสัยใฝ่สัมฤทธิ์ ทำให้จริงจัง เองงาน และสู้งาน

3. ตรงข้ามกับความสับสนซับซ้อนในระบบ และการคอยจ้องจับผิดกัน จะมีความร่วมมือร่วมใจ การประสานงาน และการมีส่วนร่วม เพราะต่างมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มิใช่มุ่งสิ่งเสพเสวยเพื่อตน ที่จะต้องคอยฉกฉวยเกี่ยวแย่งชิงกัน

4. เนื่องด้วยการกระทำเป็นไปเพื่อผลของมันเอง ผลจึงเป็นตัวกำหนดหรือชี้บ่งปริมาณ และคุณภาพของงานที่เป็นเหตุของมัน ดังนั้น จึงย่อมเกิดความพอเหมาะพอดีระหว่างการกระทำกับผลที่

พึงประสงค์ คือทำเท่าที่ภาวะซึ่งเป็นผลดีจะเกิดขึ้น เช่น กินอาหารพอดีที่จะสนองความต้องการของร่างกายให้มีสุขภาพดี โดยไม่ตกเป็นทาสของการเสพรส

5. เนื่องด้วยผู้ทำด้วยฉันทะ ต้องการผลของการกระทำโดยตรง และต้องการทำให้ผลนั้นเกิดขึ้นอีกทั้งเขาย่อมได้ประจักษ์ผลที่เกิดต่อเนื่องไปกับการกระทำ เพราะการกระทำคือการก่อผล ซึ่งเขาต้องการ ความต้องการทำก็ดี การประจักษ์ผลต่อเนื่องไปกับการกระทำทุกขั้นตอนก็ดี ทำให้เขาได้รับความพึงพอใจ ความอึดใจ ปิติปราโมทย์ ความสุข และความสงบตั้งมั่นของจิตใจ

พระพรหมคุณาภรณ์ (ปยุตฺโต)(2549: 499) กล่าวว่า ในทางธรรมจึงจัดฉันทะเข้าเป็นอิทธิบาทอย่างหนึ่ง อิทธิบาทเป็นหลักสำคัญในการสร้างสมาธิ ฉันทะจึงทำให้เกิดสมาธิ ซึ่งมีชื่อเฉพาะว่า ฉันทสมาธิ และจึงเป็นเครื่องส่งเสริมสุขภาพจิต ตรงข้ามกับต้นเหตุที่ทำให้เกิดโรคจิต แม้ในกรณีที่ทำไม่สำเร็จ คือ ไม่สามารถทำให้ผลของการกระทำนั้นเกิดจนลุล่วงถึงที่สุด ฉันทะก็ไม่ก่อให้เกิดทุกข์ ไม่ทำให้เกิดปมปัญหาในใจ ทั้งนี้ เพราะการกระทำที่สำเร็จผลหรือไม่เป็นความเป็นตามเหตุผล เหตุเท่าใดผลก็เท่านั้น หรือเหตุเท่านี้ ปัจจัยขัดขวางเท่านั้น ผลก็มีเท่านี้ เป็นต้น ผู้ทำการด้วยฉันทะ ได้เริ่มต้นการกระทำมาจากความคิดหรือความเข้าใจเหตุผล และได้ประจักษ์ผลควบมากับการกระทำที่เป็นเหตุ จึงไม่เกิดทุกข์ หรือปมในใจเพราะฉันทะ ถ้าทุกข์หรือปมนั้นจะเกิดขึ้นก็เป็นเพราะเปิดช่องให้ตัณหาสอดแทรกเข้ามา

นิสัยในการเรียน

กุญชรี้ ค้าขาย (2542: 181-186) กล่าวว่า แนวทางที่ครูจะช่วยเหลือผู้เรียนได้สร้างนิสัยในการเรียน ดังนี้

1. การบริหารเวลา ผู้ที่ประสบความสำเร็จไม่ว่าจะเป็นในด้านการศึกษาหรือการทำงาน สิ่งหนึ่งที่บุคคลเหล่านี้มีตรงกัน คือ รู้จักบริหารเวลา ใช้เวลาที่มีอยู่ให้เป็นไปตามแผนจนกระทั่งบรรลุจุดหมาย การบริหารเวลานั้น ครูอาจให้นักเรียนเรียนรู้สิ่งต่อไปนี้

1.1 ประเมินทักษะการใช้เวลาในปัจจุบัน ก่อนที่จะวางแผนการใช้เวลาลองตรวจสอบวิธีใช้เวลาในปัจจุบันของเรา ว่าใช้เวลาไปอย่างไรใน 24 ชั่วโมง โดยบันทึกกิจกรรมที่ทำ วัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมนั้น และเวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมอย่างละเอียด ตลอด 1 สัปดาห์

ต่อจากนั้นลองมาดูว่ากิจกรรมใดที่ทำแล้วเป็นประโยชน์ กิจกรรมใดเป็นกิจกรรมที่ทำแล้วเสียเวลา ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบรูปแบบในการใช้เวลาที่ผ่านมาของตนเอง

1.2 กำหนดเป้าหมายในชีวิต วิธีหนึ่งที่จะทำให้การใช้ชีวิตของเรามีความหมาย คือ กำหนดเป้าหมายของชีวิตด้วยตนเอง เป้าหมายของชีวิตมีหลายด้าน เช่น การศึกษา อาชีพ สุขภาพ สังคม ครอบครัวและอื่น ๆ สมมุติว่าในที่นี้เราสนใจเรื่องเป้าหมายในชีวิต ตัวอย่างเช่น เป้าหมายการศึกษา จำแนกเป็น 1) การเรียนรายวิชา 2) การเรียนเพื่อได้ปริญญาบัตร และ 3) การเรียนเพื่อสร้างความสามารถพิเศษ ทั้งนี้ การเรียนรายวิชาต่าง หมายถึง รายวิชาที่เราเรียนในแต่ละภาคเรียน เขียนเป้าหมายสั้น ๆ ลงไปในช่องนี้ อาจกำหนดเป้าหมายด้วยเกรด หรือเขียนปลายทางที่ต้องการลงไป ปริญญาที่ต้องการก็ใส่ปริญญาในสาขาที่ต้องการสอบเข้าศึกษาต่อ ส่วนการเรียนเพื่อสร้างความสามารถพิเศษ ก็กำหนดลงไป เช่น เรียนคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

1.3 จัดลำดับความสำคัญของการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีความจำเป็นต้องบริหารเวลา ข้อเสนอที่นักบริหารเวลาหลายท่านให้ไว้ตรงกัน คือ จัดลำดับการทำกิจกรรมตามความสำคัญโดยยึดเป้าหมายของตนเองเป็นหลัก เขียนลำดับกิจกรรมลงไปให้ชัดเจน โดยนำเอากิจกรรมที่มีความสำคัญลำดับสูงไว้ก่อนกิจกรรมลำดับต่ำตรวจสอบดูว่ากิจกรรมที่ทำคือ กิจกรรมที่นำไปสู่เป้าหมาย ต่อจากนั้นจึงกำหนดเส้นตายในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้ปฏิทินเป็นเครื่องมือสำคัญในวางแผน

2. วิธีเรียนในชั้นเรียน ได้แก่

2.1 การเข้าชั้นเรียน การเรียนในโรงเรียน และในสถาบันการศึกษาระบบปิดนั้น การนับเวลาเรียนถือเป็นหลักปฏิบัติอย่างหนึ่ง แต่ที่สำคัญ คือ การเข้าชั้นเรียนสม่ำเสมอจะทำให้ทราบถึงความคาดหวังของการเรียนในรายวิชา มีการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องกันไป รู้กิจกรรมการเรียนการสอนที่อาจเปลี่ยนแปลง มีโอกาสทำความรู้จักกับเพื่อนร่วมชั้น นอกจากนั้นยังทำให้ผู้สอนเกิดเจตคติที่ดีต่อเรา พร้อมทั้งจะช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ โดยส่วนใหญ่ พบว่า ผู้เรียนที่เข้าเรียนสม่ำเสมอจะได้คะแนนดีกว่าผู้เรียนที่ขาดเรียน ดังนั้นให้ถือเป็นกฎประจำตัวว่า ทุกรายวิชาต้องไม่ขาดเรียน แต่หากมีเหตุจำเป็นที่ต้องขาดเรียน เช่น ป่วยมาก ให้แจ้งผู้สอนให้ทราบล่วงหน้าหรือเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้ การเข้าชั้นเรียนไม่ได้หมายความว่า เอร่าร่างกายมาปรากฏในชั้นเรียนเท่านั้น แต่ยังหมายถึงความสนใจความกระตือรือร้นและการตื่นตัวในการเรียนรู้ และมีได้หมายถึงการเข้าชั้นเรียนสาย มาแล้วนั่งหลับ เหม่อลอย หรือนำงานอย่างอื่นมาทำ แม้ว่าการเรียนในรายวิชา

นั่นจะน่าเบื่ออย่างไรก็ตามอย่าลืมว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ต้องใช้ความอดทน ใช้สมาธิ ใช้ความตั้งใจ และใช้ความเอาใจจริงเอาจึงเป็นอย่างยิ่ง

2.2 การฟังคำบรรยาย ในห้องเรียนไม่ว่าจะเรียนในระดับใด ส่วนหนึ่งและดูเหมือนจะเป็นส่วนหลักของการเรียนรู้จะเป็นการฟังคำบรรยายจากผู้สอน ผู้เรียนหลายคนมีปัญหาเรื่องการฟังและการจำ ตอนที่กำลังฟังอยู่ดูเหมือนว่าจะเข้าใจและจำได้ แต่หลังจากนั้นไม่นานเมื่อออกจากชั้นเรียนไปสิ่งที่ได้ยินแทบจะหายไปเกือบหมดภายในเวลาไม่นานนัก เมื่อเราฟังสิ่งใดสิ่งหนึ่งสมองต้องตีความสิ่งที่ได้ยิน ให้ความหมายและเก็บเอาไว้ในระบบความจำ ดังนั้นหากในระหว่างการฟังผู้เรียนไม่มีสมาธิพอ การลืมจะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วโดยเฉพาะหากสิ่งที่ฟังนั้นเป็นสิ่งที่เราไม่เคยได้ยินมาก่อน

2.3 การจดบันทึกคำบรรยาย สมุดจดคำบรรยายที่อ่านเข้าใจง่ายเป็นผลมาจากการฟังการบรรยายที่มีคุณภาพ เนื่องจากในสมุดนั้นนอกจากจะมีคำบรรยายของผู้สอนแล้ว ยังมีส่วนประกอบเพิ่มอีก เช่น ความคิด คำถาม หรือข้อมูลเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามต้องระลึกว่า ความเข้าใจสำคัญกว่าการจด หากการจดบันทึกทำให้เราตามคำบรรยายไม่ทันก็ให้จดแต่น้อย แต่ต้องใช้วิธีอื่นแทน เช่น ขออนุญาตผู้สอนอัดเสียงการบรรยาย อย่างไรก็ตามการจดคำบรรยายมิได้หมายถึงการจดแบบคำต่อคำ เพราะเสียเวลาและเสียสมาธิในการติดตามเรื่อง ก่อนที่จะจดอะไรลงไป ฟังให้รู้เรื่อง และแน่ใจว่าเข้าใจแล้วจึงจดด้วยภาษาของตนเอง

2.4 การทบทวนหลังเข้าเรียน หลังเข้าชั้นเรียนแล้วให้ทบทวนสิ่งที่เรียนมาให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ หรืออย่างช้าก็ภายใน 24 ชั่วโมง ยิ่งทบทวนได้เร็วเท่าใดจะยิ่งทำให้จำได้มากและจำได้นานมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งจะทำให้ไม่เป็นภาระที่หนักหน่วงเมื่อเตรียมตัวสอบ ในการทบทวนนั้นอาจทำได้โดยการอ่านแนวคิดสำคัญต่าง ๆ หรืออภิปรายในส่วนและยังเข้าใจไม่ชัดเจนกับกลุ่มเพื่อน ปรับคำบรรยายที่จดมาในห้องให้อ่านง่าย เข้าใจง่ายหรือค้นสิ่งที่ต้องการเพิ่มจากตำรา

จะเห็นได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะแสดงพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศเพื่อประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โดยไม่หวังรางวัล ซึ่งผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น จะเป็นผู้ที่มีความพยายาม มีการวางแผน คาดหวังในความสำเร็จ ซึ่งแตกต่างกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำที่ผู้ทำงานแบบไม่มีเป้าหมายและตั้งระดับความคาดหวังไว้ต่ำ ซึ่งหลักที่ใช้ในการอบรมให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในโรงเรียน จะมีการสอนให้

นักเรียนสำรวจตัวเองว่ามีจุดเด่น ความสามารถพิเศษอะไร ตั้งวัตถุประสงค์ในการทำงาน วางแผนงาน การประเมินผลการทำงาน ในการพัฒนานิสัยที่ดีในการเรียนนั้นครูมีแนวทางที่ช่วยเหลือนักเรียนได้สร้างนิสัยรักเรียน เช่น การบริหารเวลา วิธีเรียนในชั้นเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีแนวทางในการนำไปใช้ในการเรียนได้อย่างเหมาะสมกับตัวเอง ทั้งนี้ ในทางพระพุทธศาสนากล่าวได้ว่าฉันทะเป็นแรงจูงใจในการกระทำ ก่อให้เกิดผลในทางจริยธรรมในทางปฏิบัติแตกต่างกันออกไป ฉันทะจะมุ่งประสงค์อรรถะคือตัวประโยชน์ จึงต้องการความจริง สิ่งที่ดีงาม ฉันทะก่อตัวขึ้นจากโยนิโสมนสิการ คือ ความรู้จักคิดหรือคิดถูกวิธี คิดตามสภาวะและเหตุผล นำไปสู่อุตสาหะ หรือวิริยะ คือ ให้เกิดการกระทำ สำหรับบุคคลผู้มีฉันทะเป็นแรงจูงใจ ต้องการภาวะที่เป็นผลของการกระทำโดยตรงอันเป็นเหตุให้มีความต้องการทำ เช่น ทำให้เกิดความขยัน อดทน ตั้งใจ นำไปสู่การเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งนี้ จากปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนั้นมีสาเหตุอย่างหนึ่ง คือ การเบื่อหน่ายการเรียน ยิ่งนักเรียนมีความเบื่อหน่ายต่อการเรียนมากเท่าไร ก็ยิ่งจะมีแนวโน้มหรืออัตราการเสี่ยงในการออกกลางคันสูง ซึ่งการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อเป็นแรงขับและผลักดันให้นักเรียนให้ความสำคัญกับการเรียน มองว่าการเรียนเรื่องที่สนุก จะทำให้นักเรียนเกิดความตั้งใจ มานะ พยายาม มีส่วนสนับสนุนให้นักเรียนลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน

แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

ความหมายของการวางแผนทำงาน

Mumphrey and Christian (1977: 23) ได้ให้ความหมายของการวางแผนการทำงานโดยสรุปได้ว่า การวางแผนการทำงานเป็นการให้แนวทางของชีวิตโดยจะต้องสำรวจ ทำความเข้าใจตัวเอง พิจารณาสິงแวดล้อม สถานการณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการทำงาน

Shertzer and Stone (1976: 346) กล่าวว่า การวางแผนการทำงาน หมายถึง การทำนายบนฐานข้อมูลซึ่งแต่ละบุคคลในเวลาที่แตกต่างกันหรืออื่น ๆ จำเป็นต้องช่วยให้ความคลายสงสัย และพิจารณาเป้าหมายและการตัดสินใจ ซึ่งทำให้เกิดการผิดพลาดน้อยลง และไปสู่เป้าหมาย

กล่าวโดยสรุป การวางแผนการทำงานเป็นการเตรียมตัว เพื่อไปสู่เป้าหมายทางอาชีพ โดยสำรวจตัวเอง ทำความเข้าใจตัวเอง พิจารณาสິงแวดล้อม สถานการณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการทำงาน และตัดสินใจเลือกการทำงาน

แนวคิดเกี่ยวกับการหารายได้ระหว่างเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545: 12-14) กล่าวว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) จากวัตถุประสงค์ที่ 1 พัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา แนวนโยบายเพื่อดำเนินการที่ 1 การพัฒนาทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตให้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ มีเป้าหมาย คือ 1) เด็กปฐมวัยอายุ 0-5 ปี ทุกคนได้รับการพัฒนา และเตรียมความพร้อมทุกด้านก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษา 2) เด็กทุกคนจบการศึกษาภาคบังคับเก้าปี 3) คนไทยทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานสิบสองปี 4) มีกำลังคนด้านอาชีวศึกษาระดับต่าง ๆ ที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ 5) มีการพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย 6) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานสิบสองปีมีโอกาสได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่จัดในหลากหลายรูปแบบ 7) มีการจัดบริการการศึกษาในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย เพื่อเพิ่มโอกาส และทางเลือกในการศึกษาของประชาชนทุกคน ทั้งนี้ กรอบการดำเนินงาน คือ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา และการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยในรูปแบบที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่เตรียมตัวเป็นพ่อแม่ 2) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย เพื่อพัฒนารากฐานพัฒนาการของทุกชีวิตอย่างเหมาะสม 3) จัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย เพื่อให้บุคคลสามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่หลากหลายเพื่อการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ตามความต้องการและความสนใจ 4) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อพัฒนากำลังคนทุกระดับในภาคการผลิตต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ยกระดับความรู้ความสามารถในทางวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่อง 5) ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีความหลากหลาย และให้เพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ และตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่น 6) จัดบริการการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ 7) ส่งเสริมการจัดการศึกษาเฉพาะทางเพื่อสนองความต้องการเฉพาะโดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ 8) ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาพระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นที่ทางการรับรอง และการเผยแผ่ศาสนาธรรมทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยในทุกระดับและประเภทการศึกษา

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545: 27-28) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ที่ 3 พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา

และการเรียนรู้ จากแนวนโยบายเพื่อดำเนินการที่ 9 การจำกัด ลด ขจัด ปัญหาทางโครงสร้างที่ก่อให้เกิด และหรือคงไว้ซึ่งความยากจน จัดสน ด้อยทั้งโอกาส และศักดิ์ศรีของคนและสังคมไทย เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม มีเป้าหมาย คือ 1) ประชากรในวัยเรียน โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ซึ่งครอบคลุมถึงกลุ่มผู้ยากไร้ผู้อยู่ห่างไกลที่เสียเปรียบ ผู้อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ผู้พิการและทุพพลภาพ ทั้งที่อยู่ในเมือง และชนบท มีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานสิบสองปีในรูปแบบที่หลากหลายที่จัดอย่างมีคุณภาพ และทั่วถึง 2) ประชากรผู้ด้อยโอกาสทุกกลุ่มมีโอกาสในการเข้าถึง และได้รับการบริการทางการศึกษา และฝึกอบรมชีวิตที่จัดอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม 3) มีการบริหารและการจัดการศึกษาที่เป็นอิสระสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชนอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด 4) ประชาชน ชุมชนองค์กรประชาคมมีความเข้มแข็ง สามารถร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมสาธารณะที่มีผลกระทบต่อชุมชนและท้องถิ่นโดยรวม ทั้งนี้ กรอบการดำเนินงาน คือ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานสิบสองปีอย่างมีคุณภาพของผู้ด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ 2) ปฏิรูประบบงบประมาณเพื่อสร้างความเป็นธรรมทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ถือว่าการศึกษาก่อให้เกิดการลงทุนที่จะช่วยแก้ปัญหาความยากจน 3) ปฏิรูปโครงสร้างการบริหาร และการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความหลากหลายในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545 4) ใช้มาตรการทางการศึกษาเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมเพื่อขจัดความยากจน

โครงการของนักเรียนเพื่อการทำงานหารายได้ระหว่างเรียนของโรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์

ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม (2549) โครงการของนักเรียนเพื่อทำงานหารายได้ระหว่างเรียนของโรงเรียนห้วยราชพิทยาคม มีดังนี้

1. โครงการสนับสนุนให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ปี 2549 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีนักเรียนเข้าร่วมปฏิบัติงาน 6 กิจกรรม ได้แก่ พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ปรับพื้นที่ภายในบริเวณโรงเรียน ทาสีรั้วโรงเรียนห้วยราชพิทยาคมจัดสวนหย่อมสุขาวดี ทำขอบสวนหย่อมหน้าอาคาร 3 และ 4 และทำสวน ปลูกต้นไม้หน้าอาคาร 1

2. โครงการตัดเย็บเสื้อผ้าพลศึกษา สำหรับนักเรียนภายในโรงเรียนและชุมชน นักเรียนที่เลือกเรียนตัดเย็บเสื้อผ้า จำนวนปีละ 30 คน โดยตัดเย็บปีละ 350 ตัว รายได้ปีละ 10,000 บาท

3. โครงการจัดแสดงวงดนตรีคอมโบ โดยนักเรียนประมาณ 50 คน โดยจัดแสดงในชุมชนต่างจังหวัด และต่างประเทศคืนละ 20,000 บาท รายได้เฉลี่ย ปีละ 100,000 บาท แสดงในวันหยุดราชการ

4. โครงการ To be Number One โรงเรียนเป็นศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นของจังหวัดบุรีรัมย์ ครูและนักเรียนทุกคนเป็นสมาชิก ชนะเลิศ Dancing Content ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 ปีซ้อนและรองชนะเลิศระดับประเทศ ได้แสดงเปิดงานในชุมชนและนอกชุมชนเฉลี่ยครั้งละ 2,500 บาท ปีละ 50,000 บาท

5. โครงการร้านสหกรณ์โรงเรียน ภายในโรงเรียนบริการนักเรียน ครูและชุมชน มีสมาชิกที่เป็นนักเรียนปีละ 30 คน สิ้นปีได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษปีละประมาณ 2,000 บาทต่อคน

6. โครงการจักสานของใช้ด้วยกระดาษ มีสมาชิกที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเรียนในคาบภูมิปัญญาท้องถิ่น 3 คาบ/สัปดาห์ สมาชิกประมาณ 60 คน ขายเครื่องจักสาน เช่น ตะกร้า แจกัน หมวก ฯลฯ ให้แก่สมาชิกภายในโรงเรียน และชุมชนโดยนำไปวางขายตามร้านค้าทั่วไป รายได้เฉลี่ย คนละ 500 ต่อคนต่อปี

7. โครงการทำร้านเสริมสวยภายในโรงเรียน มีสมาชิกบริการ 50 คน บริการในโรงเรียนและบุคคลภายนอกรายได้ปีละ 30,000 – 50,000 บาท

8. โครงการเกษตรผสมผสาน มีสมาชิกที่เรียนวิชาเลือก 120 คน มี 7 ฐานการเรียนรู้ ซึ่งทำแล้วมีรายได้ทุกวัน การปลูกผักสวน เช่น มะเขือ ผักบุ้ง หอม ผักกาด จำหน่ายภายในโรงเรียนและชุมชน นอกจากนี้ ยังมีการเลี้ยงปลา กบ เพื่อจำหน่ายได้ทุกวัน สมาชิกนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและบริการแก่ชุมชนรายได้เฉลี่ยปีละ 2,000 บาท ต่อคน

จะเห็นได้ว่า การหารายได้ระหว่างเรียนทำให้นักเรียนมีรายได้ด้วยการทำงานที่เหมาะสมขณะที่ศึกษาอยู่ ซึ่งมีโครงการของกระทรวงศึกษาธิการเข้ามามีส่วนในการดำเนินการเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนหารายได้ระหว่างเรียนโดยให้สถานศึกษาสร้างงาน และจัดจ้างนักเรียนทำงานในงานที่

ทำให้เกิดทักษะ และเกิดประสบการณ์ ทั้งนี้ ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนั้นมีสาเหตุมาจาก ความยากจนและส่งผลกระทบค่าใช้จ่ายในการเรียน เช่น ไม่มีเงินค่าอาหารกลางวัน ไม่มีค่าอุปกรณ์ การเรียน เป็นต้น ซึ่งผลกระทบต่อการเรียนและทำให้นักเรียนไม่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ ถ้า นักเรียนมีแนวทางในการหารายได้ระหว่างเรียน รู้จักวางแผนก็จะทำให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์ตัวเอง เพื่อเตรียมตัวในการทำงาน นำไปสู่ความเป็นไปได้ที่จะสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น และลดการออกกลางคันของนักเรียนอีกด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการแนะแนวกลุ่ม

ความหมายของการแนะแนวกลุ่ม (Group Guidance)

จำเนียร ช่วงโชติ (2547: 339) ได้กล่าวว่า แนะแนวกลุ่ม หมายถึง การให้การแนะแนวแก่ บุคคลหลาย ๆ คน ที่มีปัญหาและความต้องการคล้ายคลึงกัน ด้วยการช่วยให้แต่ละคนของหมู่หรือ กลุ่มได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน อันจะเป็นแนวทางที่จะ ช่วยทำให้บุคคลเกิดความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนเกิดความคิดในการที่จะแก้ปัญหา ตัดสินใจใน ปัญหาที่เขาประสบอยู่หรืออาจจะช่วยบุคคลที่อยู่ในกลุ่มหรือหมู่เดียวกันให้สามารถแก้ปัญหาได้ ด้วย

ลักษณะ สรวิวัฒน์ (2543: 339) ได้กล่าวว่า แนะแนวกลุ่ม หมายถึง การให้ความช่วยเหลือแก่ บุคคลหลายบุคคลที่มีปัญหา และความต้องการคล้ายคลึงกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการประหยัดเวลา ประหยัดแรงงาน และประหยัดค่าใช้จ่ายอีกด้วย นอกจากนี้ยังสามารถช่วยให้แต่ละคนในกลุ่ม เดียวกันได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน อันเป็นผลที่จะช่วยทำให้เกิด ความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนเกิดความคิดในการที่จะแก้ปัญหา ตัดสินใจในปัญหาที่ตนประสบอยู่ หรือสามารถช่วยป้องกันปัญหาทั้งหลายทั้งปวงอันจะพึงเกิดขึ้นในแต่ละคนอีกด้วย

จะเห็นได้ว่า การแนะแนวกลุ่ม หมายถึง การให้การแนะแนวแก่บุคคลหลาย ๆ คน ที่มี ปัญหาและความต้องการที่คล้ายคลึงกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ร่วมกัน นำไปสู่การคิดเพื่อแก้ปัญหา และตัดสินใจได้

วัตถุประสงค์และคุณค่าของการแนะแนวเป็นกลุ่ม

จำเนียร ช่วงโชติ (2547: 340-341) วัตถุประสงค์และคุณค่าของการแนะแนวเป็นกลุ่ม มีดังนี้

1. การแนะแนวเป็นกลุ่ม ช่วยประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย เพราะเป็นการจัดให้กับนักเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ ในหัวข้อปัญหาหรือการให้ข้อมูลต่าง ๆ ในเรื่องที่สามารถจัดเป็นหมู่ได้พร้อม ๆ กัน

2. การแนะแนวเป็นกลุ่มเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการอภิปรายเกี่ยวกับปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และร่วมกันแก้ไขปัญหาในหมู่นักเรียนด้วยกัน อันเป็นการฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเคารพในสิทธิของผู้อื่น การฝึกให้ช่วยเหลือกัน การได้ทราบถึงปัญหาของผู้อื่น จะเป็นวิธีการที่ฝึกให้นักเรียนรู้ถึงความรับผิดชอบของการเป็นพลเมืองดี และการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม ซึ่งจะเป็นความสำคัญในชีวิตต่อไป

3. การแนะแนวเป็นกลุ่มนอกจากจะช่วยให้นักเรียนได้มองเห็นปัญหาและร่วมกันค้นหาสาเหตุ และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหานั้น ตลอดจนร่วมกันหาทางแก้ไขแล้ว ยังช่วยให้นักเรียนได้ผ่อนคลายความวิตกกังวลใจหรือความทุกข์ที่ตนมีอยู่ จากการที่ได้ระบายออก และการได้ทราบว่ายังมีผู้อื่นที่มีปัญหาหรือความคับข้องใจเหมือนกันตน หรือมากกว่า

4. การแนะแนวเป็นกลุ่ม ช่วยให้ความรู้ และรายละเอียดของข้อเท็จจริงต่าง ๆ แก่นักเรียนทั้งในด้านการศึกษา การอาชีพ และสังคม ในอันจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา ต่อการปรับปรุงตนเอง และต่อการตัดสินใจเลือกอย่างฉลาด ดังนั้นความรู้ที่ควรจัดให้มีขึ้นในรูปของการแนะแนวเป็นกลุ่ม จึงควรพิจารณาจัดให้เหมาะสมเป็นไปตามความต้องการ และธรรมชาติของนักเรียนในวัยต่าง ๆ ในโรงเรียน

5. การแนะแนวเป็นกลุ่ม จะช่วยพัฒนา เจตคติและคุณค่าให้เป็นที่ต้องการ ตามที่สังคมได้กำหนดขึ้น ให้แก่นักเรียน ในด้านคุณค่าทางศีลธรรม ความเคารพในสิทธิของผู้อื่นและการช่วยเกื้อหนุนบุคคลเข้าใจและยอมรับความจริง

6. การแนะแนวเป็นกลุ่ม ช่วยเชื่อมโยง ครู ผู้แนะแนว และผู้ให้คำปรึกษา ได้มีโอกาสเกี่ยวข้องกับนักเรียนอย่างใกล้ชิด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และช่วยให้ได้รู้จักนักเรียนและความต้องการของนักเรียนแต่ละคนได้ดีขึ้น สำหรับการช่วยเหลือแนะแนวทางนักเรียนต่อไป

7. การแนะแนวเป็นกลุ่ม เป็นการปูพื้นฐานสำหรับให้มีการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป เพราะจากกิจกรรมแนะแนวเป็นหมู่จะช่วยให้มองเห็นปัญหาและความต้องการของนักเรียนได้ชัดเจนและมากขึ้น การแนะแนวเป็นกลุ่มที่สมบูรณ์จริง ๆ จะช่วยเป็นรากฐานของการให้คำปรึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล ประสพผลสำเร็จได้รวดเร็วขึ้น ทั้งนี้เพราะนักเรียนได้เรียนรู้การรู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดจนมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ อย่างพอเพียง อันเนื่องจากการได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

8. การแนะแนวเป็นกลุ่มช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รู้ขอบเขตความสามารถของตนในด้านต่าง ๆ และได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญอันเนื่องจากการเข้าร่วมในกิจกรรมแนะแนวเป็นหมู่

9. การแนะแนวเป็นกลุ่ม อาจสามารถใช้เป็นทางบำบัดรักษา และใช้เป็นทางนำไปสู่การรักษาความผิดปกติที่เกิดขึ้น ในด้านการปรับตัวและบุคลิกภาพของนักเรียนไปด้วย

วิธีการและกิจกรรมที่ใช้ในการแนะแนวเป็นกลุ่ม

จำเนียร ช่วงโชติ (2547: 341-344) วิธีการและกิจกรรมที่ใช้ในการแนะแนวเป็นกลุ่ม ดังนี้

1. วิธีการให้ความรู้และรายละเอียด มีดังนี้

1.1 การบรรยาย การสอน การชี้แจง หรือ การปาฐกถา ทั้งหมดนี้จัดเป็นวิธีการให้ความรู้ และข้อเท็จจริงอย่างหนึ่ง แต่โดยที่ผู้ฟังมีโอกาสน้อยมากในการมีส่วนร่วม

1.2 การให้ลงมือกระทำ เป็นการเรียนรู้ด้วยการกระทำจริง ๆ จึงหนักไปในภาคปฏิบัติ วิธีการนี้จะฝึกให้ทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้

1.3 การอภิปรายเป็นกลุ่ม เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และความคิดเพื่อที่จะเรียนรู้ และเพื่อที่จะแก้ปัญหาาร่วมกัน ในการอภิปรายที่ดี จะต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด มีความรู้สึกถึงความรับผิดชอบร่วมกัน มีความรู้สึกเป็นกันเอง และมีอิสรภาพในการแสดงออกซึ่งความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างเต็มที่

2. การให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นหมู่พวก โดยวิธี

2.1 ปรึกษาหารือร่วมกัน

2.2 อภิปรายร่วมกัน

2.3 แบ่งหมู่กันทำงานตามหัวข้อที่กำหนดให้

2.4 ใช้วิธีการต่าง ๆ ของขบวนการหมู่พวก เช่น การอภิปรายเป็นกลุ่ม การอภิปรายเป็นคณะกรรมการประชุมปฏิบัติงาน การประชุมคณะกรรมการ การสาธิต การรายงาน การได้วาทิ การสัมมนา เป็นต้น

3. กิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบในการแนะแนวกลุ่ม ได้แก่

3.1 การจัดทัศนศึกษาหรือการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ การจัดทัศนศึกษา เป็นการพานักเรียนไปศึกษาหาความรู้โดยตรงจากโรงงานอุตสาหกรรมสถานที่ประกอบอาชีพ สถานที่ศึกษาต่อและที่ที่ให้ความรู้ต่าง ๆ อันเป็นการช่วยให้นักเรียนสนใจเข้าใจวัตถุประสงค์ เรียนรู้ที่จะสังเกต และวิธีการในการศึกษา เพื่อให้ได้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ภายหลังทัศนศึกษาแล้ว ควรให้นักเรียนเขียนรายงานส่ง และจัดให้มีการอภิปรายผลจากการไปทัศนศึกษานั้น ๆ ด้วย

3.2 การจัดการประชุมใหญ่ ห้องประชุมของโรงเรียน สามารถใช้จัดโปรแกรมให้ความรู้รายละเอียดที่นักเรียนสนใจในด้านต่าง ๆ และเป็นที่ดำเนินการกิจกรรมแนะแนวกลุ่มได้เป็นอย่างดีทั้งในด้านการศึกษาอาชีพและการปฏิบัติตนในสังคม ในการจัดให้ความรู้และรายละเอียดต่าง ๆ นี้ อาจมองให้เจ้าหน้าที่แนะแนวของโรงเรียนทำงานร่วมกับคณะกรรมการของโรงเรียนเป็นผู้วางโครงการและดำเนินงาน หรืออาจมอบให้องค์การนักเรียนก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสมเป็นรายกรณีไป

3.3 การจัดทำหนังสือคู่มือ การจัดทำหนังสือคู่มือ ควรได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายจัดทำขึ้นอย่างรอบคอบ และเป็นประโยชน์แก่นักเรียนอย่างแท้จริง เช่น คู่มือนักเรียน คู่มือเกี่ยวกับอาชีพ คู่มือเกี่ยวกับมารยาท และการปฏิบัติตนในสังคม เป็นต้น คู่มือนักเรียนเป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับสถานศึกษานั้น เช่น นโยบาย ความมุ่งหมายหลักสูตร รายชื่ออาจารย์ ระเบียบกฎข้อบังคับ วิธีการเรียน การวัดผล สวัสดิการกิจกรรมต่าง ๆ บริการต่าง ๆ โปรแกรมโรงเรียน วิธีปฏิบัติตนในโรงเรียน การปฏิบัติตัวของนักเรียนที่ดี และอื่น ๆ ส่วนคู่มืออาชีพ เป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับงานอาชีพต่าง ๆ เช่น ลักษณะและชนิดของงานอาชีพโดยทั่วไป คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ การศึกษาและการฝึกอบรม ค่าจ้างและเวลาทำงาน โอกาสของการก้าวหน้าในอาชีพ ความต้องการอาชีพนี้ในปัจจุบันและอนาคต และการทำงาน เป็นต้น ทั้งนี้ หนังสือคู่มือเหล่านี้ ควรได้รับการตรวจตราแก้ไขและปรับปรุงเพื่อให้นักเรียนได้ทราบข้อมูลที่ทันสมัยอยู่เสมอ

3.4 การเล่นเกมละครสมมุติ การเล่นเกมละครสมมุติ คือ การจัดให้นักเรียนเล่นเกมละครร่วมกันในปัญหาหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจเป็นปัญหาทางบ้าน การศึกษาหรืออาชีพก็ได้ โดยไม่มีการซ้อมไม่ต้องมีเครื่องแต่งตัวผู้แสดงต่างบทบาทตนเอง เน้นคำพูดของตัวละครมากกว่าการแสดง ครูหรือผู้แนะนำแนวทางที่เพียงอธิบายหลักเกณฑ์การเล่นของผู้เล่นและการดูของผู้ดู การเล่นเกมครั้งแรก ควรเลือกปัญหาง่าย ๆ ที่ทุกคนได้เคยประสบมาก่อน

3.5 รายการวิทยุและโทรทัศน์ รายการวิทยุและโทรทัศน์ ที่ให้ความรู้รายละเอียด และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการศึกษาแขนงต่าง ๆ งานอาชีพ การสังคม และอื่น ๆ ครูหรือผู้แนะนำอาจบันทึกรายการเหล่านั้น แล้วนำมาเปิดให้นักเรียนฟังในชั้นเรียน หรืออาจแนะนำรายการมีประโยชน์และกระตุ้นให้นักเรียนฟัง และดูที่บ้านแล้วนำเรื่องราวเหล่านั้นมาอภิปรายร่วมกันในห้องเรียน

3.6 การจัดนิทรรศการ การจัดนิทรรศการ จัดเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของการแนะนำเป็นหมู่ เป็นการแสดงผลงานและการกระทำของนักเรียนร่วมกัน เปิดโอกาสให้นักเรียนรู้จักเข้าใจและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าชม ศึกษาทำความเข้าใจด้วยตนเองทำให้มีความรู้กว้างขวาง เช่น นิทรรศการให้ความรู้เรื่องอาชีพต่าง ๆ นิทรรศการให้ความรู้ในการศึกษาต่อ สถานศึกษาต่อ นิทรรศการผลงานของชุมนุมต่าง ๆ เป็นต้น

3.7 การใช้โสตทัศนอุปกรณ์ การใช้โสตทัศนอุปกรณ์ เช่น จัดฉายภาพยนตร์ และภาพนิ่ง เครื่องบันทึกเสียงใช้แผ่นภูมิ แผนภาพ ป้ายประกาศ และอื่น ๆ

3.8 การจัดทำสมุดสะสมภาพ และสมุดบันทึก ในการแนวเป็นกลุ่ม ครูอาจมอบหมายให้นักเรียนได้สะสมรูปภาพ และรวบรวมเรื่องราวความรู้ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการแนะนำในด้านต่าง ๆ ที่จะประโยชน์ต่อคนด้วย การรวบรวมเก็บไว้ในสมุด และบันทึกสะสมติดต่อกัน นับเป็นการฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักทำงานด้วยตนเอง รู้จักหาข้อมูล และรายละเอียดให้แก่ตนเอง นอกจากนี้ สมุดภาพหรือสมุดบันทึกของผู้ใดที่ทำได้ดีจะได้นำออกแสดง ในงานนิทรรศการ หรืองานวันอาชีพ หรืออาจจัดแสดงไว้ที่ผู้แสดงในห้องสมุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

พรทิพย์ ตั้งไชยวรวงศ์ (2540) ได้ศึกษาปัจจัยทางสังคมวิทยาและจิตวิทยาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางพุทธิพิสัยและจิตพิสัยของนักเรียนที่เรียนเก่ง นักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนที่ออกกลางคันในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กรุงเทพมหานคร การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยภูมิหลัง ปัจจัยทางสังคมวิทยาและปัจจัยทางจิตวิทยาสังคมของนักเรียนว่ามีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางพุทธิพิสัยและจิตพิสัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ศึกษาในโรงเรียนเดียวกันแต่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน บางคนเรียนเก่ง บางคนเรียนอ่อน และบางคนต้องออกกลางคัน และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างนั้นในกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม เขตยานนาวา จำนวน 420 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม 5 ชุด แบบกรอกข้อมูล 1 ชุด และประเด็นการสัมภาษณ์แบบหึ่งลึก ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวแปรภูมิหลังของนักเรียน 2 ตัวแปร คือ ทักษะคติของนักเรียนต่อครูผู้สอนและการได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนจากครอบครัว มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อคะแนนเฉลี่ยสะสม มโนภาพแห่งตนและความภาคภูมิใจในตนทั้งในการวัดครั้งแรกและครั้งหลัง แต่การศึกษาของผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามดังกล่าว ทั้งนี้ จากการสัมภาษณ์แบบหึ่งลึกผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่ซึ่งมีการศึกษาโดยเฉลี่ยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เห็นความสำคัญของการศึกษาและต้องการให้นักเรียนได้เรียนในชั้นสูงเท่าที่จะเป็นไปได้ ตัวแปรทางสังคมวิทยาและจิตวิทยาสังคม 2 ตัวแปร คือ อารมณ์เหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว และการรับรู้ผลการประทับตราจากการปฏิสังสรรค์กับครูและเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อตัวแปรคะแนนเฉลี่ยสะสม มโนภาพแห่งตนและความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3

เท่านั้น จากการสัมภาษณ์แบบหึ่งลึกพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีภาวะเหนื่อยเกินกว่าที่จะคิดหาเหตุผลว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวมาจากสาเหตุใดและยอมรับการประทับตราเมื่อได้ปฏิสังสรรค์กับครูและเพื่อน ในขณะที่เดียวกันนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 มีภาวะพอที่คิดหาสาเหตุและยอมรับหรือไม่ยอมรับการประทับตราจากการปฏิสังสรรค์กับครูและเพื่อนได้

2. ค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนและความภาคภูมิใจในตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ซึ่งสูงขึ้นตามระดับชั้นเรียนแต่ละคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ซึ่งสูงขึ้นตามระดับชั้นเรียน แต่ละคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 น้อยกว่าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จากการสัมภาษณ์พบว่า ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวิชามากและยากขึ้นกว่าในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ พบว่านักเรียนที่เรียนเก่งมีคะแนนเฉลี่ยสะสม มโนภาพแห่งตน และความภาคภูมิใจในตนสูงกว่านักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนที่ออกกลางคัน นักเรียนที่เรียนอ่อนมีมโนภาพแห่งตนและความภาคภูมิใจในตนสูงกว่านักเรียนที่ออกกลางคัน ยกเว้นนักเรียนที่ออกกลางคันมีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่านักเรียนที่เรียนอ่อน

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการวัดครั้งแรกและครั้งหลังของตัวแปรคะแนนเฉลี่ยสะสม มโนภาพแห่งตนและความภาคภูมิใจในตน สำหรับกลุ่มนักเรียนทั้ง 9 กลุ่ม พบว่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยในกลุ่มชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีมากกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 และในกลุ่มนักเรียนที่เรียนเก่งมีค่ามากกว่ากลุ่มนักเรียนอ่อนและกลุ่มออกกลางคัน

4. ฟังก์ชันการจำแนกคาโนนิคอล 2 ฟังก์ชันจากการวิเคราะห์จำแนก สามารถทำนายกลุ่มนักเรียนนักเรียนที่เรียนเก่ง เรียนอ่อนและออกกลางคันชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ได้ถูกต้องร้อยละ 81.16, 79.31 และ 86.76 ตามลำดับ ตัวแปรคะแนนเฉลี่ยสะสมครั้งแรก และทัศนคติของนักเรียนเป็นตัวแปรสำคัญที่สุดในการแบ่งกลุ่มทั้งในการวิเคราะห์รวม 3 ระดับชั้น และวิเคราะห์แยกทีละระดับชั้น

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (2540) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะหาสาเหตุปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งในส่วนที่เป็นสาเหตุโดยตรงและสาเหตุทางอ้อม โดยศึกษาจากตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่สุ่มมาเป็นตัวแทนจำนวน 2,210 คน โดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) ตัวแปรอิสระจำนวน 25 ตัว ถูกกำหนดให้เป็นสมมุติฐานสาเหตุของการออกกลางคันโดยแบ่งเป็น 6 กลุ่ม

ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยประชากร ปัจจัยพื้นฐานครอบครัว ปัจจัยสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ปัจจัยโรงเรียน ปัจจัยด้านจิตวิทยา และปัจจัยด้านพฤติกรรมของนักเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบทดสอบ และการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูฝ่ายปกครอง ครูแนะแนว ครูประจำชั้น ผู้ปกครองนักเรียน และเพื่อนนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวแปรสาเหตุเกือบทั้งหมดมีอิทธิพลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในทางตรงอยู่ในระดับสูงยกเว้น ตัวแปรอายุ อาชีพบิดามารดา รายได้ของครอบครัวและการเคยถูกทำโทษพักการเรียน และในจำนวนตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวนี้ ยกเว้นตัวแปรอายุ เมื่อควบคุมปัจจัยต่างๆ ให้คงที่แล้วก็ไม่พบว่ามีปัจจัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งทำหาค่าความสัมพันธ์ที่ผ่านมา ส่วนตัวแปรอายุนั้นเมื่อควบคุมปัจจัยด้านพื้นฐานครอบครัว สภาพเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยด้านโรงเรียนแล้ว พบว่า ตัวแปรอายุมีอิทธิพลต่อการออกกลางคันอยู่ในระดับสูง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าตัวแปรเหล่านี้เป็นตัวแปรซ้อน (Spurious) ระหว่างตัวแปรอายุกับการออกกลางคัน

2. ตัวแปรการเป็นชนกลุ่มน้อย สภาพแวดล้อมทางบ้าน การเห็นความสำคัญของการศึกษา ความปลอดภัยในโรงเรียน สถิติปัญหา ความพึงพอใจในการเรียน การเบื่อหน่ายการเรียน และพฤติกรรมเบี่ยงเบน พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติกับการออกกลางคันอยู่ในระดับสูงแม้ว่าจะได้ควบคุมปัจจัยต่างๆ ทั้งหมดแล้วก็ตาม ซึ่งชี้ให้เห็นว่าตัวแปรดังกล่าวมีอิทธิพลเฉพาะในทางตรงกับการออกกลางคันเท่านั้น

3. ตัวแปรอาชีพบิดามารดา รายได้ของครอบครัว และการถูกทำโทษให้พักการเรียน พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับการออกกลางคันไม่ว่าจะควบคุมปัจจัยอื่นๆ หรือไม่ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าตัวแปรดังกล่าวไม่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมกับการออกกลางคัน

4. ปัจจัยทั้ง 6 ตัวต่างก็มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมกับการออกกลางคัน

5. ในสภาพปกติ ตัวแปรสภาพแวดล้อมทางบ้านมีอิทธิพลต่อการออกกลางคันมากที่สุด ผู้ที่มีสภาพแวดล้อมทางบ้านไม่ดีมีโอกาสเสี่ยงต่อการออกกลางคันสูงกว่า ผู้ที่มีสภาพแวดล้อมทางบ้านดีถึงเกือบ 7 เท่าครึ่ง รองลงมาคือการสอบตก การมีผู้ปกครองคนเดียวและความปลอดภัยในโรงเรียนตามลำดับ

6. ในสภาพที่มีการควบคุมปัจจัยอื่นๆ ให้คงที่แล้วพบว่า ตัวแปรความปลอดภัยในโรงเรียน สภาพแวดล้อมทางบ้าน และการเบื่อหน่ายต่อการเรียน มีอิทธิพลต่อการออกกลางคันเพิ่มขึ้น

ส่วนตัวแปรการเป็นชนกลุ่มน้อย การเห็นความสำคัญของการศึกษาของบิดามารดา การช่วยงานบ้าน ความพึงพอใจในการเรียนและพฤติกรรมเบี่ยงเบน พบว่าส่งผลต่อการออกกลางคันลดลง

งานวิจัยต่างประเทศ

Lassibille and Gomez (2008) ได้ศึกษาเรื่องทำไมนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจึงออกกลางคัน ซึ่งเป็นรวบรวมมาจากประเทศสเปน ได้ศึกษาเพื่อเข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ออกกลางคัน ซึ่งเป็นการสำรวจเป็นระยะเวลา 8 ปี และสิ้นสุดในปี ค.ศ. 2004 พบว่า การแข่งขันทางวิชาการภายในสาขามีอิทธิพลต่อการออกกลางคัน นอกจากนี้ นักเรียนที่มีอายุมากและเข้าศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายช้ากว่าปกติ และลักษณะทางครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญในการอธิบายการออกกลางคันของนักเรียนด้วย

Terry (2008) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของสมาชิกในครอบครัวซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจของนักเรียนที่ออกกลางคัน โดยศึกษาคนแคนาดาที่มีอายุมากและสามารถอ่านออกเขียนได้ จำนวน 2 คน รวมทั้ง ผู้เรียนจำนวน 37 คน ซึ่งเป็นคนที่แสดงความคิดเห็นด้วยหลากหลายเหตุผล สำหรับการออกกลางคันของนักเรียนทั้งวัยรุ่นและวัยกลางคน ซึ่งเป็นอิทธิพลมาจากพ่อแม่ซึ่งมีผลให้ออกจากโรงเรียน ข้อค้นพบซึ่งนำไปสู่ทางออกของการศึกษา ซึ่งจะช่วยเป็นแนวทางของผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ให้คำปรึกษา และครู เพื่อสามารถ (1) สอนนักเรียนให้มีความรู้ลึกเกี่ยวกับรูปแบบของโรงเรียน (2) สอนพ่อแม่ และผู้ปกครองว่าจะสนับสนุนความพยายามในการศึกษาของนักเรียนอย่างไร (3) สอนนักเรียนให้รู้จักพิจารณาผลกระทบในด้านบวก

Azzam (2007) ได้ศึกษาเรื่องทำไมนักเรียนจึงออกกลางคัน โดยศึกษานักเรียนที่มีอายุตั้งแต่ 16 – 25 ปี ซึ่งเป็นคนที่ล้มเหลวและประสบความสำเร็จในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า สาเหตุหลักในการออกกลางคัน คือ การเบื่อหน่ายโรงเรียน คิดเป็น 47% หนีเรียนหลายวัน คิดเป็น 43% ใช้เวลากับบุคคลที่ไม่สนใจในการเรียน คิดเป็น 42% มีเสรีภาพมากเกินไปและไม่อยู่ในกฎเกณฑ์ คิดเป็น 38% สอบตก คิดเป็น 35% โดยส่วนใหญ่สาเหตุการออกกลางคันจะมาจากตัวนักเรียนเองมากกว่ามาจากโรงเรียนหรือครูอาจารย์

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า สาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียน คือ เบื่อหน่ายในการเรียน สภาพแวดล้อมทางบ้านไม่ดี นักเรียนมีมโนภาพแห่งตนและความภาคภูมิใจในตนน้อย การแข่งขันของนักเรียน การหนีเรียนของนักเรียน ใช้เวลากับบุคคลที่ไม่สนใจในการเรียน

มีเสรีภาพมากเกินไป และไม่อยู่ในกฎเกณฑ์ ทั้งนี้ ได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการออกกลางคันของนักเรียน แต่ยังไม่มีการศึกษาวิธีการที่สามารถนำมาใช้ในการลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยได้มีแนวคิดเพื่อนำไปสร้างโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่จะนำไปสู่การออกกลางคัน

สมมุติฐานการวิจัย

1. ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสั่ง 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสั่ง 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
7. ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
8. ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญหาที่มีต่อพฤติกรรม ที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยใช้รูปแบบ การทดลองที่มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 216 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2551 ที่มีพฤติกรรมนำไปสู่การออกกลางคันสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 จำนวน 54 คน โดยผู้วิจัยได้มาโดยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยให้นักเรียนทำแบบสอบถาม พฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน จากนั้นตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ เรียงคะแนนจากสูงไปต่ำ คัดเลือกเฉพาะที่มีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 จำนวน 24 คน หลังจากนั้นแบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลอง 12 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

โปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญา

โปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญา มีทั้งหมดจำนวน 12 กิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โปรแกรมกิจกรรมกลุ่มที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

ขั้นตอนการสร้างโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญา

1) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการออกกลางคันของนักเรียนจากรายงานผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของสำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (2540) ในการนำแนวคิดมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านพฤติกรรม และปัจจัยด้านจิตวิทยาซึ่งเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

ตารางที่ 2 ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านพฤติกรรม และปัจจัยด้านจิตวิทยา

องค์ประกอบ	องค์ประกอบย่อย
1. ปัจจัยด้านโรงเรียน	1) การควบคุมชั้นเรียนของครู 2) ความปลอดภัยในโรงเรียน 3) สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน
2. ปัจจัยด้านพฤติกรรม	1) การเข้าชั้นเรียน 2) ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย 3) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน 4) การเตรียมความพร้อมในการเรียน
3. ปัจจัยด้านจิตวิทยา	1) ทักษะคิดต่อครู 2) ทักษะคิดต่อการเรียน 3) ทักษะคิดต่อโรงเรียน 4) การวางแผนเป้าหมายในการเรียน

2) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการแนะแนวกลุ่ม อาทิ จากหนังสือเรื่องเทคนิคการแนะแนวของ จำเนียร ช่างโชติ (2547) หนังสือเรื่องการแนะแนวเบื้องต้นของ นุชลิ อุภัย (2543) หนังสือเรื่อง Pupil Personnel and Guidance Services ของ Johnson, Stefflrec and Edelfelt (1961) และศึกษาจากงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับการแนะแนวกลุ่ม

3) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับปัญญา อาทิ จากหนังสือเรื่องพุทธธรรม จากงานนิพนธ์ของ พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต)(2549) หนังสือเรื่องการสร้างสรรค์ปัญญาเพื่ออนาคตของมนุษยชาติ จากงานนิพนธ์ของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต)(2540) และศึกษาจากงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับปัญญา

4) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการแก้ปัญหาตามแนววิธีสัง อาทิ จากหนังสือเรื่องวิธีคิดตามหลักพุทธธรรม จากงานนิพนธ์ของพระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ์ ปยุตฺโต)(2550) หนังสือเรื่องพุทธธรรม จากงานนิพนธ์ของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต)(2549) และศึกษาจากงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหา

5) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อาทิ จากหนังสือเรื่องจิตวิทยาการศึกษาของ สุรางค์ โค้วตระกูล (2550) หนังสือเรื่องจิตวิทยาการเรียนการสอนพรณี ช. เจนจิต (2545) หนังสือเรื่องจิตวิทยาแนะแนวเด็กวัยรุ่นบุญศรี คำชาย (2542) และศึกษาจากงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

6) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน อาทิ หนังสือเรื่องพัฒนาการทางอาชีพ ของ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2544) หนังสือเรื่องแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนหารายได้ระหว่างเรียนด้วยอาชีพที่เหมาะสม ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) หนังสือเรื่องคู่มือแนวปฏิบัติของนักเรียนโครงการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2535) หนังสือเรื่อง Essential Aspects of Career Planning and Development ของ Mumphrey and Christian (1977) และศึกษาจากงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับการวางแผนอาชีพ และการหารายได้ระหว่างเรียน

7) นำแนวคิดที่ได้มาสร้างเป็นโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้าง จำนวน 12 กิจกรรม

ตารางที่ 3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการสร้างโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญา

จุดประสงค์	หลักการเรียนรู้	ลำดับขั้นของกิจกรรม	กิจกรรม
เพื่อให้ นักเรียนลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน	1. ให้นักเรียนได้ศึกษาจากตัวแบบ	1. ขั้นนำ เป็นการสร้างความรู้สึกร่วม	1. การใช้สื่อวีดิทัศน์
มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้	2. ให้นักเรียนศึกษาจากสื่อวีดิทัศน์	สร้างบรรยากาศ สร้างสมาธิ	2. การใช้ตัวแบบ
1. การคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4	3. ใช้หลักการสอนความรู้บรรยายให้กับนักเรียน	2. ขั้นดำเนินกิจกรรมเป็นขั้นที่นักเรียนดำเนินกิจกรรมร่วมกัน	3. บทบาทสมมุติ
2. แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	4. ผู้สอนและผู้เรียนแบ่งปันประสบการณ์	3. ขั้นสรุป นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกันในกิจกรรมนั้น	4. การอภิปรายกลุ่มย่อย
3. การวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน	ประสบการณ์ การได้สะท้อนความคิด การสรุป ประยุกต์แนวคิด	4. ขั้นประเมินผล เป็นการวัดความรู้เข้าใจจากใบงาน	5. การใช้รูปภาพ

ตารางที่ 4 โครงสร้างโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญา

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	การประเมินผล	องค์ประกอบที่ ต้องการพัฒนา
1.	ยินดีที่รู้จัก	1. อธิบายวัตถุประสงค์ ของโปรแกรมแนะ แนวกลุ่มในการ เสริมสร้างปัญญาที่มี ต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่ การออกกลางคัน	1. สังเกตจากการให้ ความร่วมมือและ การตอบคำถาม การซักถาม และ การแสดงความคิดเห็น ของนักเรียนขณะ เข้าร่วมกิจกรรม	- สร้างสัมพันธภาพ
		2. รู้จักคุ้นเคยกันและ กัน เพื่อให้การดำเนิน กิจกรรมกลุ่มในแต่ละ ครั้งเป็นไปอย่าง ราบรื่น และมี ประสิทธิภาพ	2. ตรวจจากแบบ สัมภาษณ์ และใบงาน “ยินดีที่รู้จัก”	
2.	ระดมพลัง หาสาเหตุ	1. บอกปัจจัยที่นำไปสู่ การออกกลางคันได้	1. สังเกตจากการให้ ความร่วมมือและ การตอบคำถาม การซักถาม และ การแสดงความคิดเห็น ของนักเรียนขณะ เข้าร่วมกิจกรรม	- สำรวจตัวเอง - วิเคราะห์ปัจจัยที่ นำไปสู่การออก กลางคัน
		2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ นำไปสู่การออก กลางคันของนักเรียน ได้	2. ตรวจจากใบงาน “ระดมความคิด หาสาเหตุ”	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	การประเมินผล	องค์ประกอบที่ ต้องการพัฒนา
3.	อริยสัจจัด ปัญหา	1. อธิบายขั้นตอน การแก้ปัญหา ตามแนวอริยสัจ 4 ได้ 2. บอกประโยชน์ของ วิธีคิดตามแนวอริยสัจ 4 ได้	1. สังเกตจากการให้ ความร่วมมือและ การตอบคำถาม การซักถาม และ การแสดงความคิดเห็น ของนักเรียนขณะ เข้าร่วมกิจกรรม 2. ตรวจจากใบงาน “อริยสัจจัดปัญหา”	- การคิดแก้ปัญหา ตามแนวอริยสัจ 4
4.	ตาม แนวทาง มรรค 8	1. บอกข้อปฏิบัติตาม แนวทางมรรค 8 ได้ 2. บอกการนำไปใช้ให้ เกิดประโยชน์กับ ตัวเองได้	1. สังเกตจากการให้ ความร่วมมือและ การตอบคำถาม การซักถาม และ การแสดงความคิดเห็น ของนักเรียนขณะเข้า ร่วมกิจกรรม 2. ตรวจจากใบงาน “สัมมาสังกัปปะ” ใบงาน“สัมมาสัมมัตตะ” และใบงาน “สัมมาวาชามะ”	- การคิดแก้ปัญหา ตามแนวอริยสัจ 4

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	การประเมินผล	องค์ประกอบที่ ต้องการพัฒนา
5.	แสงธรรม ส่องทาง	1. อธิบายใน การแก้ปัญหา ด้านการเรียน ตามแนวอริยสัจ 4 ได้ 2. บอกประโยชน์ ของการนำไปใช้ ทางการเรียน ของนักเรียนได้	1. สังเกตจากการให้ ความร่วมมือและ การตอบคำถาม การซักถาม และ การแสดงความคิดเห็น ของนักเรียนขณะ เข้าร่วมกิจกรรม 2. ตรวจจากใบงาน “แสงธรรมส่องทาง”	- การคิดแก้ปัญหา ตามแนวอริยสัจ 4
6.	สร้าง เป้าหมาย ไปให้ถึงฝัน	1. วางเป้าหมาย ในการเรียนได้ 2. ยกตัวอย่าง การวางแผน ในการเรียนเพื่อไปสู่ เป้าหมายที่วางไว้ได้	1. สังเกตจากการให้ ความร่วมมือและ การตอบคำถาม การซักถาม และ การแสดงความคิดเห็น ของนักเรียนขณะเข้า ร่วมกิจกรรม 2. ตรวจจากใบงาน “สร้างเป้าหมายไปให้ ถึงฝัน”	- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	การประเมินผล	องค์ประกอบที่ ต้องการพัฒนา
7.	เรียน อย่างไรให้ เกิดผล	1. บอกวิธีการเรียน เพื่อให้ประสบ ความสำเร็จได้ 2. ยกตัวอย่างแนวทาง ในการเรียนมา ประยุกต์ใช้กับตัวเอง ได้	1. สังเกตจากการให้ ความร่วมมือและ การตอบคำถาม การซักถาม และ การแสดงความคิดเห็น ของนักเรียนขณะ เข้าร่วมกิจกรรม 2. ตรวจจากใบงาน “เรียนอย่างไรให้ เกิดผล”	- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
8.	สร้างนิสัย ได้อเนก	1. อธิบายวิธี การสร้างนิสัย ในการเรียนได้ 2. นำแนวทางในการ สร้างนิสัยในการเรียน มาประยุกต์ใช้กับ ตัวเองได้	1. สังเกตจากการให้ ความร่วมมือและ การตอบคำถาม การซักถาม และ การแสดงความคิดเห็น ของนักเรียนขณะ เข้าร่วมกิจกรรม 2. ตรวจจากใบงาน “สร้างนิสัยได้อเนก”	- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	การประเมินผล	องค์ประกอบที่ ต้องการพัฒนา
9.	รู้หน้าที่มีค่า ยิ่ง	1. อธิบายบทบาท หน้าที่ของนักเรียนได้ 2. บอกการนำไปใช้ให้ เกิดประโยชน์กับ ตัวเองได้	1. สังเกตจากการให้ ความร่วมมือและ การตอบคำถาม การซักถาม และ การแสดงความคิดเห็น ของนักเรียนขณะ เข้าร่วมกิจกรรม 2. ตรวจจากใบงาน “รู้หน้าที่”	- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
10.	ออกจาก ปัญหาด้าน เศรษฐกิจ	1. อธิบายใน การแก้ปัญหา ด้านเศรษฐกิจที่ส่งผล กระทบด้านการเรียน ตามแนวอริยสัจ 4 ได้ 2. บอกประโยชน์ของ การนำไปใช้ทางด้าน เศรษฐกิจของนักเรียน ได้	1. สังเกตจากการให้ ความร่วมมือและ การตอบคำถาม การซักถาม และ การแสดงความคิดเห็น ของนักเรียนขณะเข้า ร่วมกิจกรรม 2. ตรวจจากใบงาน “ออกจากปัญหาด้าน เศรษฐกิจ”	- การคิดแก้ปัญหา ตามแนวอริยสัจ 4

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	การประเมินผล	องค์ประกอบที่ ต้องการพัฒนา
11.	วางแผน การทำงาน เพื่อหา รายได้ ระหว่าง เรียน	1. บอกแนวทาง การวางแผนทำงาน เพื่อหารายได้ระหว่าง เรียนได้ 2. นำแนวทาง การวางแผนทำงาน เพื่อหารายได้ ระหว่างเรียนมา ประยุกต์ใช้กับตัวเอง อย่างเหมาะสมได้	1. สังเกตจากการให้ ความร่วมมือและ การตอบคำถาม การซักถาม และ การแสดงความคิดเห็น ของนักเรียนขณะเข้า ร่วมกิจกรรม 2. ตรวจจากใบงาน “วางแผนการทำงาน เพื่อหารายได้ระหว่าง เรียน”	- การวางแผน ทำงานเพื่อหารายได้ ระหว่างเรียน
12.	ปัจฉิมนิเทศ	1. บอกสาระการเรียนรู้ ที่ได้จากการเข้าร่วม โปรแกรมได้ 2. อธิบายความคิด และความรู้สึกของ ตนเองหลังจากได้มี โอกาสเข้าร่วม โปรแกรมได้	1. สังเกตจากการให้ ความร่วมมือและ การตอบคำถาม การซักถาม และ การแสดงความคิดเห็น ของนักเรียนขณะเข้า ร่วมกิจกรรม 2. ตรวจความถูกต้อง จากใบงาน “ฉัน เรียนรู้”	- ทบทวนสิ่งที่ได้ เรียนรู้จากการเข้าร่วม โปรแกรมแนะแนว กลุ่ม

การตรวจสอบคุณภาพของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญา

1) นำโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญา ให้อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และนำมาปรับปรุงแก้ไข ดังมีข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

1.1) เพิ่มเติมเนื้อหาตามแนวมรรค 8 ในกิจกรรมครั้งที่ 4 เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจในการตัดสินใจเลือกทางการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาโดยอยู่ในกรอบศีลธรรมและกฎหมาย

1.2) การใช้คำให้เข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

1.3) ใช้รูปภาพตกแต่งใบงานให้น่าสนใจ

2) ผู้วิจัยนำโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำโปรแกรมไปทดลอง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 4 ชุดดังนี้

2.1 แบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน

แบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาแนวคิดจากรายงานผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540) เพื่อศึกษานักเรียนที่มีแนวโน้มต่อการออกกลางคัน

2) สัมภาษณ์อาจารย์แนะแนวโรงเรียนห้วยราชพิทยาคม อาจารย์ฝ่ายปกครอง และอาจารย์ประจำชั้นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 8 ท่าน เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนที่มีแนวโน้มต่อการออกกลางคัน

3) นำแนวคิดที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน

1) นำแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันเสนอต่อคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ทั้ง 2 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาตรวจสอบข้อความคำถาม และภาษาของแบบสอบถาม เพื่อรับฟังคำวิจารณ์และข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2) นำแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันที่ปรับปรุงแก้ไขไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ท่านมาแก้ไขแบบวัด ดังมีข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

2.1) การใช้ภาษาให้เข้าใจง่าย

2.2) ตกแต่งโดยใช้รูปภาพให้น่าสนใจ

3) ภายหลังการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาอีกครั้งแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

4) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันนำไปหาค่าความสอดคล้องภายในแบบวัดด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาคกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งนักเรียนกลุ่มดังกล่าวไม่ใช่ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ .89

ลักษณะของแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน

1) แบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางครอบครัว จำนวน 10 ข้อ และตอนที่ 2 ปัจจัยด้านโรงเรียน พฤติกรรม และจิตวิทยา นำมาตั้งเป็นข้อคำถาม จำนวน 40 ข้อ รวมทั้งหมด 50 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางครอบครัว ให้นักเรียนลงตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” โดยเลือกข้อใดข้อหนึ่งเท่านั้น ตอนที่ 1 ไม่ได้คิดคะแนน แต่พิจารณาการตอบของนักเรียนเพื่อทราบข้อมูลทั่วไปทางครอบครัวของนักเรียน และคัดเลือกนักเรียนที่ต้องการหารายได้ระหว่างเรียน และมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายที่ส่งผลต่อการเรียน

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านโรงเรียน พฤติกรรม และจิตวิทยา เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ

น้อยที่สุด	(4)	หมายถึง มีความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ และการปฏิบัติในเรื่องนั้นเพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลย
น้อย	(3)	หมายถึง มีความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ และการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ บางครั้งหรือนาน ๆ ครั้ง
มาก	(2)	หมายถึง มีความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ และการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ บ่อยครั้ง
มากที่สุด	(1)	หมายถึง มีความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ และการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ เป็นประจำแทบทุกครั้ง

2) วิธีการตอบแบบสอบถาม ให้ผู้ตอบอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับสภาพที่แท้จริงของตนเองในระดับมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเพียงข้อเดียว

ตารางที่ 5 ตัวอย่างข้อคำถามของแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน

ข้อความ	ระดับ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. ฉันคิดว่า ครูรับรู้และใส่ใจการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของชั้นเรียน	1	2	3	4
2. ฉันคิดว่า ครูสามารถปกครองชั้นเรียนให้อยู่ในความสงบได้	1	2	3	4
3. ฉันคิดว่า ครูมีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน	1	2	3	4
4. ฉันคิดว่า ครูลงโทษนักเรียนโดยใช้เหตุผล	1	2	3	4

3) การตรวจให้คะแนน ถ้าผู้ตอบ ตอบข้อความ โดยขีดเครื่องหมายในช่องหมายเลข 4 3 2 1 จะได้คะแนน 1 2 3 4 ตามลำดับ

4) การคิดคะแนน คะแนนต่ำสุดคือ 40 คะแนน คะแนนสูงสุดคือ 160 คะแนน

2.2 แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4

แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 จากหนังสือเรื่องพุทธธรรมของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต)(2549)

2) ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหา อาทิ งานวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนหน่วยกับสังคม ด้วยแบบฝึกกิจกรรมโครงงานแบบอุปนัยและนิรนัย ของ อภิรดี เกลี้ยงเกิด (2549) งานวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาและการรับผิดชอบต่อสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมด้วยการสอนแก้ปัญหาและกับการสอนตามคู่มือครู ของ ภาวนา เทียนขาว (2540) และงานวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ

ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการสอนแบบกระบวนการเสริมสร้างค่านิยมกับการสอนตามคู่มือครู ของ มาลาตี โหมคเขียว (2541)

3) ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการคิดแบบอริยสัจ 4 อาทิ งานวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอน เพื่อพัฒนาวิธีคิดแบบอริยสัจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัด สระแก้ว ของ ศุภดี มีระหงส์ (2545) และ งานวิจัยเรื่อง ผลของโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 แผนกพาณิชยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ของ น้ำอ้อย หอมจริง (2546)

4) นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการสร้าง แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 โดยปรับทั้งเนื้อหา ข้อคำถามและภาษา ตลอดจนจำแนกข้อ กระทั่งคำถามตามองค์ประกอบของการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจตามแนวคิดของ พระพรหมคุณาภรณ์ (ปยุตฺโต)(2551)

5) นำแนวคิดที่ได้มาสร้างเป็นแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 มีจำนวน 2 ข้อ เป็นลักษณะอัตนัย เป็นสถานการณ์ปัญหา และให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้โดยกำหนด จุดประสงค์และแนวการตอบตามหลักการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4

ตารางที่ 6 จุดประสงค์และแนวการตอบของหลักการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4

จุดประสงค์	แนวการคำตอบ
สถานการณ์ที่ 1 “เรื่องของสกันต์”	
1.1 เพื่อกำหนดรู้ปัญหาว่าคืออะไร	1.1.1 นักเรียนสามารถบอกสภาวะทางจิตใจ เช่น กังวลใจ เครียด คิดมาก ทุกข์ใจ เป็นต้น
	1.1.2 นักเรียนสามารถบอกปัญหาที่มีความสัมพันธ์ หรือเกี่ยวข้องกับปัญหาเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบ

ตารางที่ 6 (ต่อ)

จุดประสงค์	แนวการคำตอบ
	ทางการเรียน
1.2 เพื่อวัดความสามารถในการรู้และเข้าใจสาเหตุของปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	1.2.1 นักเรียนสามารถบอกสาเหตุของปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับความทะยานอยาก (ตัณหา) 1.2.2 นักเรียนสามารถบอกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบทางการเรียน
1.3 เพื่อวัดความสามารถในการกำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหา	1.3.1 นักเรียนสามารถบอกการวางแผนเป้าหมายเพื่อกำจัดสาเหตุของปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับความทะยานอยาก (ตัณหา) 1.3.2 นักเรียนสามารถบอกการวางแผนเป้าหมายเพื่อกำจัดปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบทางการเรียน
1.4 เพื่อวัดความสามารถในการกำหนดข้อปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา	1.4.1 นักเรียนสามารถบอกนักเรียนสามารถบอกข้อปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบทางการเรียนถูกต้องตามหลักกฎหมายและศีลธรรม
สถานการณ์ที่ 2 “เรื่องของเดือนวาด”	
2.1 เพื่อกำหนดรู้ปัญหาว่าคืออะไร	2.1.1 นักเรียนสามารถบอกสภาวะทางจิตใจ เช่น กังวลใจ เครียด คิดมาก ทุกข์ใจ เป็นต้น
	2.1.2 นักเรียนสามารถบอกปัญหาที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับปัญหาทางการเรียน

ตารางที่ 6 (ต่อ)

จุดประสงค์	แนวการคำตอบ
2.2 เพื่อวัดความสามารถในการรู้และเข้าใจสาเหตุของปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	2.2.1 นักเรียนสามารถบอกสาเหตุของปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับความทะยานอยาก (ค้นหา) 2.2.2 นักเรียนสามารถบอกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางด้านการเรียน
2.3 เพื่อวัดความสามารถในการกำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหา	2.3.1 นักเรียนสามารถบอกการวางเป้าหมายเพื่อกำจัดสาเหตุของปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับความทะยานอยาก (ค้นหา) 2.3.2 นักเรียนสามารถบอกการวางเป้าหมายเพื่อกำจัดปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาทางด้านการเรียน
2.4 เพื่อวัดความสามารถในการกำหนดข้อปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา	2.4.1 นักเรียนสามารถบอกนักเรียนสามารถบอกข้อปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาทางด้านการเรียนถูกต้องตามหลักกฎหมายและศีลธรรม

6) คู่มือการตรวจแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 ผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นในการใช้คู่มือตรวจ โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์คำตอบลักษณะของแบบวัดรายข้อ จุดประสงค์ของแบบวัดรายข้อ แนวคำตอบแนะเกณฑ์การให้คะแนน จากตัวอย่างของเกณฑ์การให้คะแนนจากสถานการณ์ปัญหา “เรื่องของสกันต์” ของข้อคำถามข้อ 1 ข้อย มีลักษณะดังนี้

ข้อ 1 ปัญหา/ความทุกข์ ที่สกันต์ประสบขณะนี้คืออะไร

จุดประสงค์: เพื่อกำหนดรู้ปัญหาว่าคืออะไร

แนวคำตอบ: นักเรียนสามารถบอกสภาวะทางจิตใจของสกันต์ เช่น กังวลใจ เครียด คิดมาก ทุกข์ใจ เป็นต้น และบอกปัญหาที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับสกันต์ ณ ขณะนี้ ซึ่งส่งผล

ต่อสภาวะทางจิตใจของสกันด์ เช่น กังวลใจเรื่องค่าใช้จ่าย ทุกข์ใจเรื่องเงิน ทุกข์ใจเมื่อเห็นแม่ทำงานทำเดียว เครียดเรื่องเงินไม่พอใช้จ่าย เครียดมากเรื่องเงินที่จะนำมาใช้จ่ายในการเรียน เป็นต้น

เกณฑ์การให้คะแนน:

ถ้านักเรียนสามารถบอกถึงสภาวะทางจิตใจ และปัญหาที่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับสกันด์ทางด้านปัญหาเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบทางการเรียน ให้ 4 คะแนน

ถ้านักเรียนสามารถบอกถึงสภาวะทางจิตใจ ให้ 2 คะแนน

ถ้านักเรียนสามารถบอกปัญหาที่มีความสัมพันธ์ทางด้านปัญหาเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบทางการเรียน ให้ 1 คะแนน

ถ้านักเรียนไม่สามารถบอกถึงสภาวะทางจิตใจ และปัญหาที่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับสกันด์ทางด้านปัญหาเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบทางการเรียน ให้ 0 คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4

1) นำแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 ที่สร้างขึ้น นำเสนอต่อคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ทั้ง 2 ท่านตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาของแบบวัด เพื่อรับฟังคำวิจารณ์และข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2) นำแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 ที่ปรับปรุงแก้ไขไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ท่านมาแก้ไขแบบวัด ดังมีข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

2.1) การใช้ภาษา

2.2) ทำความเข้าใจการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 และการตั้งคำถามให้มีความสำคัญกับสภาวะจิตใจ และพิจารณาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น และปรับเกณฑ์การให้คะแนน

2.3) นำแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 ไปใช้ทดลองกับนักเรียนที่มีอายุและลักษณะเดียวกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 20 คน เพื่อดูความเข้าใจคำถามและแนวการตอบของนักเรียน

3) ภายหลังการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาอีกครั้งแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

4) ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 ไปหาค่าความเที่ยงด้วยวิธีการสอบซ้ำ (Test-Retest) โดยกำหนดระยะเวลาของการสอบซ้ำห่างกัน 2 สัปดาห์กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งนักเรียนกลุ่มดังกล่าวไม่ใช่ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .86

ลักษณะของแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4

- 1) ลักษณะของแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นเพื่อวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวน 2 ข้อ เป็นลักษณะอัตนัย ข้อละ 4 ข้อย่อย รวมทั้งหมด 8 ข้อย่อย
- 2) วิธีการตอบแบบวัด ให้โดยให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ปัญหา และนักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้
- 3) การตรวจให้คะแนน ตรวจให้คะแนนตามคู่มือการตรวจแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4

2.3 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สร้างขึ้นโดย ภทรพร ยุทธาภรณ์พินิจ (2547) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

- 1) ศึกษาจากคุณลักษณะที่สำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต 3 ประการ คือ ใช้กรอบแนวคิดจากคุณลักษณะที่สำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต 3 ประการ คือ ทำให้ดีที่สุดเท่าที่งานนั้น เรืองนั้นๆ จะทำได้ ทำให้เต็มที่ เต็มความสามารถตามศักยภาพที่ตนมี และทำให้งานนั้นๆ เป็นประโยชน์แก่อุทิศตนเอง ผู้อื่น และสังคม โดยไม่เน้นการแข่งขัน

2) ศึกษาจากคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวมโนทัศน์ของเมอร์เรย์ แมคเคลแลนด์ และเฮอร์แมน นอกจากนี้ ยังศึกษาแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับอิทธิบาท 4 ด้วย

3) นำความรู้และแนวคิดที่ได้มาสร้างเป็นแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ถิ่นทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ด้านละ 20 ข้อ มีจำนวนทั้งหมด 80 ข้อ เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริงมาก จริงปานกลาง จริงน้อย และไม่จริงเลย

การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1) นำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้น หาคำตรงของข้อคำถาม โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้ตรวจสอบความตรงของข้อคำถาม (Content Validity)

2) นำแบบวัดที่ได้รับการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ที่โรงเรียนไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี เพื่อตรวจสอบความเข้าใจด้านภาษา และปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปทดสอบกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ หอวังนนทบุรี และโรงเรียนไทยน้อย จำนวน 100 คน และหาค่าสหสัมพันธ์จากสูตรการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อประเมินความสอดคล้องของเนื้อในแบบวัด พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมภายในแบบวัด มีค่าพิสัยอยู่ระหว่าง -0.47 ถึง 0.64 จะใช้เฉพาะที่มีค่าตั้งแต่ 0.25 ขึ้นไป และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในแบบวัดรายด้านกับรวมทั้งฉบับมีค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 0.57 ถึง 0.93

4) นำแบบวัดหาค่าความเที่ยงโดยใช้วิธีการคำนวณสัมประสิทธิ์ค่าคงที่ภายในของครอนบาค (Cronbach's Alpha Reliability Coefficients) ได้ค่าความเที่ยง วัดจากคะแนนจากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของป.อ.ปยุตโต ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ หอวังนนทบุรี และโรงเรียนไทยน้อย จำนวน 100 คน ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

5) ในการนำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการขออนุญาต และได้รับการอนุญาตจากคุณภรพร ยุทธภรณ์พินิจ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และผู้วิจัยได้นำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาหาค่าความสอดคล้องภายในแบบวัดด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาคกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคมจังหวัด

บุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งนักเรียนกลุ่มดังกล่าวไม่ใช่นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .89

ลักษณะของแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1) ลักษณะของแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และ วิมังสา ด้านละ 20 ข้อ มีจำนวนทั้งหมด 80 ข้อ เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริงมาก จริงปานกลาง จริงน้อย และไม่จริงเลย

2) วิธีการตอบแบบสอบถาม ให้ผู้ตอบอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับสภาพที่แท้จริงของตนเองในระดับมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเพียงข้อเดียว

3) การตรวจให้คะแนน ถ้านักเรียนเลือกตอบข้อความที่มีความหมายในเชิงนิมิต โดยขีดเครื่องหมายในช่องหมายเลข 5 4 3 2 1 จะได้คะแนน 5 4 3 2 1 ตามลำดับ จำนวน 54 ข้อ และถ้านักเรียนเลือกตอบข้อความที่มีความหมายในเชิงนิเสธ โดยขีดเครื่องหมายในช่องหมายเลข 5 4 3 2 1 จะได้คะแนน 1 2 3 4 5 ตามลำดับ ได้แก่ 26 ข้อ ได้แก่ 8, 11, 13, 18, 19, 20, 22, 23, 32, 34, 43, 45, 51, 53, 54, 56, 59, 60, 62, 63, 65, 67, 69, 72, 73, 76, 77 และ 80

4) การคิดคะแนน คะแนนต่ำสุดคือ 80 คะแนน คะแนนสูงสุดคือ 400 คะแนน

2.4 แบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

แบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาการวางแผนทำงานตามแนวคิดของ Mumphrey and Christian (1977) คือ การวิเคราะห์ตัวเอง (Self-Analysis) และการเตรียมตัวสำหรับอาชีพ (Preparing for a Career)

2) ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการวางแผนทำงานของนักเรียน อาทิ งานวิจัยเรื่อง การศึกษาการวางแผนชีวิตด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ของ ชัยวัฒน์ วารี (2545) และงานวิจัยเรื่อง ผลการใช้โปรแกรมพัฒนาการ

วางแผนทางอาชีพสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านแดง จังหวัดสุรินทร์ ของ ปราโมทย์ พลศักดิ์เดช (2548)

3) ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการหารายได้ระหว่างเรียน อาทิ งานวิจัยเรื่อง ผลของกิจกรรมกลุ่ม ที่มีต่อการเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพอิสระและการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน วิทยาลัยที่ โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ของ สมร รื่นกมล (2543) และงานวิจัยเรื่อง การศึกษาตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ของ ยุพยง วัณวงษ์ (2538)

4) นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยวัดการวางแผนทำงานมาใช้ ในเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนโดยปรับทั้ง เนื้อหา ข้อคำถามและภาษา ตลอดจนจำแนกข้อกระทงคำถามตามองค์ประกอบของการวางแผน อาชีพตามแนวคิดของ Mumphrey and Christian (1977)

5) นำแนวคิดที่ได้มาสร้างเป็นแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

1) นำแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนต่อคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ ทั้ง 2 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาตรวจสอบข้อคำถาม และ ภาษาของแบบวัด เพื่อรับฟังคำวิจารณ์และข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2) นำแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขไปตรวจสอบ ความตรงตามเนื้อหา โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้ว รวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาแก้ไขแบบวัด ดังมีข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

2.1) การใช้ภาษา

2.2) คัดข้อถามที่มีความหมายเดียวกัน

3) ภายหลังการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาอีกครั้งแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

4) ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ไปหาด้วยการหาค่าความสอดคล้องภายในแบบวัดด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ .87 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งนักเรียนกลุ่มดังกล่าวไม่ใช่ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

1) แบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 การวิเคราะห์ตัวเอง และองค์ประกอบที่ 2 การเตรียมตัวสำหรับการทำงาน มี 27 ข้อ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตัวเอง และการเตรียมตัวสำหรับทำงาน เพื่อให้ให้นักเรียนแสดงความรู้สึก และความคิดเห็น โดยขอให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนในแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่านักเรียนมีความเห็นอย่างไร โดยคำตอบมี 4 ตัวเลือก ดังนี้

น้อยที่สุด (1) หมายถึง มีความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ ในเรื่องนั้นเพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลย

น้อย (2) หมายถึง มีความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ ในเรื่องนั้น ๆ น้อย

มาก (3) หมายถึง มีความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ ในเรื่องนั้น ๆ มาก

มากที่สุด (4) หมายถึง มีความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ ในเรื่องนั้น ๆ มากที่สุด

2) วิธีการตอบแบบวัด ให้ผู้ตอบอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับสภาพที่แท้จริงของตนเองในระดับมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเพียงข้อเดียว

ตารางที่ 7 ตัวอย่างข้อคำถามของแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

ข้อความ	ระดับ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. ฉันมีข้อมูลความรู้เกี่ยวกับงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน	4	3	2	1
2. ฉันรู้แหล่งงานที่สามารถทำได้ในโรงเรียน	4	3	2	1
3. ฉันรู้แหล่งงานที่สามารถทำได้ภายในท้องถิ่น	4	3	2	1
4. ฉันคิดว่า ถ้ามีข้อมูลเกี่ยวกับงานจากหลายแหล่งจะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน	4	3	2	1

3) การตรวจให้คะแนน ถ้าผู้ตอบ ตอบข้อความ โดยขีดเครื่องหมายในช่องหมายเลข 4 3 2 1 จะได้คะแนน 4 3 2 1 ตามลำดับ

4) การคิดคะแนน คะแนนต่ำสุดคือ 40 คะแนน คะแนนสูงสุดคือ 160 คะแนน

2.5 แบบประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม

แบบประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้นักเรียนประเมินประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มทั้ง 12 กิจกรรม

การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน

1) นำแบบประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่มต่อคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ทั้ง 2 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาตรวจสอบข้อคำถาม และภาษาของแบบวัด เพื่อรับฟังคำวิจารณ์และข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2) นำแบบแบบประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่มที่ปรับปรุงแก้ไขไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วรวบรวม

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาแก้ไขแบบประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ดังมีข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

2.1) การใช้ภาษา

2.2) ใช้รูปภาพตกแต่งให้น่าสนใจ

3) ภายหลังจากแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่มเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาอีกครั้งแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

ลักษณะของประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม

1) ประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 สิ่งที่เรียนรู้ องค์ประกอบที่ 2 การจัดกิจกรรม และองค์ประกอบที่ 3 ภาพรวมในการจัดโปรแกรม ประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม มี 17 ข้อ และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนแสดงความรู้สึกรู้สึก และความคิดเห็น โดยขอให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่านักเรียนมีความเห็นอย่างไร โดยคำตอบมี 4 ตัวเลือก ดังนี้

ความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด”	ให้	4	คะแนน
ความคิดเห็นในระดับ “มาก”	ให้	3	คะแนน
ความคิดเห็นในระดับ “น้อย”	ให้	2	คะแนน
ความคิดเห็นในระดับ “น้อยที่สุด”	ให้	1	คะแนน

2) วิธีการตอบแบบประเมิน ให้ผู้ตอบอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเพียงข้อเดียว ให้ตรงกับการรับรู้ของนักเรียน จากประสบการณ์ในการเข้าร่วมโปรแกรมโดยตอบเพียงคำตอบเดียวและตอบทุกข้อ

3) การตรวจให้คะแนน ถ้าผู้ตอบ ตอบข้อความ โดยขีดเครื่องหมายในช่องหมายเลข 4 3 2 1 จะได้คะแนน 4 3 2 1 ตามลำดับ

4) การคิดคะแนน คะแนนต่ำสุดคือ 17 คะแนน คะแนนสูงสุดคือ 68 คะแนน

การดำเนินการทดลอง

ในการดำเนินการทดลองการวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีวิธีการดำเนินการทดลอง ดังนี้

ระยะก่อนการทดลอง

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากหัวหน้าภาคจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่ออนุมัติในการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 เป็นกลุ่มตัวอย่างและขออนุญาตใช้สถานที่ในการดำเนินการทดลอง

2. ให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 216 คน ทำแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่จะนำไปสู่การออกกลางคัน

3. จากนั้นตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ เรียงคะแนนจากสูงไปต่ำ คัดเลือกเฉพาะที่มีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 จำนวน 54 คน จากนั้นผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจของนักเรียนในการเข้าร่วมการทดลองได้นักเรียนจำนวน 24 คน หลังจากนั้นแบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นกลุ่มทดลอง 12 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 12 คน

4. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แบบวัดแรงจูงใจ ฝั่สั่มฤทธิ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

ระยะการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการนำโปรแกรมกับนักเรียนกลุ่มทดลองด้วยตนเองตามโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เริ่มวันที่ 29 ธันวาคม 2551 ถึงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2552

ระยะหลังการทดลอง

เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินกิจกรรมครั้งที่ 12 และหลังจากนั้นเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธี 4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธี 4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของกลุ่มทดลองมาทดสอบคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มและหาค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธี 4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธี 4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองด้วยสถิตินอนพาราเมตริก (Nonparametric Statistic) The Wilcoxon Matched Pairs Signed – Rank Test

3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีจ 4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลองด้วยสถิติอนพารามตริก (Nonparametric Statistic) The Mann-Whitney U Test

4. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากใบงานในแต่ละกิจกรรมและการประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่มของนักเรียน ภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมด้วยค่ามัธยฐาน (Median) ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation) และสรุปข้อคิดเห็นอื่นๆ เพื่อประเมินสิ่งที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมด้วยการบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยในรูปของตาราง และการวิเคราะห์เนื้อหา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน คะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

ตอนที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานและการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน คะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบันทึกสิ่งที่นักเรียนเรียนรู้ในใบงานของแต่ละกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองต่อการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มและแบบประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม

ตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน
คะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหา
รายได้ระหว่างเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 8 คะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันและคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนว
อริยสัจ 4 ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	คะแนนพฤติกรรม ที่นำไปสู่การออกกลางคัน		คะแนนการคิดแก้ปัญหา ตามแนวอริยสัจ 4	
	คะแนนเต็ม (160 คะแนน)		คะแนนเต็ม (30 คะแนน)	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	135	123	5	9
2	133	121	8	16
3	128	119	8	15
4	125	102	4	10
5	124	110	6	23
6	120	102	9	14
7	117	108	6	11
8	114	100	4	15
9	111	97	2	14
10	106	95	6	14
11	102	93	8	13
12	101	98	5	11
คะแนนเฉลี่ย	118.00	105.67	5.92	13.75
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	11.51	10.46	2.07	3.65

จากตารางที่ 8 พบว่า ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันเท่ากับ 118.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.51 หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 105.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.46 สำหรับคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.07 หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.75 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.65

ตารางที่ 9 คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน
ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	คะแนน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คะแนนเต็ม (400 คะแนน)		คะแนนการวางแผนทำงาน เพื่อหารายได้ระหว่างเรียน คะแนนเต็ม (108 คะแนน)	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	207	283	58	96
2	210	274	52	88
3	214	252	67	108
4	198	257	62	102
5	224	283	74	115
6	212	268	68	98
7	205	238	71	85
8	260	275	65	112
9	156	253	62	89
10	210	257	57	95
11	152	191	52	82
12	128	170	53	87
คะแนนเฉลี่ย	198.00	250.08	61.75	96.42
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	35.89	35.47	7.48	10.92

จากตารางที่ 9 พบว่า ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เท่ากับ 198.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 35.89 หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 250.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 35.47 สำหรับคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนก่อนการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 61.75 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.48 หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 96.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.92

ตารางที่ 10 คะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันและคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนว
อริยสัจ 4 ของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	คะแนนพฤติกรรม ที่นำไปสู่การออกกลางคัน		คะแนนการคิดแก้ปัญหา ตามแนวอริยสัจ 4	
	คะแนนเต็ม (160 คะแนน)		คะแนนเต็ม (30 คะแนน)	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	132	128	8	6
2	133	137	7	3
3	126	123	3	4
4	124	119	4	7
5	121	124	5	3
6	118	128	3	3
7	115	121	4	5
8	112	103	9	5
9	111	120	5	5
10	104	121	6	7
11	102	111	7	6
12	100	95	7	4
คะแนนเฉลี่ย	116.50	119.17	5.67	4.83
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	11.17	11.41	1.97	1.47

จากตารางที่ 10 พบว่า ก่อนการทดลองกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันเท่ากับ 116.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.17 หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 119.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.41 สำหรับคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 ก่อนการทดลองกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.97 หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.47

ตารางที่ 11 คะแนนแรงงใจไฟสัณฤทธิ์ และคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน
ของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	คะแนน แรงงใจไฟสัณฤทธิ์ คะแนนเต็ม (400 คะแนน)		คะแนนการวางแผนทำงาน เพื่อหารายได้ระหว่างเรียน คะแนนเต็ม (108 คะแนน)	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	220	212	61	69
2	195	198	76	74
3	235	225	74	75
4	226	214	76	71
5	190	200	91	76
6	180	182	77	72
7	218	209	79	79
8	198	211	82	74
9	197	188	69	72
10	228	216	67	70
11	220	211	78	68
12	202	213	72	71
คะแนนเฉลี่ย	209.08	206.58	75.17	72.58
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	17.48	12.30	7.64	3.15

จากตารางที่ 11 พบว่า ก่อนการทดลองกลุ่มควบคุม มีคะแนนแรงงใจไฟสัณฤทธิ์เท่ากับ 209.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 17.48 หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 206.58 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.30 สำหรับคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนก่อนการทดลองกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 75.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.64 หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 72.58 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.15

ตารางที่ 12 คะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันและคะแนนการคิดแก้ปัญหา
ตามแนววิธีสัจ 4 ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

คนที่	คะแนนพฤติกรรม ที่นำไปสู่การออกกลางคัน		คะแนนการคิดแก้ปัญหา ตามแนววิธีสัจ 4	
	คะแนนเต็ม (160 คะแนน)		คะแนนเต็ม (30 คะแนน)	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	135	132	5	8
2	133	133	8	7
3	128	126	8	3
4	125	124	4	4
5	124	121	6	5
6	120	118	9	3
7	117	115	6	4
8	114	112	4	9
9	111	111	2	5
10	106	104	6	6
11	102	102	8	7
12	101	100	5	7
คะแนนเฉลี่ย	118.00	116.50	5.92	5.67
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	11.51	11.17	2.07	1.97

จากตารางที่ 12 พบว่า ก่อนการทดลองกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันเท่ากับ 118.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.51 หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 116.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.17 สำหรับคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 ก่อนการทดลองกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.07 หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.97

ตารางที่ 13 คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน
ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

คนที่	คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คะแนนเต็ม (400 คะแนน)		คะแนนการวางแผนทำงาน เพื่อหารายได้ระหว่างเรียน คะแนนเต็ม (108 คะแนน)	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	207	220	58	61
2	210	195	52	76
3	214	235	67	74
4	198	226	62	76
5	224	190	74	91
6	212	180	68	77
7	205	218	71	79
8	260	198	65	82
9	156	197	62	69
10	210	228	57	67
11	152	220	52	78
12	128	202	53	72
คะแนนเฉลี่ย	198.00	209.08	61.75	75.17
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	35.89	17.48	7.48	7.64

จากตารางที่ 13 พบว่า ก่อนการทดลองกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เท่ากับ 198.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 35.89 หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 209.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 17.48 สำหรับคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนก่อนการทดลองกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 61.75 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.48 หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 75.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.64

ตารางที่ 14 คะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันและคะแนนการคิดแก้ปัญหา
ตามแนวอริยสัจ 4 ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

คนที่	คะแนนพฤติกรรม ที่นำไปสู่การออกกลางคัน		คะแนนการคิดแก้ปัญหา ตามแนวอริยสัจ 4	
	คะแนนเต็ม (160 คะแนน)		คะแนนเต็ม (30 คะแนน)	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	123	128	9	6
2	121	137	16	3
3	119	123	15	4
4	102	119	10	7
5	110	124	23	3
6	102	128	14	3
7	108	121	11	5
8	100	103	15	5
9	97	120	14	5
10	95	121	14	7
11	93	111	13	6
12	98	95	11	4
คะแนนเฉลี่ย	105.67	119.17	13.75	4.83
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	10.46	11.41	3.65	1.47

จากตารางที่ 14 พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันเท่ากับ 105.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.46 กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 119.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.41 สำหรับคะแนนการคิดแก้ปัญหตามแนวอริยสัจ 4 หลังการทดลองกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.75 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.65 หลังการทดลองกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.47

ตารางที่ 15 คะแนนแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์และคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้
ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

คนที่	คะแนน แรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คะแนนเต็ม (400 คะแนน)		คะแนนการวางแผนทำงาน เพื่อหารายได้ระหว่างเรียน คะแนนเต็ม (108 คะแนน)	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	283	212	96	69
2	274	198	88	74
3	252	225	108	75
4	257	214	102	71
5	283	200	115	76
6	268	182	98	72
7	238	209	85	79
8	275	211	112	74
9	253	188	89	72
10	257	216	95	70
11	191	211	82	68
12	170	213	87	71
คะแนนเฉลี่ย	250.08	206.58	96.42	72.58
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	35.47	12.30	10.92	3.14

จากตารางที่ 15 พบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลอง มีคะแนนแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์เท่ากับ 250.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 35.47 หลังการทดลองกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 206.58 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.30 สำหรับคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 96.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.92 หลังการทดลองกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 72.58 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.14

ตอนที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานและการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน คะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

ผู้วิจัยทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองด้วยสถิติอนพาราเมตริก (Nonparametric Statistic) The Wilcoxon Matched Pairs Signed – Rank Test และทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลองด้วยสถิติอนพาราเมตริก (Nonparametric Statistic) The Mann-Whitney U Test

สมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานการวิจัยตั้งไว้ว่า ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

ระยะการทดลอง	N	$\bar{X}$	S.D	Z	p
ก่อนการทดลอง	12	118.00	11.51	3.07	0.001
หลังการทดลอง	12	105.67	10.46		

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง พบว่า ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานการวิจัยตั้งไว้ว่า ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mean Rank	Sum of Ranks	Z	p
กลุ่มทดลอง	12	8.71	104.50	2.63	0.004
กลุ่มควบคุม	12	16.29	160.50		

จากตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง พบว่า ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 3

สมมติฐานการวิจัยตั้งไว้ว่า ภายหลังการทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน และหลังการทดลอง

ระยะการทดลอง	N	$\bar{X}$	S.D	Z	p
ก่อนการทดลอง	12	5.92	2.06	3.066	0.000
หลังการทดลอง	12	13.75	3.65		

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์คะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง พบว่า ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 4

สมมติฐานการวิจัยตั้งไว้ว่า ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mean Rank	Sum of Ranks	Z	p
กลุ่มทดลอง	12	18.50	222.00	4.172	0.000
กลุ่มควบคุม	12	6.50	78.00		

จากตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง พบว่า ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 5

สมมติฐานการวิจัยตั้งไว้ว่า ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบคะแนนแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลัง
การทดลอง

ระยะการทดลอง	N	$\bar{X}$	S.D	Z	p
ก่อนการทดลอง	12	198.00	35.89	3.061	0.000
หลังการทดลอง	12	250.08	35.47		

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์คะแนนแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง พบว่า คะแนนแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 6

สมมติฐานการวิจัยตั้งไว้ว่า หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบคะแนนแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
หลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mean Rank	Sum of Ranks	Z	p
กลุ่มทดลอง	12	16.67	200.00	2.889	0.000
กลุ่มควบคุม	12	8.33	100.00		

จากตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบคะแนนแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง พบว่า หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 7

สมมติฐานการวิจัยตั้งไว้ว่า ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

ระยะการทดลอง	N	$\bar{X}$	S.D	Z	p
ก่อนการทดลอง	12	61.75	7.48	3.062	0.000
หลังการทดลอง	12	96.42	10.92		

จากตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์คะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง พบว่า ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 8

สมมติฐานการวิจัยตั้งไว้ว่า ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mean Rank	Sum of Ranks	Z	p
กลุ่มทดลอง	12	18.50	222.00	4.160	0.000
กลุ่มควบคุม	12	6.50	78.00		

จากตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง พบว่า ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบันทึกสิ่งที่นักเรียนเรียนรู้ในใบงานของแต่ละกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองต่อการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม

นักเรียนกลุ่มทดลองได้ทำใบงานและแบบประเมินที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม และได้ตอบแบบประเมินต่อการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ภายหลังจากเสร็จสิ้นโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นจะนำเสนอโดยการบรรยาย และในรูปแบบของตาราง ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การทำใบงานในแต่ละครั้งในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นจากแบบประเมินต่อการเข้าร่วมการแนะแนวกลุ่มด้วยคำมัยฐาน และค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ และการเขียนบรรยายความคิดเห็น ความรู้สึกและข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์การเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม

1. การบันทึกการเรียนรู้ในใบงานในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในแต่ละครั้ง

การวิเคราะห์เนื้อหาจากใบงานในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ครั้งที่ 1

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน พบว่า นักเรียนสามารถบอกได้ว่าวัตถุประสงค์ของโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม คือ มีความรู้ความเข้าใจในการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธี 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การวางแผนเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน และการนำแนวคิดดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้สึกของนักเรียน พบว่า นักเรียนได้สำรวจตัวเอง และรู้จักอุปนิสัยของเพื่อน ทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจความต้องการของเพื่อน เข้า

ใจความต้องการของตัวเอง นักเรียนรู้สึกตื่นเต้นและดีใจที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม และรู้สึกดีที่มีคนเอาใจใส่

การวิเคราะห์เนื้อหาจากใบงานในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ครั้งที่ 2

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การออกกลางคัน พบว่า นักเรียนสามารถบอกปัจจัยที่นำไปสู่การออกกลางคันได้หลายปัจจัย เช่น การไม่เข้าเรียน ความยากจน การไม่ตั้งใจเรียน ปัญหาครอบครัว การไม่รู้จักแก้ปัญหาอย่างถูกต้อง ปัญหาด้านจิตใจ ปัญหาการตั้งครคร์ การคบเพื่อน การมีเพศสัมพันธ์ขณะเรียน เป็นต้น

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่การออกกลางคัน พบว่า นักเรียนคิดว่าปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้นักเรียนออกกลางคันคือ การเบื่อหน่ายการเรียนและความยากจน นักเรียนบอกเพิ่มเติมว่า รู้สึกเบื่อหน่ายการเรียนจึงทำให้ไม่สนใจที่จะตั้งใจเรียน ซึ่งมีผลต่อการเรียนคือ ผลการเรียนต่ำ และติด 0 ร มส นอกจากนี้ นักเรียนยังเห็นว่าความยากจนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญด้วยเพราะบางครั้งไม่มีเงินที่จะซื้อสมุดหนังสือ ไม่มีเงินพอสำหรับค่ารถโดยสาร ไม่มีเงินพอสำหรับค่าใช้จ่ายด้านการเรียน

การวิเคราะห์เนื้อหาจากใบงานในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ครั้งที่ 3

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 พบว่า นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 สามารถยกตัวอย่างจากการชมวิดิทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนโดยเริ่มจากปัญหา สาเหตุของปัญหา เป้าหมายในการแก้ปัญหา และการวางแผนทางในการแก้ปัญหา

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับประโยชน์ของวิธีคิดตามแนววิธีสัจ 4 พบว่า นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของวิธีตามแนววิธีสัจ 4 เช่น การรู้จักแก้ปัญหาความทุกข์ที่มาจากความกังวล การรู้จักหน้าที่ การรู้วิธีการในการแก้ปัญหา การเรียนรู้กำหนดเป้าหมายที่จะแก้ปัญหา การเรียนรู้การลงมือปฏิบัติสิ่งที่ตัวเองต้องการ การรู้จักการวางแผนทางในแก้ปัญหาในเรื่องอื่นๆ เป็นต้น

การวิเคราะห์เนื้อหาจากใบงานในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ครั้งที่ 4

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามแนวมรรค 8 พบว่า นักเรียนสามารถยกตัวอย่างข้อปฏิบัติตามแนว 8 โดยบอกความหมาย การนำไปใช้ คือ ในเรื่องสัมมาสังกัปปะ นักเรียนได้ให้ความหมายตามความเข้าใจของนักเรียน คือ การใช้ความคิดพิจารณาในสิ่งดีและเป็นกุศล โดยยกตัวอย่างปัญหาการเรียนประกอบคือ ควรที่จะคิดปรับปรุงตัวเองใหม่ให้หันมาตั้งใจเรียนให้ดีขึ้น ส่วนในเรื่องสัมมากัมมันตะนักเรียนได้ให้ความหมายว่าเป็นการกระทำชอบ การมีศีล โดยยกตัวอย่างวิธีการกระทำที่ดีในเรื่องการเรียน เช่น การอ่านหนังสือเรียนอย่างสม่ำเสมอ การแบ่งเวลาในการเรียนกับเรื่องส่วนตัว การวางแผนเป้าหมายในการเรียน เป็นต้น และเรื่องสัมมาวายามะ นักเรียนได้ให้ความหมายว่าเป็นความเพียรพยายาม โดยยกตัวอย่าง เช่น การพยายามและอดทนในการเรียนหนังสือ ซึ่งจะต้องขยันอ่านหนังสือ เป็นต้น

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง พบว่า นักเรียนสามารถบอกการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง เช่น การฝึกคิดในทางที่ดี ทำให้รู้จักทำในสิ่งที่ถูกต้อง การรู้จักความพยายาม ขยันหมั่นเพียร เป็นต้น

การวิเคราะห์เนื้อหาจากใบงานในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ครั้งที่ 5

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการแก้ปัญหาด้านการเรียนตามแนวอริยสัจ 4 ของนักเรียน พบว่า นักเรียนสามารถอธิบายการแก้ปัญหาการเรียนของตนเองตามแนวอริยสัจ 4 ได้แก่ ปัญหาทางการเรียนของนักเรียน คือ ความกังวลใจ รู้สึกว่าตัวเองไม่ขยัน ความไม่สบายใจเรื่องผลการเรียนต่ำ ได้คะแนนต่ำกว่าเพื่อนในห้อง เรียนไม่เก่งเท่าเพื่อน บางวิชาได้คะแนนต่ำ สาเหตุของปัญหา คือ อยากที่จะมีคะแนนเพิ่มขึ้น อยากมีผลการเรียนที่ดี ส่วนสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากปรากฏการณ์อื่นๆ คือ ไม่ชอบทำงานส่ง ไม่เข้าเรียน ไม่อ่านหนังสือ ไม่สนใจการเรียน ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ขยัน กังวลใจเรื่องอื่นขณะเรียนทำให้ไม่สนใจการเรียน ส่วนเป้าหมายของการแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียน คือ ความสบายใจ ไม่เป็นทุกข์ มีผลการเรียนดีขึ้น ได้เกรดเฉลี่ยกว่า 3.00 และการวางแผนแนวทางในการแก้ปัญหา คือ ตัดความกังวลใจ ไม่คิดสิ่งที่ทำให้ไม่สบายใจ ตั้งใจเรียนอ่านหนังสือ ทำงานส่งตามที่อาจารย์มอบหมาย แบ่งเวลาให้เหมาะสม

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับประโยชน์ของการนำไปใช้ทางการเรียนของนักเรียน

พบว่า นักเรียนบอกประโยชน์การนำไปใช้ทางการเรียน ได้แก่ รู้จักการแก้ปัญหาทางการเรียนตามขั้นตอน รู้จักการนำแนวทางไปปฏิบัติ เช่น ไม่หนีเรียน ตั้งใจเรียน ไม่จู้จี้เกียจ มาเรียนให้ตรงต่อเวลา

การวิเคราะห์เนื้อหาจากใบงานในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ครั้งที่ 6

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับวางแผนเป้าหมายในการเรียน พบว่า นักเรียนสามารถบอกการวางแผนเป้าหมายทางการเรียนของตนเอง คือ เรียนให้จบระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีเกรดเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป มีผลการเรียนดีขึ้นกว่าเดิม เรียนให้จบระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นอกจากนี้ นักเรียนยังเล็งเห็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นในอนาคต นักเรียนสามารถบอกอาชีพที่ตนเองใฝ่ฝัน ได้แก่ นักคอมพิวเตอร์ วิศวกร ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างกลโรงงาน ทหาร พนักงานบัญชี จิตรกร พยาบาล

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการวางแผนในการเรียน พบว่า นักเรียนสามารถบอกการวางแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเรียน คือ ตั้งใจเรียน เข้าเรียนทุกวิชา ตั้งใจฟังขณะที่อาจารย์สอน ทำงานส่งตามที่ได้รับมอบหมาย ทำการบ้านทุกวัน เชื่อฟังครู นอกจากนี้ นักเรียนสามารถบอกการวางแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางด้านอาชีพที่ตนเองใฝ่ฝัน ได้แก่ ควรเรียนให้ดี เพื่อให้ได้เกรดเฉลี่ยที่ดี โดยเฉพาะวิชาคอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษ พยายามไม่ให้ติด 0 ร มส แบ่งเวลาให้เหมาะสมระหว่างเรื่องเรียนกับเรื่องส่วนตัว ฝึกฝนตัวเองในการทำงาน เมื่อเรียนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะศึกษาต่อสายอาชีพ

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับประโยชน์ในการวางแผนเป้าหมายและการวางแผนในการเรียน

พบว่า นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ในการวางแผนเป้าหมายและการวางแผนในการเรียน ได้แก่ ทำให้เห็นแนวทางการเรียนและการวางแผนในอาชีพ ทำให้รู้ว่าควรที่จะทำอะไรบ้างเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รู้จักวางแผนเพื่ออนาคต รู้จักวางแผนชีวิตเพื่อให้มีอาชีพที่ดี ทำให้มีความพยายามและขยันมากขึ้น เห็นประโยชน์ของการเรียน

การวิเคราะห์เนื้อหาจากใบงานในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ครั้งที่ 7

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการเรียนเพื่อให้ประสบความสำเร็จ พบว่า เมื่อนักเรียนได้ศึกษาจากกรณีตัวอย่าง นักเรียนสามารถบอกวิธีการเรียนจากที่กรณีตัวอย่างทำแล้วประสบความสำเร็จทางการเรียน ได้แก่ การอ่านหนังสือ การแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือในแต่ละ

ละวัน การพักผ่อน ไม่ละทิ้งวิชาที่ไม่ชอบ การมีเทคนิคในการอ่านหนังสือ ควรพยายามและตั้งใจเรียนจนประสบความสำเร็จ

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางเพื่อนำไปใช้กับตัวเอง พบว่า นักเรียนสามารถบอกแนวทางเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับตัวเอง ได้แก่ การแบ่งเวลาเพื่ออ่านหนังสือ การทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ วางแผนการอ่านหนังสือให้เหมาะสมกับตัวเอง จัดตารางในการอ่านหนังสือ

การวิเคราะห์เนื้อหาจากใบงานในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ครั้งที่ 8

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการในการสร้างนิสัยในการเรียน พบว่า นักเรียนสามารถบอกเกี่ยวกับวิธีการบริหารเวลาในการเรียน ได้แก่ ควรทบทวนบทเรียนในแต่ละวัน ควรทำการบ้านก่อนทำกิจกรรมอื่นๆ จดการบ้านในแต่ละสัปดาห์แล้วลำดับว่าอะไรควรทำก่อนหลัง นอกจากนี้ นักเรียนจะมีวิธีเรียนในชั้นเรียน ได้แก่ ควรเข้าเรียนทุกวิชาและสม่ำเสมอ ไม่เข้าเรียนสาย มีสมาธิจดจ่ออยู่กับสิ่งที่เรียน ไม่นั่งหลับในห้องเรียน กระตือรือร้นในการเรียน

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างนิสัยในการเรียนมาประยุกต์ใช้กับตัวเอง พบว่า นักเรียนสามารถบอกแนวทางในการสร้างนิสัยในการเรียนมาประยุกต์ใช้กับตัวเอง ได้แก่ เวลาฟังอาจารย์สอนควรจดตามหรือตั้งใจฟังอย่างมีสมาธิ เมื่อกลับบ้านก็ควรทบทวนบทเรียนที่เราเรียนมา จัดตารางในการเรียน ไม่ขาดเรียน ไม่เข้าเรียนสาย

การวิเคราะห์เนื้อหาจากใบงานในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ครั้งที่ 9

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของนักเรียน พบว่า นักเรียนได้เรียนรู้วิธีด้วยการแสดงบทบาทสมมติ นักเรียนสามารถบอกบทบาทหน้าที่ของตนเอง ได้แก่ มีหน้าที่เรียนหนังสือ มีหน้าที่ตั้งใจเรียน ไม่หนีเที่ยว รักในการเรียน ขยัน อดทน เป็นเด็กดีของพ่อแม่ ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านหรืองานต่างๆ เท่าที่ตัวเองทำได้

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการนำประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง พบว่า นักเรียนจะนำประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ในครั้งนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง

ได้แก่ ฝึกความอดทนความขยันหมั่นเพียรในหน้าที่ของตนเอง รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ทำในสิ่งที่ดี ไม่พูดโกหก

การวิเคราะห์เนื้อหาจากใบงานในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ครั้งที่ 10

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบด้านการเรียนตามแนวอริยสัจ 4 พบว่า นักเรียนสามารถบอกได้ว่า ปัญหาทางเศรษฐกิจของนักเรียนที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา ได้แก่ ความกังวลใจเรื่องค่าใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์การเรียน ไม่มีเงินซื้อสมุดหนังสือ ค่าเดินทางมาเรียน ค่าอาหารกลางวัน ทำให้ไม่อยากมาโรงเรียน ส่วนสาเหตุของปัญหา ได้แก่ อยากรที่จะมีรายได้เพิ่มขึ้น อยากรจะมีเงินใช้เพิ่มขึ้น อยากรมีเงินซื้ออุปกรณ์การเรียน เป้าหมายในการแก้ปัญหา ได้แก่ ไม่กังวลใจ ไม่คิดมาก มีรายได้เพิ่มขึ้น และแนวทางในการแก้ปัญหา ได้แก่ ใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย ออมเงิน หารายได้ รายรับต้องมากกว่ารายจ่าย

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการนำประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ไปใช้ทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง พบว่า นักเรียนสามารถบอกการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง ได้แก่ วางแผนการแก้ปัญหาเรื่องรายได้ ควรหารายได้ระหว่างเรียน ประหยัดเงิน ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือย วางแผนการใช้จ่ายเงิน

การวิเคราะห์เนื้อหาจากใบงานในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ครั้งที่ 11

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน พบว่า นักเรียนสามารถวิเคราะห์ตัวเองและการเตรียมตัวสำหรับการทำงาน คือ

การวิเคราะห์ตัวเอง นักเรียนสามารถบอกแหล่งงานภายในโรงเรียนที่ตนเองรู้จัก ได้แก่ งานเกษตร งานสหกรณ์ งานตัดเย็บเสื้อผ้า งานจักรสานตะกร้า งานถ่ายเอกสาร ส่วนแหล่งงานภายนอกโรงเรียน ได้แก่ งานส่งของ งานขายของ งานซ่อมรถ งานเสริมสวย นักเรียนมีความรู้ความสามารถ และความถนัดของตัวเอง ได้แก่ ด้านการเกษตร ศิลปะ ช่างกล ซ่อมรถ เลี้ยงสัตว์ นอกจากนี้ นักเรียนยังรู้จักประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำงาน ได้แก่ ทำให้มีรายได้ มีเงินเก็บ รู้จักคนเพิ่มขึ้น รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ฝึกฝนตัวเอง มีความรู้เพิ่มขึ้น

การเตรียมตัวสำหรับการทำงาน นักเรียนสามารถบอกการเตรียมความพร้อมก่อนการทำงาน ได้แก่ กล้าและมีความมั่นใจ ควรมีความรู้ในงานที่จะทำ และการเตรียมความพร้อมขณะทำงาน ได้แก่ ตั้งใจทำงาน รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ตรงต่อเวลา พยายามเรียนรู้งาน แต่งตัวเรียบร้อย

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการนำประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้จากแนวทางการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนมาประยุกต์ใช้กับตัวเอง พบว่า นักเรียนสามารถบอกถึงแนวทางการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนมาประยุกต์ใช้กับตัวเอง ได้แก่ ทำให้แนวทางที่จะหางานทำระหว่างเรียนได้ มีทางที่หารายได้ช่วยพ่อแม่และมีเงินไปโรงเรียน แบ่งเบาภาระพ่อแม่ และมีเงินซื้ออุปกรณ์ในการเรียน หางานทำแล้วนำเงินมาจ่ายค่าสมุดหนังสือที่ค้างอยู่

การวิเคราะห์เนื้อหาจากใบงานในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ครั้งที่ 12

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม พบว่า นักเรียนได้สำรวจสิ่งที่ตัวเองได้เรียนรู้ คือ การคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 ได้แก่ การรู้จักการแก้ปัญหาแบบเป็นขั้นตอนโดยเริ่มจากปัญหา หาสาเหตุ วางเป้าหมาย และวิธีการแก้ปัญหา พยายามไม่กังวลใจในเรื่องต่างๆ เรียนรู้การตัดความกังวล ความไม่มั่นใจ ทำให้จิตใจสงบขึ้น รู้จักตัวเอง

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้แก่ การรู้จักวิธีการอ่านหนังสือ รู้จักวิธีการเรียนอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับตัวเอง รู้จักแบ่งเวลา เห็นประโยชน์จากการมีนิสัยที่ดีในการเรียน มีเป้าหมายในการเรียน รู้ว่าในแต่ละวันควรจะใช้เวลาทำประโยชน์อะไรบ้าง

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ได้แก่ รู้จักวางแผนโดยรู้ความต้องการและความเหมาะสมของตัวเองในการหารายได้ รู้วิธีหารายได้ในระหว่างเรียน สามารถช่วยแบ่งเบาภาระพ่อแม่ เรียนรู้การทำงานและการเตรียมความพร้อมระหว่างทำงาน รู้จักความสามารถของตัวเอง การเลือกงานให้เหมาะสม

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับความคิดและความรู้สึกของนักเรียนหลังจากได้มีโอกาสเข้าร่วมโปรแกรม พบว่า นักเรียนได้รู้จักการแก้ปัญหาอย่างถูกวิธี นำไปแก้ปัญหาในการเรียน สนใจเรียนมากขึ้น รู้วิธีการอ่านหนังสืออย่างเป็นเวลา รู้สาเหตุของการออกกลางคันเราจึงเลือกที่จะไม่ทำอย่างนั้น ทำให้รู้จักวางแผนชีวิตประจำวันให้ง่ายขึ้น รู้จักปรับปรุงตัวเอง ไม่ทำในสิ่งที่ไม่ดี มีเป้าหมายในการเรียน เรียนรู้การทำสมาธิ และนักเรียนรู้สึกดี ได้รับความสนุกสนาน และได้รู้จักเพื่อน ๆ ต่างห้อง

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม

ตารางที่ 24 ค่ามัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของคะแนนการประเมินของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม

ข้อที่	ข้อความ	ค่ามัธยฐาน	ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์
สิ่งที่เรียนรู้			
1	ทำให้นักเรียนได้รู้จักตนเอง และสำรวจตัวเองตามความเป็นจริง	3.00	0.50
2	ทำให้นักเรียนเห็นแนวทางในการแก้ปัญหา และการลงมือปฏิบัติ	3.00	0.00
3	ทำให้นักเรียนรู้จักพิจารณาปัญหา สาเหตุปัญหา เป้าหมายในการแก้ปัญหา และแนวทางปฏิบัติตามแนววิธี 4	3.00	0.50
4	ทำให้นักเรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการคิดในการแก้ปัญหาตามแนววิธี 4 มาประยุกต์ใช้กับตนเอง	3.00	0.38
5	ทำให้นักเรียนมีเป้าหมายในการเรียน	3.00	0.50
6	ทำให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการเรียน	3.00	0.00
7	ทำให้นักเรียนเห็นประโยชน์จากการมีนิสัยที่ดีได้ในการเรียน	3.00	0.50
8	ทำให้นักเรียนรู้จักความสามารถตัวเอง	3.00	0.38

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่ามัธยฐาน	ค่าเบี่ยงเบน ควอไทล์
9	ทำให้นักเรียนมีแนวทางในการตัดสินใจในการเลือก ทำงานระหว่างเรียนอย่างเหมาะสมกับตัวเอง	3.50	0.50
10	ทำให้นักเรียนมีแนวทางในการเตรียมตัวสำหรับ การทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน	3.00	0.50
การจัดกิจกรรม			
11	จำนวนครั้งในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสม	3.00	0.50
12	เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละครั้งมีความเหมาะสม	3.00	0.38
13	กิจกรรมในแต่ละครั้งมีความน่าสนใจ	3.00	0.38
14	อุปกรณ์และเอกสารที่ใช้ประกอบกิจกรรมแต่ละครั้ง มีความพร้อมและน่าสนใจ	3.00	0.50
15	บรรยากาศในกลุ่มมีความอบอุ่น เป็นมิตร เป็นกันเอง และมีการยอมรับซึ่งกันและกัน	3.00	0.50
ภาพรวมของโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม			
16	นักเรียนมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโปรแกรม	3.00	0.50
17	นักเรียนมีแนวทางในการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้กับตัวเอง	3.00	0.50

จากตารางที่ 24 ค่ามัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของแบบประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่มและต่อผู้นำกลุ่มภายหลังเสร็จสิ้นโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม อยู่ในระดับ มาก ถึง มากที่สุด (ระหว่าง 3.00 ถึง 4.00) และมีการกระจายของคะแนนในระดับน้อย (ระหว่าง 0.00 ถึง 0.50) แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันได้รับประสบการณ์และได้เรียนรู้การคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการวางแผนเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดแก้ปัญหาตาม

แนวข้อ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการวางแผนเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ได้สำรวจตนเองในด้านความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรม ได้ร่วมแสดงความคิดและระบายความรู้สึก รวมถึงร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันกับเพื่อนนักเรียนในกลุ่ม ทำให้มีความเข้าใจปัญหาและมีแนวทางในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง

ความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลอง มีดังนี้

1. จากการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีโอกาสได้สำรวจความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเอง
2. จากการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ทำให้นักเรียนให้เกิดความเข้าใจปัญหาของตนเองและของเพื่อน ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนในกลุ่ม ได้ฝึกการแสดงความคิดเห็น และทำให้กล้าแสดงออก
3. จากการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีความรู้เรื่องการคิดแก้ปัญหาตามแนวข้อ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีคิดที่ถูกต้องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. จากการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะของนักเรียนกลุ่มทดลอง มีดังนี้

1. นักเรียนอยากให้เพิ่มเวลา และจำนวนครั้งในการทำกิจกรรม
2. นักเรียนอยากให้เพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับการหารายได้ระหว่างเรียน

ข้อวิจารณ์

การวิจารณ์ครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ 1) การสร้างโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ 2) ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้าง

ปัญหาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งจะแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสร้างโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญหาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์

การสร้างโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญหาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ นั้นพัฒนา 3 ด้าน คือ การคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน โดยให้นักเรียนได้ศึกษาจากตัวแบบ สื่อวีดิทัศน์ การสอนความรู้บรรยายให้กับนักเรียน การแบ่งปันประสบการณ์ การได้สะท้อนความคิด การสรุป ประยุกต์แนวคิดโดยลำดับขั้นของกิจกรรม คือ ขั้นนำเป็นการสร้างความรู้สึกร่วม สร้างบรรยากาศสร้างสมาธิ ขั้นดำเนินกิจกรรมเป็นขั้นที่นักเรียนดำเนินกิจกรรมร่วมกันทำให้เกิดการเรียนรู้โดยตรงและเกิดปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ขั้นสรุป นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ ร่วมกันในกิจกรรมนั้นและขั้นประเมินผลเป็นการวัดความรู้ความเข้าใจจากใบงาน ซึ่งโปรแกรมแนะแนวกลุ่มพัฒนา 3 ด้าน ดังนี้

การคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4

กระบวนการให้โปรแกรมแนะแนวกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 ขั้นตอนในการดำเนินโปรแกรมแนะแนวกลุ่มครั้งที่ 2, 3, 4, 5 และ 10 โดยมุ่งให้นักเรียนสามารถบอกปัจจัยที่นำไปสู่การออกกลางคัน วิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียน อธิบายขั้นตอนการแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 บอกประโยชน์ของวิถีคิดตามแนวอริยสัจ 4 บอกข้อปฏิบัติตามแนวทางมรรค 8 อธิบายในการแก้ปัญหาด้านการเรียนตามแนวอริยสัจ 4 บอกประโยชน์ของการนำไปใช้ทางด้านการเรียนของนักเรียน บอกการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเองอธิบายในการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อด้านการเรียนตามแนวอริยสัจ 4 และบอกประโยชน์ของการนำไปใช้ทางด้านเศรษฐกิจของนักเรียน จากการจัดโปรแกรมแนะแนวกลุ่มดังกล่าวทำให้นักเรียนสามารถมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ พระพรหมคุณาภรณ์ (ปยุตฺโต)(2549: 920) กล่าวว่า หลักอริยสัจ 4 นอกจากเป็นคำสอนที่ครอบคลุมหลักธรรมทั้งหมดในพระพุทธศาสนาเป็นวิธีการแห่งปัญญา ซึ่งดำเนินการแก้ไขปัญหาตามระบบแห่งเหตุผล เป็นการแก้ปัญหา และจัดการกับชีวิตของตนด้วยปัญญาของมนุษย์เอง โดยนำเอาหลักความจริงที่มีอยู่ตามธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ ทั้งนี้ ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน

มีสาเหตุมาจากหลายสาเหตุทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับปัญหาของนักเรียนแต่ละคนซึ่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน ถ้านักเรียนรู้จักแนวทางในการสำรวจตัวเองทำให้นักเรียนได้เข้าใจว่านักเรียนนั้นมีปัญหาอะไร สาเหตุของปัญหาเกิดจากอะไร กำหนดเป้าหมาย การวางแผนแนวทางในการปฏิบัติ ทำให้นักเรียนมีแนวทางในการแก้ปัญหา จัดการกับชีวิตของตัวเองตามความเป็นจริง พัฒนาวิธีการของนักเรียนและการนำแนวคิดไปลงมือปฏิบัติ ในการแก้ไขปัญหานั้นเพื่อไปสู่การลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

กระบวนการให้โปรแกรมแนะแนวกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการดำเนินโปรแกรมแนะแนวกลุ่มครั้งที่ 6, 7, 8 และ 9 โดยมุ่งให้นักเรียนสามารถวางแผนเป้าหมายในการเรียน ยกตัวอย่างการวางแผนในการเรียนเพื่อไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ บอกวิธีการเรียนเพื่อให้ประสบความสำเร็จ ยกตัวอย่างแนวทางในการเรียนมาประยุกต์ใช้กับตัวเอง อธิบายวิธีการสร้างนิสัยในการเรียน นำแนวทางในการสร้างนิสัยในการเรียน อธิบายบทบาทหน้าที่ของนักเรียน และบอกการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง จากการจัดโปรแกรมแนะแนวกลุ่มดังกล่าว จะทำให้นักเรียนมีแนวทางในการสร้างเป้าหมายและการวางแผนในการเรียน สร้างนิสัยที่ดีในการเรียน รับบทบาทหน้าที่ในฐานะนักเรียน และทำให้เกิดความพยายามเพื่อให้ตัวเองประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2550: 172) กล่าวว่า แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศที่ตนเองตั้งไว้บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะไม่ทำงานเพราะหวังรางวัล แต่ทำเพื่อจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ พรรณี ช.เจนจิต (2545: 292-293) กล่าวว่า ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีความมานะบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ พยายามที่จะไปถึงจุดหมายปลายทาง เป็นผู้ทำงานมีแผน เป็นผู้ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง ทั้งนี้ ในการสร้างนิสัยรักการเรียนเป็นการสร้างแรงจูงใจให้มีแรงขับ ความมุ่งมั่น กระตือรือร้นในการเรียน เนื่องจากแรงจูงใจเป็นตัวกำหนดทิศทางการช่วยในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ซึ่งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นจิตลักษณะที่สำคัญที่บุคคลที่เกี่ยวข้องจะควรช่วยสร้างเสริมให้มีในมนุษย์โดยเฉพาะเยาวชนของชาติ เพราะบุคคลใดที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ย่อมมีความมานะพยายามที่จะทำได้ดีที่สุดตามศักยภาพที่ตนเองที่อยู่ (อริยา คูหา, 2546: 37-38) ถ้านักเรียนเห็นว่า การเรียนเป็นเรื่องสนุกสนานก็จะเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนมีพลังในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ลดการเบื่อหน่ายในการเรียนซึ่งเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการออกกลางคัน

การวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

กระบวนการให้โปรแกรมแนะแนวกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความคิดในการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนในการดำเนินโปรแกรมแนะแนวกลุ่มครั้งที่ 6, 7, 8 และ 9 โดยมุ่งให้นักเรียนสามารถบอกแนวทางการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนได้ และนำแนวทางการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนมาประยุกต์ใช้กับตัวเองอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การวางแผนทำงานจะช่วยให้มีทิศทางในการเลือกทางเดินไปสู่เป้าหมาย ซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการ ทักษะ ความสามารถ แรงจูงใจของตนเองเพื่อสามารถสร้างเป้าหมายให้กับชีวิตอย่างถูกต้องตามสภาพความเป็นจริงได้ ในการวางแผนทำงานนั้น ความสนใจทั้งหมดจะต้องมุ่งไปสู่ตัวบุคคล โดยจะต้องทำการวิเคราะห์ตนเองในทุกแง่มุมเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจตัวเอง สามารถตัดสินใจและพิจารณาถึงทางเลือกที่เหมาะสม (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2544: 216-217) ทั้งนี้ การหารายได้ระหว่างเรียนทำให้นักเรียนมีรายได้ด้วยการทำงานที่เหมาะสมขณะที่ศึกษาอยู่ ซึ่งมีโครงการของกระทรวงศึกษาธิการเข้ามามีส่วนในการดำเนินการเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนหารายได้ระหว่างเรียนโดยให้สถานศึกษาสร้างงาน และจัดจ้างนักเรียนทำงานในงานที่ทำให้เกิดทักษะและเกิดประสบการณ์ ทั้งนี้ ถ้านักเรียนมีแนวทางในการหารายได้ระหว่างเรียน รู้จักวางแผนก็จะทำให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์ตัวเอง เพื่อเตรียมตัวในการทำงาน นำไปสู่ความเป็นไปได้ที่จะสำเร็จ การศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และลดการออกกลางคันของนักเรียนอีกด้วย

ผลการตอบแบบประเมิน โปรแกรมแนะแนวกลุ่มของนักเรียน พบว่า ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของแบบประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่มและต่อผู้นำกลุ่มภายหลังเสร็จสิ้นโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม อยู่ในระดับ มาก ถึง มากที่สุด (ระหว่าง 3.00 ถึง 4.00) และมีการกระจายของคะแนนในระดับน้อย (ระหว่าง 0.00 ถึง 0.50) แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันได้รับประสบการณ์และได้เรียนรู้การคิดแก้ปัญหาตามแนววิธี 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการวางแผนเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธี 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการวางแผนเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ได้สำรวจตนเองในด้านความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรม ได้ร่วมแสดงความคิดและระบายความรู้สึก รวมถึงร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันกับเพื่อนนักเรียนในกลุ่ม ทำให้มีความเข้าใจปัญหาและมีแนวทางในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง ทั้งนี้ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน

ได้รับประสบการณ์และได้เรียนรู้การคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ได้สำรวจตนเองในด้านความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรม ได้ร่วมแสดงความคิดและระบายความรู้สึก รวมถึงร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันกับเพื่อนนักเรียนในกลุ่ม ทำให้มีความเข้าใจปัญหาและมีแนวทางในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง

2. ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์

ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน การคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน การคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันทำให้นักเรียนมีการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนเพิ่มขึ้น นำไปสู่การลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียน ทั้งนี้ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต)(2551: 52) กล่าวว่า การคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 ทำให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาตามเหตุและผล หรือเป็นไปตามเหตุและผลสืบสาวจากผลไปหาเหตุ แล้วแก้ไขที่ต้นเหตุมุ่งตรงต่อสิ่งที่ต้องปฏิบัติ โดยเริ่มจากการระบุปัญหา หาสาเหตุของปัญหา กำหนดเป้าหมายเพื่อปัญหา และวางแผนงานในการลงมือปฏิบัติซึ่งการแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 นั้นเกี่ยวข้องกับสภาวะจิตใจของบุคคลและปรากฏการณ์รอบตัวที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้นักเรียนรู้จักสำรวจตัวเอง เข้าใจความจริง เคารพหน้ากับปัญหา และรู้จักแก้ปัญหาอย่างมีระบบอย่างมีเหตุผล ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น อริยา คูหา (2546: 37-38) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นจิตลักษณะที่สำคัญเพราะบุคคลใดที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ย่อมมีความมานะพยายาม

ที่จะทำให้ดีที่สุด ตามศักยภาพที่ตนเองที่อยู่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามเพื่อประสบความสำเร็จโดยไม่หวังรางวัล ซึ่งผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น จะเป็นผู้ที่มีความพยายาม มีการวางแผน คาดหวังในความสำเร็จ ในการพัฒนานิสัยที่ดีในการเรียนนั้นครูมีแนวทางที่ช่วยเหลือนักเรียนได้สร้างนิสัยรักเรียน เช่น การบริหารเวลา วิธีเรียนในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนมีแนวทางในการนำไปใช้ในการเรียนได้อย่างเหมาะสมกับตัวเอง นอกจากนี้ ในการวางแผนทำงาน เพื่อหารายได้ระหว่างเรียนนั้น นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2544: 216-217) การวางแผนนั้นจะทำให้บุคคล รู้จักเตรียมความพร้อม และรู้จักการวิเคราะห์ตนเองในทุกแง่มุมเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจตัวเอง สามารถตัดสินใจและพิจารณาถึงทางเลือกที่เหมาะสม จะเห็นได้ว่า ถ้านักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาตาม แนวอริยสัจ 4 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และรู้จักการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน จะทำให้นักเรียนรู้จักตัวเอง สามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีแรงจูงใจในการเรียน แนวทางในการเลือกและตัดสินใจ และประยุกต์ให้เกิดประโยชน์กับตัวเองซึ่งนำไปสู่การลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนได้ สรุปได้ว่าได้ว่าการวิจัยครั้งนี้ โปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการสร้างเสริมปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่ไปสู่การออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถนำไปพัฒนาและป้องกันนักเรียนเพื่อลดพฤติกรรมที่ไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน
2. เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน โดยเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

สมมติฐานการวิจัย

1. ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีจำ 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โดยผู้วิจัยได้มาโดยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยให้นักเรียนทำแบบสอบถามพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน จากนั้นตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์เรียงคะแนนจากสูงไปต่ำ คัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 จำนวน 54 คน จากนั้นผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจของนักเรียนในการเข้าร่วมการทดลองได้นักเรียนจำนวน 24 คน หลังจากนั้นแบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นกลุ่มทดลอง 12 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

โปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญหาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน

2.2 แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 และคู่มือการตรวจแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4

2.3 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นโดยภทรพร ยุทธาภรณ์พินิจ

2.4 แบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

2.5 แบบประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม

การดำเนินการทดลอง

ในการดำเนินการทดลองการวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีวิธีการดำเนินการทดลอง ดังนี้

ระยะก่อนการทดลอง

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากหัวหน้าภาคจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่ออนุมัติในการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 เป็นกลุ่มตัวอย่างและขออนุญาตใช้สถานที่ในการดำเนินการทดลอง

2. ให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 216 คน ทำแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่จะนำไปสู่การออกกลางคัน

3. จากนั้นตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ เรียงคะแนนจากสูงไปต่ำ คัดเลือกเฉพาะที่มีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 จำนวน 54 คน จากนั้นผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจของนักเรียนในการเข้าร่วมการทดลองได้นักเรียนจำนวน 24 คน หลังจากนั้นแบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นกลุ่มทดลอง 12 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 12 คน

4. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 แบบวัดแรงจูงใจ ฝึสัมผัสฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

ระยะการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการนำโปรแกรมกับนักเรียนกลุ่มทดลองด้วยตนเองตามโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เริ่มวันที่ 29 ธันวาคม 2551 ถึงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2552

ระยะหลังการทดลอง

เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินกิจกรรมครั้งที่ 12 และหลังจากนั้นเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การ

ออกกลางคัน แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของกลุ่มทดลองมาทดสอบคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มและหาค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองด้วยสถิติอนพารามตริก (Nonparametric Statistic) The Wilcoxon Matched Pairs Signed – Rank Test

3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลองด้วยสถิติอนพารามตริก (Nonparametric Statistic) The Mann-Whitney U Test

4. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากใบงานในแต่ละกิจกรรมและการประเมินโปรแกรมแนะแนวกลุ่มของนักเรียน ภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมด้วยค่ามัธยฐาน (Median) ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation) และสรุปข้อคิดเห็นอื่นๆ เพื่อประเมินสิ่งที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมด้วยการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนการคิดแก้ปัญหาตามแนววิธีสัจ 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
7. ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
8. ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. ในภารกิจกรรมการฝึกสมาธินั้นควรคำนึงวัยของนักเรียน สถานที่ บรรยากาศ และรูปแบบการฝึกสมาธิ
2. ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้กับนักเรียนควรใช้สื่อวิทัศน์ รูปภาพ หรือการ์ตูน เพราะง่ายต่อการเข้าใจ ไม่ควรมีใบงานมากเกินไป
3. ในการเข้าร่วมกิจกรรมไม่ควรให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในเรื่องของเวลาและสถานที่ในการจัดกิจกรรม
4. ในการจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงสภาพอากาศของท้องถิ่น ซึ่งส่งผลทำให้การดำเนินกิจกรรมดำเนินไปได้ยาก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในระดับชั้นการศึกษาอื่น เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งในการจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงพัฒนาการตามช่วงวัยด้วย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
2. ควรนำการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมาจัดโปรแกรม เพื่อให้ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์อย่างเปิดเผยและตามความเป็นจริง

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2548. คู่มือการบริหารโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการมีงานทำของ
นักเรียน นักศึกษาให้มีรายได้ระหว่างเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุ.
- บุญศรี คำขย. 2542. จิตวิทยาแนะแนวเด็กวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- กุสุมาภรณ์ ภาว. 2550. ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการคิดแบบโยนิโมณิการ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. คู่มือพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กองทุนศาสตร์ ดร.อุบล เรียงสุวรรณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2541.
สาระการศึกษา Essence of Education “การเรียนรู้การสอน”. กรุงเทพฯ: กองทุนศาสตร์
ดร.อุบล เรียงสุวรรณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ขวัญเรือน อัครศักดิ์. 2543. ผลการเปรียบเทียบจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพุทธจิตวิทยาต่อ
การพัฒนาวิธีคิดตามแนวปัญญาและกลวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและมีกลวิธีการเผชิญปัญหาค่ำ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- แคลเลีย ทาวธรรมย์. 2543. การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์การอยู่รอดในการศึกษาการออกกลางคัน
ของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสติศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จำเนียร ช่วงโชติ. 2547. เทคนิคการแนะแนว. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- จันทพร โรจนพิทักษ์. 2543. ผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างวินัย
ในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัย
บูรพา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา
การศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2550. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: บริษัท
ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โพรเกรสชิฟ จำกัด.
- เชดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. 2549. การวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์.
- ทิตินา แคมมณี และคณะ. 2544. วิทยาการด้านการคิด. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเดอะมาสเตอร์กรุ๊ป
แมเนจเม้นท์ จำกัด.
- นุชลี อุปภัย. 2543. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- น้ำอ้อย หอมจริง. 2546. ผลของโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาการคิดแก้ปัญหาตามแนว
อริยสัจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 แผนกพาณิชยการ วิทยาลัย
อาชีวศึกษาเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา
การศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นพนาส อุ้งพระ (ธีรเวคิน). 2546. ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2544. พัฒนาการทางอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บ้งอร กมลวัฒนา. 2542. การเปรียบเทียบความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการ
แก้ปัญหาที่มีรูปแบบการตอบและการจัดเรียงปัญหาต่างกัน. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวัดผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ. 2549. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย.
พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักท์.

ปกาศิต จำปาทอง. 2542. ศึกษาสภาพการดำเนินงานส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระประเภทช่าง
อุตสาหกรรม เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมศึกษา,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประสิทธิ์ นิธิโกฏิยานนท์. 2544. ศึกษาปัญหานักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้นที่ออกกลางคันศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. สารนิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปราโมทย์ พลศักดิ์เดช. 2548. ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาการวางแผนทางอาชีพ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านแดง จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2551. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.

สุสดี มีระหงส์. 2545. การสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาวิธีคิดแบบอริยสัจสำหรับนักเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม. 2549. สรุปผลการดำเนินงานแนะแนวศึกษาต่อระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6. บุรีรัมย์: ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์.

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2542. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.

_____. 2544. ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
พัฒนาศึกษา.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). 2540. การสร้างสรรค์ปัญญาเพื่ออนาคตของมนุษยชาติ.

กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม.

_____. 2541. ทางสายอิสรภาพของการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: บริษัท
สหธรรมมิก จำกัด.

_____. 2540. ธรรมบุญชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 200. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหธรรมมิก จำกัด.

_____. 2546. พุทธธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

_____. 2544. พุทธวิธีในการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหธรรมมิก จำกัด.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ปยุตฺโต). 2549. พุทธธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
บริษัท สหธรรมมิก จำกัด.

_____. 2551. วิธีคิดตามหลักพุทธธรรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยาม.

_____. 2550. เล่าเรียน-ทำงานกันไป ชีวิตได้อะไร. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา.

พระมหาประเสริฐ อำนวยเอก. 2541. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักเรียนใน
ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พัฒนาชุมชน
มหาบัณฑิต สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พิมพ์ ม่วงศิริธรรม. 2544. ผลของการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อความมีระเบียบวินัยใน
ตนเองของนักกีฬา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพลศึกษา, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

พุทธทาสภิกขุ. 2531. จิตวิทยากับพุทธศาสตร์และจิตวิทยาในพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร:
หจก.ภาพพิมพ์.

พรทิพย์ ตั้งไชยวรรวศ์. 2540. ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางพุทธิพิสัยและจิตพิสัยของนักเรียนที่เรียนเก่ง นักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนที่ออกกลางคัน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พรรณี ช. เชนจิต. 2545. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ บริษัท คอมแพคท์ พริน จำกัด.

พวงพันธ์ ชศสระ. 2542. การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบกับการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ไพรินทร์ รุยแก้ว. 2546. สภาพชีวิตของนักเรียนที่ออกกลางคัน: รายงานวิจัยย่อยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภทรพร ยุทธากรณ์พินิจ. 2547. รูปแบบการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ. ปยุตโต. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มาลาดี โหมดเขียว. 2541. การเปรียบเทียบทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยการสอนแบบกระบวนการสร้างเสริมค่านิยมกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ยุพยง วุ่นวงษ์. 2538. การศึกษาการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัชร ทรัพย์มี. 2531. การแนะแนวในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัชร ศรีคำ. 2535. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนต่อการออกกลางคัน
ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วัลลภา จันทรเพ็ญ. 2544. การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษา
ช่วงอุตสาหกรรมตามแนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรางคณา โสมะนันท์. 2549. ผลของการศึกษาแบบกลุ่มตามแนวพุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาวิธีคิด
แบบโยนิโสมนสิการและการสนทนาที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ลักขณา สรวิวัฒน์. 2549. การคิด (Thinking). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เดียนสโตร.

_____. 2543. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร.

ศรีพร มีล่อง. 2545. ผลของการศึกษากลุ่มต่อการพัฒนาวิธีคิดตามแนวปัญญาและความมีวินัยใน
ตนเองของวัยรุ่นในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปราณี. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศรีเรือน แก้วกังวาน. 2549. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 9.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547.

แนวทางการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนหารายได้ระหว่างเรียนด้วยอาชีพที่เหมาะสม
ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.

สกลรัตน์ พึ่งประดิษฐ์. 2550. การสร้างโปรแกรมการวางแผนการศึกษาและอาชีพเพื่อพัฒนาการ
ประเมินตนเองและอาชีพสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนวมินท
ราชินูทิศ บดินทรเดชา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและ
การแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมร รื่นกมล. 2534. ผลของกิจกรรมการแนะแนวกลุ่มที่มีต่อการเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพ
อิสระและการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนกรณีศึกษาที่โรงเรียนฐานบินกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการ
แนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2550. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรินทร์ กลีบทอง. 2534. การศึกษาการดำเนินตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อ
การมีรายได้ระหว่างเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคใต้.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิทย์ มูลคำ. 2548. ครบเครื่องเรื่องการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.

สุวรรณิ แสงวงศ์. 2542. การพัฒนาโปรแกรมเพื่อพัฒนาแรงจูงใจต่อเนื้อเรื่องสำหรับนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559):
ฉบับสรุป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

2540. รายงานผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

2541. รายงานผลการวิจัยเรื่องการสูญเสียทางเศรษฐกิจ: ผลกระทบจากการออกกลางคัน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2550. พิมพ์ครั้งที่ 6. **ทฤษฎีและเทคนิคการปรับปรุงพฤติกรรม.**

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2535. **คู่มือแนวปฏิบัติของนักเรียนโครงการประกอบอาชีพ
อิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน.** กรุงเทพมหานคร: กรมสามัญศึกษา.

อนันตพิสัย รุจิเรข. 2548. **เอกสารประกอบการสอน วิชา 153534 สถิติอนพารามетริกใน
การวิจัยทางการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อภิชาติ เสรณีวิจัยกิจการ. 2545. **แนะแนวการศึกษาและอาชีพ: นโยบายและแนวการดำเนินงาน.**
กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ. แปลจาก Conger, D. S. 1994. **Policies and Guidelines
for Educational and Vocational Guidance.** Paris: The United Nations Educational,
Scientific and Cultural Organization (UNESCO).

อภิรดี เกลี้ยงเกิด. 2549. **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหา
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนหน่วยกับสังคมด้วยแบบฝึกกิจกรรมโครงงาน
แบบอุปนัยและนิรนัย.** ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อมรรัตน์ อุ๋นจิตร. 2547. ผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวอาชีพตามแบบพุทธิปัญญา
 สารสนเทศต่อการพัฒนาการรู้คิดแห่งตนและความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพของ
 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อริยา กูหา. 2546. **แรงจูงใจและอารมณ์**. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยี สำนักวิทยบริการ
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- อารียา พันธุ์มณี. 2542. **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทต้นอ้อ 1999 จำกัด.
- อาภา จันทรสกุล และอัญชัน เกียรติบุตร. 2530. **การปรับพฤติกรรมทางการศึกษา**.
 กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Azzam, A. M. 2007. "Why Students Drop Out" **Research in education**. 64 (7): 91-93.
- Cecil, R. and K. Randy. 2003. **Handbook of Psychological & Educational Assessment of
 Children**. Second Edition, New York: The Guilford Press.
- Crow, L. and A. Crow. 1956. **Human Development and Learning**. New York: American
 Book Company.
- Eggen, P. 1997. **Educational Psychology**. Third Edition. New York: Prentice-Hall, Inc.
- Fisher, R. 1990. **Teaching Children to think**. Hong Kong: T.J.Press, Padstow, Cornwall.
- Forsyth, D.R. 1999. **Group Dynamics**. Virginia: An International Thomson Publishing
 Company Press.
- Johnson W. F. , B. Steffle. and R. A. Edelfelt. 1961. **Pupil Personnel and Guidance Services** .
 New York: McGraw-Hill Book Company.

Kingston, E. 2008. "Emotional Competence and Drop-Out Rates in Higher Education"

Education & Training 50 (2): 128-139.

Lassibille, G. and L. N. Gomez. 2008. "Why Do Higher Education Students Drop Out"

Education Economics 16 (1): 89-105.

Loyens, S. M. , R. M. Rikers. and H. G. Schmidt. 2007. "The Impact of Students' Conceptions of Constructivist Assumptions on Academic Achievement and Drop-out" **Studies in**

Higher Education 32 (5): 581-602.

Madsen, C. H. and M. Clifford. 1981. **Teaching/Discipline A Positive Approach for**

Educational Development. Third Edition. Boston: Allyn and Bacon, Inc.

Mavis, H. and P. Ross. 1999. **Child Psychology.** New York: The McGraw-Hall Companies.

Michael, R. 1997. **Groupwork in Education and Training.** London: Kogan Page Limited.

Mumphrey A. and J. Christian. 1977. **Essential Aspect of Career Planning And Development.**

Second Edition Copyright. New York: The Interstate Printers & Publishers Inc.

Paul, E. and K. Don. 1992. **Educational Psychology: Classroom connections.**

New York: Macmillan Publishing Company.

Saul A. 1977. **Behavior Modification for The Classroom Teacher.** New York: McGraw-Hill.

Seng, T. O. , R. D. Parsons. , S. L. Hinson and D. Brown. 2003. **Educational Psychology: A**

Practitioner-Researcher Approach (An Asian Edition). Singapore: McGraw-Hill

Education (Asia).

Shertzer B. and S. C. Stone. 1976. **Fundamentals of Guidance**. Boston: Houghton Mifflin Company.

Siegler, R. S. 1998. **Children's Thinking**. Third Edition. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

Terry, M. 2008. "The Effects that Family Members and Peers Have on Students' Decisions to Drop out of School" **Educational Research Quarterly** 31 (3): 25-38.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างหนังสือที่ใช้ในการวิจัย

ที่ ศธ 0513.109/๗๑

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

๑ ตุลาคม 2551

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเบื้องต้นเพื่อทำการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยราชพิทยาคม

ด้วย นางสาวศิริกัญญา ตระกูลรัมย์ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะทำการศึกษา
และเก็บข้อมูลของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และขอ
อนุญาตให้นักเรียนของโรงเรียนห้วยราชพิทยาคมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย ในวันที่ 1 พฤศจิกายน
2551 เป็นต้นไป จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ให้ น.ส.ศิริกัญญา ตระกูลรัมย์ ดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ น.ส.ศิริกัญญา ตระกูลรัมย์
จะเป็นผู้ติดต่อดำเนินการด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญชัน เกียรติบุตร)
รองคณบดีฝ่ายบริหาร รักษาการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะฯ

โทร./โทรสาร 0-2561-4889

ที่ ศธ 0513.109/146

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

๑ ตุลาคม 2551

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเบื้องต้นเพื่อทำการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคม

ด้วย นางสาวศิริกัญญา ตระกูลรัมย์ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะดำเนินการ
ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ และแบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมออกกลางคันของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2551 เป็นต้นไป จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ให้ น.ส.ศิริกัญญา ตระกูลรัมย์ ดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ น.ส.ศิริกัญญา ตระกูลรัมย์
จะเป็นผู้ติดต่อดำเนินการด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญชัน เกียรติบุตร)
รองคณบดีฝ่ายบริหาร รักษาการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะฯ

โทร./โทรสาร 0 - 2561 - 4889

ที่ ศธ 0513.109/ 190๕

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

7 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขออนุญาตขอพระราชทานใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต

เรียน คุณภรพร ยุทธภรณ์

ด้วย นางสาวศิริกัญญา ตระกูลรัมย์ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้
ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาเพื่อลดพฤติกรรมที่นำไปสู่
การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์” มีความ
ประสงค์ขออนุญาตขอพระราชทานใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ
ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์เรณูมาศ มาอุ่น)
รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ รักษาการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะฯ

โทร./โทรสาร. 0 - 2561 - 4889

ที่ ศธ 0513.109/ 1๔๐๖

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

๗ พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อาจารย์เบญจมาศ กาญจนวิโรจน์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. โปรแกรมแนะแนวกลุ่ม จำนวน 1 ชุด
3. แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวศิริกัญญา ตระกูลรัมย์ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาเพื่อลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์”

ในการนี้ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังกล่าว เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้้นำข้อเสนอแนะของท่าน ไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์เบญจมาศ มาอุ่น)
รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ รักษาราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์/

สำนักงานเลขานุการคณะฯ

โทร./โทรสาร. 0 - 2561 - 4889

(๕๓๓)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มก.โทร. 1847

ที่ ศธ 0513.10903/ 1๘๙ วันที่ ๒๙ ตุลาคม 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิภา นักรัก

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน
 3. โปรแกรมแนะแนวกลุ่มการเสริมสร้างปัญญาเพื่อลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ด้วย นางสาวศิริกัญญา ตระกูลรัมย์ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาเพื่อลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์”

ในการนี้ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้นำข้อเสนอแนะของท่านไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าว จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ผศ. วรพิมพ์ ธีระวัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

(๕๓๓)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มก. โทร. 1847

ที่ ศธ 0513.10903/ ๑๘๑ วันที่ ๒๙ ตุลาคม 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อาจารย์ศิริสุตา ตาวัลย์ ณ อยุธยา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน
3. โปรแกรมแนะแนวกลุ่มการเสริมสร้างปัญหาเพื่อลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ด้วย นางสาวศิริกัญญา ตระกูลรัมย์ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญหาเพื่อลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์”

ในการนี้ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้นำข้อเสนอแนะของท่านไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ผศ. วรพิมพ์ ธีระวัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มก.โทร. 1847

ที่ ศธ 0513.10903/ 171

วันที่ 18 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรกฎ นกคัม

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

2. แบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวศิริกัญญา ตระกูลรัมย์ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาเพื่อลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์"

ในการนี้ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังกล่าว เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้นำข้อเสนอแนะของท่าน ไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ผศ.วรพิมพ์ ธีระวัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มก.โทร. 1847

ที่ ศธ 0513.10903/ 155 วันที่ 7 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผศ. อัญชัน เกียรติบุตร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวศิริกัญญา ตระกูลรัมย์ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาเพื่อลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์”

ในการนี้ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังกล่าว เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้นำข้อเสนอแนะของท่าน ไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ผศ.วรพิมพ์ ธีระวัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มก. โทร. 1847

ที่ ศร 0513.10903/172 วันที่ 18 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อาจารย์นพวรรณ คณิงชัยสกุล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวศิริกัญญา ตระกูลรัมย์ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาเพื่อลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์"

ในการนี้ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังกล่าว เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้นำข้อเสนอแนะของท่าน ไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ผศ.วรพิมพ์ ถิระวัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มก.โทร. 1847

ที่ ศธ 0513.10903/173

วันที่ 18 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อาจารย์ณัฐชา รินบุญ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวศิริกัญญา ตระกูลรัมย์ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาเพื่อลดพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์"

ในการนี้ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังกล่าว เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้นำข้อเสนอแนะของท่าน ไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ผศ.วรพิมพ์ ธีระวัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

ภาคผนวก ข

ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. อาจารย์เบญจมาศ กาญจนวิโรจน์

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาสังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญชัน เกียรติบุตร

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาคณิตศาสตร์ เกมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริญญาโท M Ed. in Guidance and Counseling Lamar University, Texas, U.S.A.

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรภา นัคคิม

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วทบ.) สาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศสม.) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประกาศนียบัตรชั้นสูง สาขาการศึกษาพิเศษ จากมหาวิทยาลัยโกเบ ประเทศญี่ปุ่น

4. อาจารย์ณัฐนิชา รื่นบุญ

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี

- ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- รัฐศาสตรบัณฑิต (ศส.บ.) สาขารัฐศาสตร์บริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. อาจารย์ศิริสุตา ลดาวัลย์ ณ อยุธยา

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปริญญาโท วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

6. อาจารย์นพวรรณ คณิงชัยสกุล

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
มหาวิทยาลัยนเรศวร

ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ค

โปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคัน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์

วัน-เวลาและสถานที่ในการทดลองโปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญา
ที่มีต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 216 คน ในวันจันทร์ที่ 15 ธันวาคม 2552 หลังจากนั้นให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. เรียงคะแนนจากแบบสอบถามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันจากต่ำไปสูง คัดเลือกนักเรียนที่มีจากคะแนนพฤติกรรมที่นำไปสู่การออกกลางคันสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ได้เป็นจำนวน 54 คน

3. จากนั้นผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจของนักเรียนในการเข้าร่วมการทดลอง ได้นักเรียนจำนวน 24 คน หลังจากนั้นแบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นกลุ่มทดลอง 12 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 12 คน

4. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมทำแบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ 4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ในวันจันทร์ที่ 22 ธันวาคม 2552 และวันอังคารที่ 23 ธันวาคม 2552

5. ผู้วิจัยดำเนินการนำโปรแกรมกับนักเรียนกลุ่มทดลองด้วยตนเองตามโปรแกรมแนะแนวกลุ่มจำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมได้รับการเรียนการสอนตามปกติ

6. วัน เวลาและสถานที่ในการเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่มของนักเรียน

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เวลา	สถานที่
1	วันจันทร์ที่ 29 ธันวาคม 2551	8.40 - 9.30 น.	ห้องแนะแนว
2	วันอังคารที่ 30 ธันวาคม 2551	8.40 - 9.30 น.	ห้องคณิตศาสตร์
3	วันจันทร์ที่ 5 มกราคม 2552	8.40 - 9.30 น.	ห้องแนะแนว
4	วันพุธที่ 7 มกราคม 2552	11.10 - 12.00 น.	ห้องคณิตศาสตร์
5	วันจันทร์ที่ 12 มกราคม 2552	8.40 - 9.30 น.	ห้องแนะแนว

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เวลา	สถานที่
6	วันพุธที่ 14 มกราคม 2552	13.00 - 13.50 น.	ห้องคณิตศาสตร์
7	วันจันทร์ที่ 19 มกราคม 2552	8.40 - 9.30 น.	ห้องแนะแนว
8	วันพฤหัสบดีที่ 22 มกราคม 2552	13.50 - 14.40 น.	ห้องคณิตศาสตร์
9	วันจันทร์ที่ 26 มกราคม 2552	8.40 - 9.30 น.	ห้องแนะแนว
10	วันศุกร์ที่ 30 มกราคม 2552	14.30 - 15.30 น.	ห้องสังคมศึกษา
11	วันจันทร์ที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552	8.40 - 9.30 น.	ห้องแนะแนว
12	วันอังคารที่ 3 กุมภาพันธ์ 2552	14.40 - 15.30 น.	ห้องคณิตศาสตร์

7. ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบสอบถามนักเรียนที่นำไปสู่การออกกลางคัน แบบวัดการคิดแก้ปัญหาตามแนวริยสัจ 4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบวัดการวางแผนทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน หลังเข้าร่วมโปรแกรมแนะแนวกลุ่ม (Post-test) ในวันพฤหัสบดีที่ 12 กุมภาพันธ์ และวันศุกร์ที่ 13 กุมภาพันธ์ 2552

โปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญา กิจกรรมครั้งที่ 5

ชื่อกิจกรรม แสงธรรมส่องทาง

เวลา 50 นาที

สาระสำคัญ

วิธีคิดแบบอริยสัจนี้ เป็นวิธีคิดตามเหตุและผล หรือเป็นไปตามเหตุและผล สืบสาวจากผล ไปหาเหตุ ทั้งเป็นวิธีคิดที่ตรงจุดตรงเรื่อง ตรงไปตรงมา มุ่งตรงต่อสิ่งที่จะต้องทำต้องปฏิบัติ เกี่ยวข้องของชีวิต ทั้งนี้ ถ้านักเรียนได้รู้จักขั้นตอนการคิดตามขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการเรียน จะทำให้นักเรียนรู้จักปัญหาด้านการเรียน สาเหตุที่ทำให้ตัวเองมีปัญหาด้านการเรียน รู้จักการวางแผนเป้าหมายในการเรียน และวางแผนทางการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาทางด้านการเรียน ทั้งนี้ นักเรียนมีแนวทางในการเข้าใจตนเองตามเป็นจริง และรู้แนวทางในการแก้ไขปัญหาไปตามแนวทางเหตุผลอีกด้วย

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อผ่านกิจกรรมนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. อธิบายในการแก้ปัญหาด้านการเรียนตามแนวอริยสัจ 4 ได้
2. บอกประโยชน์ของการนำไปใช้ทางด้านการเรียนของนักเรียนได้

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทายนักเรียน และให้นักเรียนหลับตาแล้วกล่าวว่า “ให้นักเรียนค่อยๆ หลับตาลงแล้วจับมือคนข้างๆ ทั้งด้านซ้ายและขวา จากนั้นให้ระลึกถึงสิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน แล้วให้ส่งความรู้สึกที่ดีไปยังคนที่อยู่ด้านขวามือ ส่งความรู้สึกที่ดีไปยังคนที่อยู่ด้านซ้ายมือ แล้วกำหนดลมหายใจเพื่อสร้างสมาธิ 1 นาที”

ขั้นดำเนินการกิจกรรม

2. ผู้นำกลุ่มกล่าวเข้าสู่กิจกรรม “แสงธรรมส่องทาง” ผู้นำกลุ่มกล่าวถึงประโยชน์ของ อริยสัจ 4 และเชื่อมโยงไปสู่การแก้ปัญหาทางการเรียน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนให้บอก ปัญหาทางการเรียนมาคนละ 1 ปัญหา ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญมากที่สุดตามความคิดของนักเรียนเอง ผู้นำกลุ่มสรุปปัญหาที่นักเรียนในกลุ่มเห็นว่าเป็นปัญหาที่สำคัญมากที่สุด

3. ผู้นำกลุ่มเชื่อมโยงเข้าสู่ขั้นตอนการแก้ปัญหาตามแนวอริยสัจ โดยผู้นำกลุ่ม และนักเรียน ร่วมกันระดมความคิดตามขั้นตอนอริยสัจ คือ รู้ปัญหา รู้สาเหตุ รู้จักการวางแผนเป้าหมาย และแนวทาง ในการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาทางการเรียน จากนั้นผู้นำกลุ่มเขียนความคิดเห็นของนักเรียนบน กระดาน และผู้นำกลุ่มสรุปความคิดเห็นของนักเรียนในกลุ่ม

4. ผู้นำกลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละคนเลือกแนวทางที่จะนำไปปฏิบัติที่นักเรียนคิดว่าเหมาะสม กับตัวเอง และมีความเป็นไปได้ที่จะทำให้เกิดขึ้นจริงกับตัวนักเรียนเอง พร้อมบอกเหตุผลที่แต่ละคน จากนั้นผู้นำกลุ่มและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางที่จะนำไปปฏิบัติ

ขั้นสรุป

5. ผู้นำกลุ่ม และนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ และแสดงความรู้สึกจากการเข้าร่วม กิจกรรมครั้งนี้

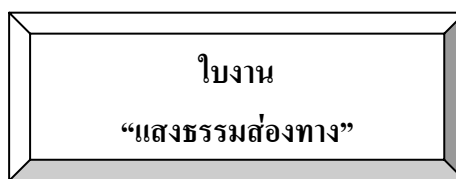
6. นักเรียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้ลงในใบงาน “แสงธรรมส่องทาง”

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงาน “แสงธรรมส่องทาง”

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือและการตอบคำถาม การซักถาม และการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจจากใบงาน “แสงธรรมส่องทาง”

ชื่อ.....นามสกุล.....สถานที่.....
วันที่.....โรงเรียน.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายตามข้อคำถามที่กำหนดให้

ให้นักเรียนอธิบายขั้นตอนการแก้ปัญหาตามแนววิธีจ 4

ปัญหาการเรียนของฉัน คือ

.....

.....

สาเหตุของปัญหาการเรียนของฉัน คือ

.....

.....

.....

เป้าหมายของการแก้ปัญหาการเรียนของฉัน คือ

.....

.....

.....

การวางแผนทางในการแก้ปัญหา คือ

.....

.....

.....

นักเรียนสามารถนำวิธีคิดแก้ปัญหามอบริยสัง 4 ไปใช้ในการแก้ปัญหาด้านการเรียนของตนเองได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

นักเรียนคิดว่า ถ้านำวิธีคิดแบบบอริยสัง 4 นำไปใช้ทางด้านการเรียน จะเกิดประโยชน์อย่างไรกับตัวเอง

.....

.....

.....

.....

.....

SCRAPSLIVE.COM

โปรแกรมแนะแนวกลุ่มในการเสริมสร้างปัญญา กิจกรรมครั้งที่ 8

ชื่อกิจกรรม สร้างนิสัยได้อเนก

เวลา 50 นาที

สาระสำคัญ

ในการพัฒนานิสัยที่ดีในการเรียนนั้นเป็นมีแนวทางส่งเสริมให้นักเรียนได้สร้างนิสัยที่ดีต่อการเรียน เช่น การบริหารเวลา และวิธีเรียนในชั้นเรียน ทั้งนี้ วิธีการดังกล่าวจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจวิธีการเรียนอย่างไรให้ประสบความสำเร็จ และทำให้นักเรียนสามารถวางแผนเพื่อลงมือปฏิบัติ ซึ่งการสร้างนิสัยในการรักการเรียนนั้น ทำให้นักเรียนมีแนวทางในการนำไปใช้ในการเรียนได้อย่างเหมาะสมกับตัวเองอีกด้วย

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อผ่านกิจกรรมนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. อธิบายวิธีการในการสร้างนิสัยในการเรียนได้
2. นำแนวทางในการสร้างนิสัยในการเรียนมาประยุกต์ใช้กับตัวเองได้

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทายนักเรียน พร้อมทั้งทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ครั้งที่ผ่านมา

2. ผู้นำกลุ่มให้นักเรียนหลับตาแล้วกล่าวว่า “ให้นักเรียนค่อยๆ หลับตาลงแล้วจับมือคนข้างๆ ทั้งด้านซ้ายและขวา จากนั้นให้ระลึกถึงสิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน แล้วให้ส่งความรู้สึกที่ดีไปยังคนที่อยู่ด้านขวามือ ส่งความรู้สึกที่ดีไปยังคนที่อยู่ด้านซ้ายมือ แล้วกำหนดลมหายใจเพื่อสร้างสมาธิ 1 นาที”

ขั้นตอนกิจกรรม

3. ผู้นำกลุ่มกล่าวนำเข้าสู่ กิจกรรม “สร้างนิสัยได้อเนกต” ผู้นำกลุ่มให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับลักษณะนิสัยการเรียนของนักเรียนที่ผ่านมา และนักเรียนมีวิธีการสร้างนิสัยที่ดีในการเรียน และผู้นำกลุ่มสรุป

4. จากนั้นผู้นำกลุ่มให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน จำนวน 3 กลุ่ม ผู้นำกลุ่มแจกใบความรู้ “สร้างนิสัยได้อเนกต” และใบงาน “สร้างนิสัยได้อเนกต” ให้นักเรียนอ่านและแสดงความคิดเห็นร่วมกันภายในกลุ่ม จากนั้นตัวแทนกลุ่มนำเสนอ

ขั้นสรุป

5. ผู้นำกลุ่มและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ และการนำไปประยุกต์ใช้กับตนเอง จากนั้นผู้นำกลุ่มมอบตารางเวลาในการเรียนและการอ่านหนังสือให้กับนักเรียนทุกคนเพื่อนำไปใช้ในการเรียน

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบความรู้ “สร้างนิสัยได้อเนกต”
2. ใบงาน “สร้างนิสัยได้อเนกต”
3. ตารางเวลาในการเรียนและการอ่านหนังสือ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือและการตอบคำถาม การซักถาม และการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจจากใบงาน “สร้างนิสัยได้อเนกต”

ใบความรู้ “สร้างนิสัยได้นาคต”

การบริหารเวลาในการเรียน

ตรวจสอบการใช้เวลาในปัจจุบัน

ลองตรวจสอบวิธีใช้เวลาในปัจจุบันของเราว่าใช้เวลาไปอย่างไรใน 24 ชั่วโมง โดยบันทึกกิจกรรมที่ทำ และเวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมอย่างละเอียดตลอด 1 สัปดาห์ ต่อจากนั้นลองมาดูว่ากิจกรรมใดที่ทำแล้วเป็นประโยชน์ กิจกรรมใดเป็นกิจกรรมที่ทำแล้วเสียเวลา ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบรูปแบบในการใช้เวลาที่ผ่านมาของตนเอง

กำหนดเป้าหมายในชีวิต

การกำหนดเป้าหมายของชีวิตด้วยตนเอง เป้าหมายของชีวิตมีหลายด้าน เช่น การศึกษา อาชีพ สุขภาพ สังคม ครอบครัวและอื่น ๆ

จัดลำดับความสำคัญของการทำกิจกรรมต่าง ๆ

จัดลำดับการทำกิจกรรมตามความสำคัญโดยยึดเป้าหมายของตนเองเป็นหลัก เขียนลำดับกิจกรรมลงไปให้ชัดเจน โดยนำเอากิจกรรมที่มีความสำคัญลำดับสูงไว้ก่อนกิจกรรมลำดับต่ำ ตรวจสอบดูว่ากิจกรรมที่ทำคือกิจกรรมที่นำไปสู่เป้าหมาย

วิธีเรียนในชั้นเรียน

การเข้าชั้นเรียน

การเรียนในโรงเรียนนั้นการนับเวลาเรียนถือเป็นหลักปฏิบัติอย่างหนึ่ง โดยส่วนใหญ่พบว่า ผู้เรียนที่เข้าเรียนสม่ำเสมอจะได้คะแนนดีกว่าผู้เรียนที่ขาดเรียน ทั้งนี้ เราควรให้ความสนใจความกระตือรือร้นและการตื่นตัวในการเรียนรู้ และไม่ควรเข้าชั้นเรียนสาย นั่งหลับ เหม่อลอย หรือ

นางานอย่างอื่นมาทำ แม้ว่าการเรียนในรายวิชานั้นจะน่าเบื่ออย่างไรก็ตามอย่าลืมว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ต้องใช้ความอดทน ใช้สมาธิ ใช้ความตั้งใจ และใช้ความเอาใจจริงเอาจึงเป็นอย่างยิ่ง

การฟังคำบรรยาย

การฟังคำบรรยายในชั้นเรียนให้ได้ผลนั้น มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. อ่านสิ่งที่จะเรียนล่วงหน้ามาก่อน
2. ฟังแนวคิดหลักและคำหลัก ๆ ของการบรรยาย
3. ตั้งคำถามในสิ่งที่ฟัง อาจถามตนเองเงียบ ๆ หรือถามผู้สอนดัง ๆ เพื่อหาคำตอบ
4. นั่งตัวตรง เอาใจจดจ่อกับสิ่งที่ได้ยิน
5. มองไปที่ผู้สอน สนใจท่าทางการเคลื่อนไหว และสบตาผู้สอน
6. จดบันทึกในสิ่งที่ผู้สอนบรรยาย เพราะจะทำให้ฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น
7. หากมีคำরাบระกอบ ให้ขีดเส้นหรือทำเครื่องหมายในสิ่งที่ผู้สอนเน้น

การจดบันทึกคำบรรยาย

ขณะที่ฟังบรรยายถ้ามีสมุดจดบันทึกจะทำให้ป้องกันการพลาดเนื้อหาที่สำคัญ ควรฟังให้รู้เรื่องและเข้าใจว่าเข้าใจแล้วจึงจดด้วยภาษาของตนเอง ในสมุดนั้นนอกจากจะมีคำบรรยายของผู้สอนแล้ว ยังมีส่วนประกอบเพิ่มอีก เช่น ความคิด คำถาม หรือข้อมูลเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามต้องระลึกว่า ความเข้าใจสำคัญกว่าการจด หากการจดบันทึกทำให้เราตามคำบรรยายไม่ทันก็ให้จดแต่เนื้อหาสาระที่สำคัญ

การทบทวนหลังเข้าเรียน

หลังเข้าชั้นเรียนแล้วให้ทบทวนสิ่งที่เรียนมาให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ หรืออย่างช้าก็ภายใน 24 ชั่วโมง ยิ่งทบทวนได้เร็วเท่าใดจะยิ่งทำให้จำได้มาก และจำได้นานมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งจะทำให้ไม่เป็นภาระที่หนักหน่วงเมื่อเตรียมตัวสอบ ในการทบทวนนั้นอาจทำได้โดยการอ่านแนวคิดสำคัญต่าง ๆ หรืออภิปรายในส่วนและยังเข้าใจไม่ชัดเจนกับกลุ่มเพื่อน ปรับคำบรรยายที่จดมาในห้อยให้อ่านง่าย เข้าใจง่ายหรือค้นสิ่งที่ต้องการเพิ่มจากตำรา

บรรณานุกรม

กุญชรี้ คำชาย. 2542. จิตวิทยาแนะแนวเด็กวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.

ใบงาน
“สร้างนิสัยได้อเนก”

รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม

- 1..... 2.....
3..... 4.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายตามข้อคำถามที่กำหนดให้

ให้นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการในการสร้างนิสัยในการเรียน

1. นักเรียนจะมีวิธีการบริหารเวลาในการเรียนอย่างไร

.....
.....
.....

2. นักเรียนจะมีวิธีเรียนในชั้นเรียนอย่างไร

.....
.....
.....

ให้นักเรียนสามารถนำแนวทางในการสร้างนิสัยในการเรียนมาประยุกต์ใช้กับตัวเองได้

อย่างไร

.....
.....
.....

ตารางเรียนและอ่านหนังสือ

วัน	เวลา							
จันทร์								
อังคาร								
พุธ								
พฤหัสบดี								
ศุกร์								
เสาร์								
อาทิตย์								

“ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น”

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวศิริกัญญา ตระกูลรัมย์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 5 มกราคม 2525
สถานที่เกิด	จังหวัดบุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2548 ศิลปศาสตรบัณฑิต(สหวิทยาการสังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2548 เลขานุการผู้จัดการฝ่ายศึกษาความเหมาะสม ของโครงการรถไฟฟ้าใต้ดิน บริษัทที่ปรึกษารถไฟฟ้าใต้ ดินส่วนขยายและสายใหม่